ROMANE DE 15 LEI

Paulh-Jorg

ZIMBRII DE ARGINT

15 LEI

Pentru cititorii romanelor noastre

În dorinţa de a da cititorilor noştrif romane mult superioare şi mai îngrijite decât cele publicate până în prezent, „Colecţia romanelor de 15 lei”, şi-a propus ca începând cu acest număr, să facă sacrificiul de a publica cele mai bune opere de aventuri, romantism şi mister, datorite scriitorilor străini şi indigeni.

Prezentul roman, „ZIMBRII DE ARGUS l”, întruneşte în sine marile calităţi enumerate mai sus, ţinând în acelaş timp, atenţia cititorilor încordată delà prima până la ultima pagină.

Cu toate cheltuelile inerente ce se leagă de r „ma formă pe care o ia <olecţia noastră, în dorinţa ca ea să fie la îndemâna tuturor, preţul fiecărui volum va rămâne tot de 15 lei.

Urmăriţi, deci, plini de încredere colecţia romanelor noastre şi neţi avea satisfacţia să citiţi o serie de opere captivante, îngrijite şi cu subiecte dintre cele ***mai*** *originale.*

PROLOG

Fe străzile întunecate şi fierbinţi nu (5e simţea nici cea mai mică adiere, Natura, extrem de calma, părea că s’n cris-

(

at înir’o nemişcate plină de ameninţări, ăsând metropola să se înăbuşe în respiraţia sa greoae.

Trecătorii asudaţi, abea înaintau, sleiţi de dogoarea ce radia din asfaltul înfierbântat unde se păstra căldura acumulată în timpul zilei.

Fulgerul ce s’a ivit neaşteptat, ca un
Jiici uriaş de lumină, a făcut să apară păntru o clipă cerul cenuşiu şi plin de frământarea tăcută a elementelor; apoi, odată cu tunetul prelung purtat de ecou, au început să cadă primele picături mari de ploae ce prevesteau furtuna.
Omul scund ce mergea încet pe marginea străzii, a simţit mirosul ne pnmnm ars stârnii de ploae şi aruncând o privire necăjită în sus, a grăbit paşii.

Semnalul focului era dat acolo sus, căci fulgerile au început să se înirelae iol mai viu, deschizând cu săgeţile lor de foc zăgazurile de ape ale văzduhului. Ploaia repede l-a făcut pe trecătorul scund şi grăbit să-şi înăbuşe o înjurătura. În timp ce îşi strângea nervos în jurul gâtului gulerul subţire al hainei.

Era nemulţumit că alesese pentru întâlnire’ o scară atât de lugubră şi putea cu greu sa-şi stăpânească fiorii la gândul ca va li din nou în faţa demonului care îi paraliza voinţa. Neliniştea sa ar fi fost însă şi mai mare dacă ar fi putut vedea silueta neagră a omului ce mergea la o mică distanţă în spatele său. Acesta era însă prudent şi când urmări tul, sub prada rieliniştei, a aruncat o privire înapoi, el s’a grăbit să se piardă pe nesimţite în tufişurile depe margine şoselei.

Fulgerile uşurau mult urmărirea. Şi peste puţin, bărbatul din spate a avut mulţumirea să vadă că primul a ajuns la

ţintă. Fără a se mai feri, căci ploaia cădea tot mai violent, nu a lăsat să treacă decât un mic răgaz şi a împins uşor in poarta scunaa pe unae truparuse cel pe care îl supraveghea.

„Afurisitul – nu s'a putut el stăpâni să exclame printre dinţi, descoperind poarta încuiată – trebue acum să sar gardul... Eh!... mă udă pe mine – s'a consolat el – dar tot am să ştiu ce caută aici la ora aceasta**...

Mulţumit de acest gând, a cercetat printre gratiile ude întunericul profund din interiorul curţii şi după lumina orbitoare a unui fulger, printre buzele sale groase şi-a făcut loc un murmur încet de satisfacţie. In clipa de lumină, putuse vedea spre fundul curţii conturul clar al unui chioşc, prin crăpăturile căruia putea acum să observe că se strecoară o lumină gălbue.

După un salt de „specialist", puţin de aşteptat dela un om ca el mă. Runt şi gras, se găsea în curte, şi peste puţin privea curios cu ochiul lipit de o crăpătură în interiorul chioşcului. Jghiabul spart ce lăsa să-i cadă pe ceafă o şuviţă de apă, cu toate că îi producea o senzaţie de nesuferit, nu era totuş în stare să-l îndepărteze dela post, căci omul, în felul său, era foarte perseverent.

Vedea destul de bine pe cei din interior, dar nu auzea decât frânturi din cele ce vorbeau. Trebuia să găsească o solu|ie şl plin de zel s'a deslipit de scânduri şi a aruncat o privire spre exteriorul peretului lateral opus uşii:

Da!... acolo era o fereastră... Avea obloane, foarte adevărat! Dar deasupra ei se găseau un şir de jaluzele pentru aerisire... Dacă s'ar putea ridica până acolo, ar fi cât se poate de bine...

Câteva cuvinte răsle (e ce le-a putut înţelege, i-au mărit graba şi fără a mai tine seamă de riscuri, cu aceeaşi îndemânare pu|in de aşteptat dela el, s'a căţărat sus sprijinindu-se cu putere de marginea oblonului. Acesta, a scârjâit uşor. Dar a rezistat greutăţii.

Când şi-a îndreptat iaraş atenţia spre interior, vorbea tocmai omul pe care îl urmărise el. Cele spuse, îl interesau atât de mult, încât nasul său lipit între doua jaluzele, părea

a face o singură bucată cu lemnul.

Acelaş interfes îl anima şi pe ascultătorul din interior, dar prin firea sa, el nu permitea nici unei fibre de pe figură să-i trădeze simţămintele.

După un timp, când vorbitorul a sfârşit, cel care îi urmărise povestea de alară, abea îşi stăpânea îndemnul să nu strige de bucurie. Nu simfea deloc că este ud până la piele şi se felicita in sine pentru gândul avut de a se arunca în această aventură. Ce aflase, echivala cu o mină de aur fără sfârşit.

Pe când mângâia aceste gânduri plăcute, s'a produs acel accident stupid. O străfulgerare neaşteptată a cuprins tot cerul, şi odată cu bubuitul îngrozitor, vârful unui copac uriaş din apropiere, a fost smuls ca de mâna nevăzută a unui gigant şi aruncat în flăcări la pământ.

Lucrurile s ar fi sfârşit aici, dacă odată cu trăsnetul bărbatul cu faţa lipită de jaluzele nu ar fi tresărit instinctiv. Oblonul de care se finea a pârâit puternic şi smuls de greutatea lui, s'a desprins şi a căzut spre uimirea celor din interiorul chioşcului.

— Ahh... suntem spionafi – a sunat aspru vocea omului ce ascultase povestirea, şi ridicându-se brusc dela masa înegrită de vreme, s'a avântat grabnic spre gura căscată a ferestrei.

Ploaea cădea şi mai violent; totuş, tânărul a putut veftea la lumina fulgerelor o siluetă ştearsă ce se pierdea în pânza de apă spre direcţia porţii. A întins mâna şi a tras fără să şovăe; sgomotul împuşcăturilor s'a pierdut cu totul în gemetele furtunii...

Tânărul mânuia revolverul cu o preciziune rară, astfel că nu a fost deloc mirat să-l vadă căzând pe cel ochit. A trecut fereastra şi a alergat spre locul observat vag, dar necunoscutul se ridicase şi reuşise să dispară. A ocolit terenul, şi când peste câteva minute lumina lămpii sale electrice i-a descoperit o urmă de sânge proaspăt pe şipcile gardului, a înţeles că cercetările sale sunt zadarnice; victima sa scăpase.

A revenit necăjit, scuturându-şi ploaia depe haine şi a

privit încruntat la cel rămas în adăpost.

— Te-ai lăsat urmărit ca un copil naiv! i-a imputat el aspru şi apăsat, ştergându-şi cu ciudă picăturile de apă ce i se scurgeau depe fruntea înaltă până sub bărbie.

— Eu? Urmărit? s'a mirat bărbatul scund – Nimeni nu putea bănui... Este imposibil... poate dumneata să-l fi adus aici! Am venit...

Tânărul a făcut un gest hotărât, tăinHu-i vorba:

— Lasă astea acum! Să ne terminăm discuţia noastră. — Cu o mişcare a capului şi-a aruncat pe spate şuviţele ungi de păr întunecat. Aşadar, eşti sigur că nu ai mai vorbit nimănui despre povestea zimbrului?

— Dar ţi-am spus —1 a urmat grăbit răspunsul – suntem singurii cari cunoaştem taiua^noi, şi poate cel care ne-§ pândit – a continuat el cu îndoială -*» nimeni altul nu ştie...

— Şi înfelegi bine că nimeni nu trebue sa mai ştie! a încheiat rar omul cu păr întunecat, ridicând de jos revolverul ce-1 lăsase să cadă când sărise pe fereastră.

Cu un fior ce nu şi l-a putut stăpâni, celalt a dat afirmativ din cap.

Tânărul, a revenit la masa veche şi *a* luat o scrisoare îngălbenită, pe care apa ce picura din tavanul scund începuse să o ude. Apoi, la lumina cu reflexe gălbui, a desfăcut pumnul stâng ce-1 ţinuse strâns, chiar afară când alergase prin ploae.

tu scobitura mâinii, era un obiect strălucitor, pe care el l-a privit îngândurat: o miniatură ciudată ce avea să fie miezul uneia dintre cele mai uluitoare inirigi a vremurilor.

Lra un mic *zimbru de argint...*

CAPITOLUL I

Noua secretară.

— Domnişoara Mariana Jianu:

Camerierul pronunjă cuvintele monotonplimbându-şi privirea întrebătoare peste figurile atente ale celor câteva solicitante.

Un căpuşor ce stătuse aplecat asuprâ unei cărţi, îşi ridică vioi buclele negre v rebele, căzute pe frunte, aţintindu-şi vioi ochii senini şi plini de inteligenţă pe faţa încreţită şi blajină a bătrânului Jean.

— Eu sunt, – sună limpede răspunsul. — Pot intra?

Vocea avea un timbru melodios şi grav.

— Da, poftiţi, domnişoară; sunteţi aşteptată!

Celelalte solicitante tresăriră şi priviri surprinse, ironice sau invidioase – mai mult invidioase – însoţiră pe tânăra fată ce se îndepărta cu mers suplu în urma servitorului.

Mariana nu simţea nicio emoţie specială şi automat gândul îi alunecă la anunţ. Pasagiul în care se cerea ofertantelor să-şi trimeată fotografia, îi apărea încă destul de curios şi în timp ce trecea pragul somptuosului birou al directorului. Se întrebă dacă nu ar fi mai bine să renunţe; dar ispita ofertei şi situaţia critică în care se găsea, o făcură să cedeze şi păşi hotărâtă înainte.

Valentin Wundt, strecură repede o fo– tografie sub nişte hârtii şi cu un gest amabil făcu semn „originalului” să se aşeze în fotoliul din faţa sa.

Semnă încă o hârtie, îl trimise pe Jean cil ea şi se ridică în picioare.

Era un tânăr înnalt, bine legat, cu fa {a energică şi cu păr negru bogat..

înconjură biroul şi veni lângă fată.

— Am primit scrisoarea şi fotografia d-tale, domnişoară Mariana; aşa parcă te chiamă! — făcu el clipind ştrengăreşte din ochi. Eşti preferată tuturor celorlalte, chiar dacă... nu! — nu vorbi nimic!... chiar dacă ar lăsa de dorit

serviciul pe care îl vei face, căci… ia spune!

— Cine nu preferă să aibă o secretară aşa încântătoare ca dumneata?

— Este o neînjelegere, domnule Wundt!

— Zise tânăra calm, ridicându-se de pe scaun. — întâi, pe mine mă chiamă „Domnişoara Jianu” – accentua ultimele cuvinte – iar cât despre serviciu, m’am prezentat numai fiindcă îndeplinesc condiţiunile cerute de dvs „altfel nu aş fi venit!

Vorbise rece, tăios şi fără să se aprindă.

Wundt o privea printre pleoape oarecum amuzat.

— Eşti admirabilă. Mariana… asta d-ra ’Jianu – se corectă el pe un ton ironic – întruchipezi tocmai ce-mi trebue mie!

— O flacără metalică i se aprinse în ochi. le angajez şi sper că vom fi cei mai bun’ prieteni. Suntem ’de acord. Mariana?

Se aplecă prinzând u-i mâna şi-i depuse o sărutare pătimaşe pe vârful degetelor.

Tânăra, puţin uluită de rapiditatea acestui atac neprevăzut, îşi lăsă o clipă mâna în acea a lui. Wundt însă interpretă această slăbiciune altfel şi cu o ucurie ascunsă îi înconjură mijlocul cu braţele-i puternice voind s’o sărute. Flacăra din ochi îi devenise mai intensă, nările-i vibrau iar gura i se întredeschisese într’un rânjet de triumf.

Fata însă se reculese repede şi smulgându-se brusc din îmbrăţişare, dovedi o energie de care nu ar fi părut capabilă la prima vedere.

— Îmi pare rău că buna cuviinţă mă opreşte să vă răspund altfel! spuse ea indignată şi în zâmbetu-i scurt şi batjocoritor el citi tot dispreţul şi desgustul de care era cuprinsă. — Fără un cuvânt mai mult se îndreptă spre uşă, dar Wundt era mai repede decât ea. Din trei sărituri ajunse înaintea panoului şi fata avu în faţă o figură cu totul schimbată.

— Încă o clipă, dră, – făcu el autoritar, – pe cel de adineauri l-aţi pus la locul lui şi aşa cum trebuia, – Ochii îi erau aspri şi demni iar fata îi devenise energică şi frumoasă. — Se spune despre mine că sunt un original şi pe

drept cuvânt. Acesta este unul din procedeele mele în alegerea personalului femenin. Nu voesc să am fiinţe uşuratece în institu|ia mea şi cu atât mai puţin în preajma mea! Aţi trecut cu succes prima probă; acum dacă cunoştinţele d-stră corespund cerinţelor, vă angajez imediat! — Era în tonul şi în toată atitudinea lui ceva ce-ti inspira încredere şi respect.

Fata îl privi surprinsă şi şovăi. Era o deosebire uimitoare între tânărul înamorat de mai înainte şi personagiul demn ce tocmai se aşezase degajat pe scaunul din dosul biroului.

Gândul îi lucra repedeNu prea era convinsă de „o simplă probă”; dar nici de contrariu! Cam ciudată originalitate dar posibilă şi deci acceptabilă! Şi explicaţia… totuşi noul aspect al situaţiei o atrăgea: Era pe urmă impasul în care se găsea şi apoi… era curioasă! Se hotărî să accepte explicata drept bună şi făcu o figură uimită.

— Voiţi să spuneji că, totul a fost…

— Înscenat, d-ră Jianul teatru pur; inutil să mai repet! Vă rog, luaţi loc!

În ora ce urmă VVundt se dovedi un bun cunoscător de afaceri şi un patron dintre cei mai pretenţioşi. Cunoştinţele şi priceperea fetei îi satisfăceau insa toate exigentele şi întreţinerea se sfârşi printr’o înţelegere perfecta.

— Aşa dar ne-am înţeles, d-ră Jianu, – încheie el – mâine vă luaţi postul în primire. Cu salariul cred că sunteţi mulţumită.

— O, da! Se înţelege! se grăbi ea să spună, zâmbind amabil. — La revedere, domnule Wundl.

Salută uşor şi se îndreptă spre uşă.

Tânărul rămase în picioare, rezemat de birou. Privea printre gene corpul înalt şi armonios al fetei şi ceva, ca un rânjet de superioritate şi perfidie, îi contractă faţa fină.

Astfel, Mariana jianu a devenit secretara patronului Băncii Wundt Fiul & Co. Şi acest lucru, atât de obişnuit în aparenţă. Avea să ia pentru noua secretară forma unui eveniment epocal, ce urma să o arunce în desfăşurarea de vârtej a unei aventuri de necrezut, menită să-i schimbe fundamental cursul obişnuit al vieţei; tânăra fată, era însă

departe de a bănui mersul orb al întâmplării, pe când părăsea liniştită biroul elegant al amabilului său patron-..

CAPITOLUL II

Un vizitator ciudat.

Soarele puternic de primăvară vărsa! valuri nesfârşite de raze aurii prin fereastra cea mare a cabinetului, inundându-1 din belşug cu lumina lui orbitoare şi plină de veselie.

tânăra secretară avu un impuls copilăresc. Cu un gest repede aruncă tocul pe birou şi ridicându-se brusc de pe scaun, fugi la fereastră, o deschise şi sorbi cu nesaţiu aerul proaspăt al dimineţii.

Erau mai mult de cinci săptămâni de când Mariana îşi începuse activitatea ca secretară a lui Valentin Wundt. Acesta se vedea foarte rar şi deaceia îi dăduse puteri depline. Apărea de obicei cam la trei-patru zile odată, şedea numai câteva ore, rezolva ce era absolut urgent şi dispărea din nou. Astăzi tocmai îl aştepta spre a semna nişte hârtii importante.

Mariana Jianu nu era din clasa acelor tinere cari sunt făcute spre a fi secretare sau funcţionare. Viaţa ei fusese aceea a unei fete din înalta societate, sortită a fi soţia unui mare bogătaş sau a unui important om politic. Copilăria şi primii ani ai tinerefeî şi le petrecu» ® într'un auster pension parizian pe care nu-1 părăsise decât odată spre a veni în ţară la moartea prematură a mamei sale. Urmase apoi cea de-a doua nenorocire. Tatăl său – un bătrân şi venerabil moşier – pierdu toată averea în urma unor speculajii nenorocite şi ea fu silită să se reîntoarcă în patrie tocmai când îşi începuse studiile universitare. Realitatea rece o lovi crud şi suferi nespus până reuşi să-şi croiască un drum în viaţă. După toate, bătrânul neconsolat şi abătut tot timpul, sfârşi prin a a se îmbolnăvi iar Mariana cu toată remarcabila sa tărie sufletească, era la capătul speranţelor când îi căzu sub ochi anunţul lui Wundt; tânărul ei patron nu era om rău, iar după incidentul dela început, se purtase mai mult decât cavalereşte în puţinele ore de lucru în comun. Activitatea ei nu era grea dar era migăloasă. Uneori lucra până noaptea

târziu, dar nu îndrăsnea să plece mai devreme. Şedea departe şi era nevoită să parcurgă drumul pe jos, astfel că era adesea acostată pe stradă…

Gândurile îi fură întreruptеBiroul lui Wundt era la al 2-lea etaj, iar Mariana privea dela fereastră spectacolul plin de animaţie al străzii. La ora aceasta — Seabia nouă fără un sfert, – era o afluen|ă destul de mare. Maşinile se încrucişau, iar pietonii umblau grăbiţi amintindu-i Marianei un muşuroiu de furnici…

Privirea i se îndreptă asupra unei maşini ce se oprise la marginea trotoarului în fa (a băncii. Din ea coborî un bătrân cu mers ţeapăn şi cu alură severă, ducând în mână o mică valiză de piele. Părea un fost militar sau un valet pătruns de importanta misiunii sale; era înalt, purta redingotă şi pălărie tare. Acesta trecu trotuarul lat şi dispăru pe uşa principală a băncii. Mariana îl mai văzuse odată sau de două ori: „Un deponent” – îşi zise ea căscând uşor. Spectacolul monoton şi lumina puternică o oboseau. Se lăsă să alunece în fotoliul inundat de raze din apropierea căminului şi căzu în visare.

Era frumoasă într’adevăr Mariana, aşa cum şedea întinsă cu ochii închişi şi gura între-deschisă, lăsând să se vadă printre buzele-i rumene dinţii mărunţi şi strălucitori. Părul său negru şi inelat., contrasta puternic dar armonios cu chipul ei strălucitor de alb.

Trecură vreo zece minute de linişte adâncă şi Mariana socoti că a lenevit destul. Întredeschise ochii şi…

Sări în sus roşim! uşor. In picioare în faja ei, sta liniştit Valentin Wundt şi o privea zâmbind:

— N’am voit să vă deranjez, domnişoară, – începu el cu glas melodios, – ofereaţi un spectacol atât de plăcut! Păreaţi frumoasa din pădurea adormită!

Era primul compliment pe care i-l făcea şi nu era nimic jignitor în cuvintele luiMariana îl privi pujin cam încurcată. Era destul de atrăgător acest tânăr cu statura lui impozantă, cu părul negru, cu mers suplu şi cu corpul bine format de practica sporturilor. Numai cearcănele de sub ocni nu-i plăceau: „Probabil lucrează prea mult” – se gândi ea, şi-i zise tare:

— Scuzaji-mă, d-le Wundt, am stat mult aseară şi am locuinja departe, aşa că m'am culcat târziu. Eram cam obosită şi voiam să iau pujin aer. Acum…

Wundt o privise cu acelaş zâmbet îngăduitor:

— Prea vă scuzaji des, domnişoară,

— O întrerupse el aprinzându-şi o jigare,

— Dar â propos, de ce nu vă luaţi o locuinţă mai apropiată de bancă?

— Am căutat, dar n'am găsit nici» una care să-mi… să-mi convină, – zise fata după o mică ezitare.

Wundt se rezemă de birou şi ramase gânditor câteva clipe. Sorbi din figare şi ridică privirea:

— S ar putea remedia şi aceasta, – începu el, – aţi putea locui aici, d-ră Jianu: am sus o mulţime de odăi pentru oaspeţi… sau mai bine zis, – continuă el râzând – neîntrebuinţate de când a murit bietul tata! Aş putea să vă dau una din ele dacă vă convine! — îşi aranja cu un gest obicinuit cravata şi o privi întrebător.

Mariana, care între timp se aşezase la biroul său, aranjat în dreapta lui Wundt şi în fafa uşii, se ridică surprinsă: Sunteţi într'adevăr prea bun, d-le Wundt, dar nu vreau să abuzez de această bunătate; nu pot primi!

— Bah! — făcu Walentin Wundt strâmbându-se dispreţuitor, – lăsaţi astea, domnişoară… de altfel – zâmbi amuzat – nu aveţi să fiţi prima „care abuzează de bunătatea mea!" – repetă el pe un ton glumeţ cuvintele fetei. — In casa aceasta mai locuesc trei funcţionari dela birourile de jos şi două dactilografe; este drept că veţi fi singură în etajid superior, dar afară de mine care dorm atât de rar acasă – făcu un gest degajat cu mâna – se mai găsesc acolo servitorul meu şi două cameriste tinereSper că vă. Veţi înţelege cu – ei!

Mariana aprobă tăcută din cap şi voi să-i mulţumească dar VVundt îi tăie vorba cu un gest energic şi puse mâna pe un dosar voluminos. Era semn că voia să înceapă lucrul.

Rezolvase mai mult de jumătate din hârtii, când uşa capitonată a cabinetului se deschise şi în cadrul ei apăru Jean. Avea o ţimită cam stângace, ceiace nu prea

corespundea felului său de a fi. Lnaintă cu paşi uşori până la biroul secretarei şi se opri stingherit cu degetele pe marginea lui.

Fata îl observă şi ridicând ochii îl privi întrebătoare.

— Vedeţi, domnişoară – începu el urmărindu-şi jocul degetelor pe marginea biroului – vedeţi… este un domn – un om, – se corectă el. — car vrea să vorbească cu domnul Director.

Vorbise cii glas încet dar Wundt îl auzi şi se răsuci în scaun:

— Ce vrea? — zise el, nelăsând tocul din mână

Jean tresări uşor şi se întoarse spre stăpânul său cam încurcat:

— Eu i-am spus că domnul director nu primeşte pe nimeni… când are de lucru – începu el – dar dumnealui a zis că îl cunoaşteţi şi că are să va spună ceva foarte important! — vorbea ezitând şi legănâdu-se după un picior pe altul: – să-i spun să plece? — sfârşi el uitându-se întrebător la Wundt.

Acesta îl ascultase gânditor, privind în tăcere pen^a de aur a tocului.

— Spune-i să intre, – zise el scurt – şi altădată să nu mă mai deranjezi cu fleacuri! — vocea-i suna cam aspru.

Jean se înclină repede ascunzându-şi un suspin de uşurare şi dispăru pe uşă.

După puţin timp panoul se deschise şovăitor şi din dosul lui apăru un individ ciudat ce nu cadra deloc cu mediul înconjurător. Era un tip de statură mică, îmbrăcat cu nişte haine de stofă proastă, mototolite şi cutate de parcă erau scoase de sub saltea sau dintr’o ladă’ Ii erau largi, ceiace dovedea sau că nu erau ale lui, sau că fusese mult mai gras când le cumpărase. Avea părul tuns scurt şi barba mare iar faţa slăbită cu umerii obrajilor spărgându-i pielea gălbue era luminată de doi ochi mici şi vicleni, înfundaţi în orbite.

După ce închise uşa făcu câţiva paşi. Oprindu-se apoi puţin cam stingherit ele luxul şi eleganta cabinetului. Aruncă după aceia o privire şireată către secretara şi una semnificativă lui Wundt.

Aceasta din urmă îl examinase atent.

— Ce vrei? — îl întrebă el,. De sus”, încruntându-se slab.

Individul îşi bălăbăni şapca soioasă aruncând o altă privire furişă fetei.

— Domnişoară, fii te rog drăguţă şi lasă-ne singuri două clipe! — Cuvintele fură însoţite de un surâs amabil adresat tinerei secretare.

Intre timp, noul venit se apropie de birou cu un zâmbet satisfăcut şi cam obrasnic rămânând în aşteptare.

Fata ieşi în anticameră şi se aşează într’un fotoliu confortabil.

Trecură astfel cinci minute; Mariana era nedumerită. Ce putea să discute Wundt atâta timp cu un individ ca acela? — Dădu din umeri şi puse mâna pe o revistă ilustrâtă. După alte cinci minute îşi înăbuşi un căscat continuând răsfoirea revistei iar când ceasul electric bătu de zece ori, ea privi spre uşa închisă complect intrigată. Se scursese aproape o jumătate de oră.

Insfârşit, după puţin, vizitatorul apăru. Faţa-i slăbită exprima o veselie lăuntrică neobişnuită iar când trecu pe lângă fată, salută stângaci aplecându-se până în pământ.

— Rămâneţi cu bine, domnişoară – faeu el satisfăcut – am să mai vin sâ va vizitez! încă o piruetă caraghioasa şî dispăru pe uşa hali 11 lui.

Tânăra privi după el râzând înveselită.

— Domnişoară Jianu!... î... Din cadrul uşii cabinetului Wundt privise şi el scena... — ... să continuăm lucrul!

Secretara se apropie curioasă dar directorul său nu făcu nicio aluzie la neobicinuita vizită ce primise.

C iudatul vizitator ieşind dela Wundt nu se îndepărtă prea mult: Se opri puţin mai încolo rezemându-se comod de un zid pus mai la adăpost, aşa ca să poată observa perfect faţa băncii, fără ca persoana lui să fie prea mult vizibilă.

Timpul trecea încet dar cum gândurile lui Ovidiu „Bondocii” erau vise pline de optimism, nici nu bagă de seamă trecerea unei ore.

Undeva un ceas bătu unsprezece; de sub portalul băncii tocmai ieşea Wundt cu o valiză de piele în mână. Ovidiu

deveni atent dar îşi văzu planurile înşelate, căci tânărul bancher, deschise uşa unei maşini mici ce staţiona la marginea trotuarului şi instalându-se la volan dispăru aproape imediat spre capătul Bulevardului.

Era aceâaş maşină clin care coborâse bătrânul rigid observai de Mariana cu două ore mai înainte.

CAPITOLUL III

Shake-tiand.

— La*’ că te găsesc eu! — se consolă omul de lângă zid. Şi pipăindu-şi cu dragoste unul din buzunarele soioase ale hainei, porni agale pe bordura trotuarului nurnărându-şi paşii.

După două ore era altul. Se bărbierise şi costumul cel nou îl prindea., de minune”. Cel puţin, aceasta era părerea sa dc câte ori trecea prin faţa unei vitrine, rânjind larg şi prietenos imaginei sale, care îl privea satisfăcută de acolo din geam-

Urmă acum o altă operaţie importantă. In spital nu prea îi mersese bine, aşa că o „mâncărică”, după cum o ştia el, la Gore „Lungul” nu i-ar fi displăcut de fel; – iar Dorina ştia să trântească nişte „şniţele” cu cartofi. —, descoperi că glandele sale salivare sunt în supra-producţie şi în locul unde trebuie că se găsea stomacul simţi o înţepătură semnificativă.

Iuţi pasul uitând să se mai contemple

şi în curând nările-i erau gâdilate de! iniazmele tuturor delicateselor imaginate.

…Peste câteva ore părăsi cârciuma lui Gore, împăcat cu sine şi cu toată lumea. Câteva păhărele de „tămâios” îi întregise imaginea asupra fericirei lumeşti şi acum privea toate din jur dela „înălţimea” nonei sale situaţii, care deşi nu-i asigura un control riguros al echilibrului său, îi permitea totuşi cu dărnicie să vadă viaţa brodată în culorile cele mai trandafirii.

Nu avea nicio ţintă precisă şi după un timp nimeri la o întrunire profesională unde avu ocazia să constate că degetele sale îşi păstrau încă vechea lor mlădiere, chiar după patru luni de spitâl.

„Fructul”, nu era prea însemnat: o rablă „Roscope-Patent*1 şi două portofele cu câteva sutare. Plecă totuşi mxdţumit şi seara îl prinse în plin centru.

Era o seară noroasă şi o pâclă deasă plutea în atmosferă

îmbibată de razele multicolore difuzate de reclamele luminoase.

Aproape de miezul nopţii intră într’un bar automat, se ospăta fără grabă şi apoi 0 porni îficet pe cheiul râului.

’ Podul era pustiu. Felinarele dela *extremităţile* sale păreau nişte făclii palide puse ca veghe funebră la cele patru colturi ale unui sarcofag uriaş.

Luminile lor slabe, măreau parcă şi mai mult întunericul, iar pâcla tot mai groasă le înconjurase cu câte o aureolă izolatoare care le absorbea toate razele.

Nicio mişcare. Niciun zgomot. Numai clipocitul monoton şi nesfârşit al apei reci de dedesubt, îfi băga un fior în oase, făcându-te să tremuri înfrigurat.

Intr’un colt, prin ceată, se produse **o** mişcare uşoară, şi Ovidiu îşi aprinse înjurând o tigare.

— Putea să aleagă un loc mai ca lumea! — bombăni el înciudat strângându-şi şi mai tare pardesiul nou cu gulerul ridicat. Se întoarse repede uitând u-şi necazurile. O siluetă înaltă, abia conturată în negura deasă, se apropie grăbită de el.

Observă la lumina vagă un corp adus de spate şi o mustaţă albă.

— Ovidiu… sună înăbuşită, poate de ceată, vocea umbrei.

— Eu sunt! Dar cine eşti dumneata?.

— Am fost trimis!

— Atunci mi-ai adus ceva? — ţâşni înveselită întrebarea.

— Da, ji-am adus! — chicoti bătrânul.

ae

Dăr ca să-fi dau frebne sa-mi spui şî mie povestea!

— Care poveste? Ce ştii d-ta? — întrebă Ovidiu nelinişţit.

— Povestea zimbrului!.. Eşti doar printre puţinii cari o ştiu! — murmură cu necaz bătrânul.

— Haide! Nu umbla cu mofturi şi dă’ncoa ce mi-ai adus! — scandă Ovidiu, – altfel „el” va afla că nu l-ai servit cum trebue şi atunci…

— Atunci ce? — chicoti înfundat celălalt. — Haide spune povestea.

— Ascultă mă! îmi dai sau plec? — i-o tăie Ovidiu încăpăţânat.

— Stai! — îl opri bătrânul râzând răguşit. — Ţine!.. Ţine, banditule!..

Degetele sale lungi prinseră de încheetură mâna întinsă a celuilalt în timp ce din buzunarul raglanului său larg porniră patru împuşcături trimise sigur, ştiinţific şi cu un sânge rece desăvârşit.

Detunăturile răsunară în noapte înăbuşite de ceaţă şi corpul vagabondului alunecă cu un geamăt uşor **Fa** pământ, încă o svâcnire şi totul se termină.

— Ai noroc, flăcăule – filosofă ucigaşul aplecându-se peste cadavru, – un vagabond ca tine a murit ca un gangster american!.. Aşa chilipir mai zic şi eu! —

râse înăbuşit, – metoda „Shalce-Kan’d” nu dă greş când ştii s’o aplici!

Se uită în jur; era imposibil să-l fi auzit cineva! — ridică trupul inert cu uşurinţă şi peste o clipă apa cleioasă a râului se închise peste acel ce fusese până acum câteva minute Ovidiu zis „Bondocu”.

Din depărtarea neagră sunară rar şi înăbuşit, – ca un clopot funebru, – cele douăsprezece bătăi ale unui orologiu.

Prin ceaţă, o umbră se îndepărta ev paşi elastici fluerând uşor

CAPITOLUL IV

Ca *într’un roman senzaţional.*

Şipotitul mângâetor al apei se sfârşi printr’un murmur slab ca un oftat şi încetă cu totul. Pijamaua asvârlită de mâna dibace a posesorului, sbură drept deasupra cârligului strălucitor de nichel înfipt în faianţa albă a sălii de bae.

Cu o exclamaţie de plăcere, Cezar Provian, se cufundă în apa rece şi limpede a bazinului, eare-i produse imediat o înfiorare plăcută în tot corpul.

Bazinul nu era prea mare, dar îi permitea să facă orice figură de înnot.

Peste douăzeci de minute ieşi ca rein-

viat. Baia rece pe care o făcea în fiecare dimineaţă. Îi biciuia nervii şi îi reda buna dispoziţie. Cum ieşi, îmbrăcă un costum uşor de bae şi se îndreptă spre fundul sălii. Aceasta era destul de spaţioasă şi întrunea în mic tot ce poate să-şi dorească un sportman modern.

Provian luă două haltere dintre cele inai mari.

Era un om înalt cu umeri largi, iar de sub pielea albă şi sănătoasă i se relifau muşchii puternici şi mlădioşi.

Timp de un sfert de oră făcu toate figurile imaginabile, mişcându-se cu o uşurinjă remarcabilă care dovedea o practicii îndelungată şi plină de răbdare.

(esar avea aproape treizeci de ani, dar nimeni nu i-ar fi dat mai mult de douăzeci şi patru. Când termină, intră în dormitorul spaţios iar peste o jumătate de oră trecu îmbrăcat în camera de lucru. Aruncând o ultimă privire scrutătoare îu oglinda mare de deasupra căminului, îşi potrivi cravata şi luându-şi pălăria şi pardesiul părăsi casa.

Pe scara prefecturii, se lovi de un tânăr svelt şi elegant cu faţa deschisă şi vecinie râzătoare.

— Tocmai te căutam, Cesare! — făcu acesta strângându-i cordial mâna, – ayem de discutat un caz cam ciudat.

Provâan ramase în aşâepâare.

— S’a adus astăzi la morgă. — continuă celălalt, – cadavrul unui necunoscut care a fost asvârlit în râu după ce fusese mai întâi împuşcat!

— Tu l-ai văzut? — se interesă Cezar. Inspectorul general Eugen Rosei ti îşi aprinse o figare trăgând primul fum.

— Da, şi am făcut câteva mici observaţii. Dar să mergem sus la tine!

Suiră împreună scara largă şi peste

f

mtin erau instalaţi confortabil în două otolii de piele.

Eugen se lăsă pe spate şi închise ochii. Era pozifia sa favorită când povestea ceva.

— Cazul îpi-a fost anunţat astăzi la şase de dimineaţă şi m’am dus imediat la morgă. Cadavrul este al unui bărbat de vreo treizeci şi doi-treizeci şi trei de ani. Cred ca a stat în apă mai mult de douăzeci şi patru de ore.

— Moartea i-a fost provocată prin înecare? — întrebă Cesar ridicându-se în picioare şi începând a măsura cabinetul cu paşi uşori.

— Nu! A fost ucis mai înainte cu patru gloanţe de revolver trase din imediată apropiere.

— Cu ce fel de revolver? — se interesă inspectorul oprindu-se în faţa celuilalt.

— Un „Colt”, calibrul nouă, fabricaţie 1932!

— Tipul ce fel de om era?

— Vei vedea imediat, – răspunse Eugen întredeschizând ochii. — Cadavrul plutea aproape de podul Laboratorului şi a fost observat de o doamnă care s’a grăbit să anunţe poliţia. Era un om scund şi slăbit, îmbrăcat, – reţine, – din cap până în picioare cu veşminte de gata cumpărate de maximum două zile!

— De ce ai spus „slăbit”?

— Pentru că am motive să presupun ca acum câteva luni era mai gras!

— Să lăsăm aceasta mai pe urmă! Te-ai interesat de unde şi-a cumpărat hainele?

— Da, si aci vine partea interesantă. Negustorul îşi aminteşte perfect amănuntele vânzării dar nu mai reţine data. Din câte spune el, tipul arăta mai înainte întocmai ca un vagabond, nebărbierit, cu hainele rupte şi mototolite.

— Da, cazul este ciudat, – admise Cesar gânditor. — Dar asupra identităţii sale ştii ceva?

— Hm!.. Acum două zile a ieşit din spital un anume Ovidiu zis „Bondocu”; un fel de pierde-vară, cu puţine scrupule,

internat acum câteva luni din cauza unei răni la şold provocată tot de un glonţ de revolver!

— Căpătată cu ce ocazie?

— Individul a declarat că a fost atins la o cicnire muncitorească, dar internul mi-a spus că nu este sigur de adevărul celor povestite. Pe vremea aceia individul era gras!

— Cine ar avea motive să ucidă un vagabond? Care ar fi mobilul?

— Este greu de presupus, – răspunse Rosetti închizând iarăş ochii şi lăsându-se pe spate, – dar dacă ne gândim la schimbarea bruscă a situaţiei sale materiale şi la banii găsiţi asupra sa…

— N’ar putea fi furaţi?

— Aci stă toată dificultatea! — mărturisi inspectorul general— S’au găsit asupra sa două portofele şi un ceas, cari s’au dovedit de furat! Dar suma cea mare – vreo douăzeci de mii – continuă a rămâne încă fără proprietar… Dacă banii aceştia au altă origină decât furtul… un şantaj bunăoară, lucrurile s’ar explica ceva mai uşor! Cum nu ştim însă…

Rosetti se opri rămânând în aceiaş poziţie nemişcată, în timp ce Provian îşi reluase plimbarea.

’fifc

— Tntreabă la morgă. Dragă Cesare, ■vezi nu a recunoscut nimeni mortul?

Ce” ar puse mâna pe receptor şi forma numărul.

— Alo… morga?. —. Aici inspectorul de polifie Cesar ProvianL Bună dimineaţa, domnule intendent!.. Cum?.. Da… Aveţi expus cadavrul unui om scos din râu… Da. Da!. Cum?.. A venit un tânăr scund şi gras?., f. -a recunoscut?., l-a pronunţat numele tare?.. Surescitat?.. Va să zică i-a ziă Ovidiu! Apoi?.. Aşa?.. A fugit şi a reuşit să dispară?.. Cum?.. A fost urmărit până în Piaţa Victoriei? —. De ce nu aţi cerut ajutorul poliţiei?.. Ei cum n’aveaţi niciun drept:.. Alt cineva nimeni?.. La revedere!.. Nu, acum în zadar, nu mai revine el!..

Rosetti ascidtase atent.

— Trebue să-l găsim pe tânărul acesta scund şi gras care a recunoscut victima!

O strângere de mână şi dispăru.

Provian reveni la birou şi începu să controleze corespondenţa. Observă îndată deasupra celorlalte hârtii, un plic mare alb, care-i era adresat personal. Il desfăcu şi rămase cam uimit de conţinutul misivei. Era scurtă şi nu spunea mai nimic:

83

Domnule inspector,

Nu ştiu cum să încep şi nici nu pot să-ji scriu ceea ce mă tace să mă adresez d-tale. Te rog însă mult vino până la mine. Pentru a-ţi expune personalaceastă întâmplare încâlcită. Aş veni eu la d-ta dar mă reţin afacerile. Ce tâlhar!... Să nu mai insist însă, vino cât mai repede; chiar în dimineaţa aceasta, dacă poţi.

Cu deosebită stimă şi prietenie, ***Radu Grigorescu***

Scrisoarea era pătată în două locuri îar scrisul neregulat şi puţin citeţ, dovedeau cu prisosinţă starea de iritare a autorului său. Inspectorul îl cunoştea de altfel destul de bine pe bătrânul bancher dela Şosea. In noua. «& clădire, acesta' avea reunite locuinţa cu banca rezolvând astfel cea mai nesuferită problemă după sine: Drumul zilnic de acasă la birouri şi înapoiDoi din amploiaţii Săi locuiau acolo, în „banca lui", cum o numea bătrânul cu mândrie şi care, trejbue s'o spunem, mergea foarte bine.

Acestea toate trecură pe rând prin /conştiinţa inspectorului, care zâmbi uşor bmintindu-şi modul original în care l-a

cunoscut pe bătrân, cu câţiva ani înainte. Grigorescu, arestat din greşeală, fusese adus la poliţie. Nu avea nicio legitimaţie. Şi el care-1 cunoştea din vedere, a intervenit să i se dea drumul. De atunci au devenit relativ prieteni. Se întâlneau deseori şi jucau la un club ce-f frequentau amândoi, câte o partida de şah pe care inspectorul o câştiga mai totdeauna.

„Trebue să fie ceva serios ca să se demonteze aşa „Conu

Radu” – monologa el cu jumătate glas, aprinzându-şi o ţigare.

Trase câteva fumuri şi apoi părăsi biroul.

Grigorescu era în prada unei tulburări din care îl mai scoase puţin prezen|a inspectorului.

— Bine **că** ai venit, domnule Provian! — începu bătrânul de cum dădură mâna. **Să** vezi ce mi sa întâmplat! Este ne mai pomenit! N’am mai văzut aşa bandit!

Radu Grigorescu, un bătrân înalt, de aproape şaizeci de ani, cu faţa roşie şi favorite cărunte, vorbea din toată fiinţa lui gesticulând şi bătând cu pumnul în masă spre a-şi întări cele spuse. Era ’. Furios, căci suferea dela un timp de ră£ «r

şeală cronică. Ţi nu putea să strige **aţa** cum ar fi voit.

— Să-l fi văzut cum a sărit… voi el să reînceapă, dar Provian îi tăie potopul de vorbe printr’un gest hotărât.

— Domnule Grigorescu, va rog nu uitaţi, – zise el sec. – că eu nu ştiu nimic. Sunteţi tot aşa de enigmatic iu cuvinte ca şi în scrisoare! De cine este vorba? Puneţi-mă mai întâi în curent cu faptele şi apoi vom vedea!

Cu întreruperi, cu deslănţuiri violente şi multă răbdare, inspectorul reuşi înîine să scoată deja el povestirea celor întâmplate…

…Ca de obicei, în dimineaţa aceia, bancherul şi-a început lucrul la ora opt fix.

Martin, servitorul său de încredere, era plecat în oraş, aşa că ceaiul i-a fost adus de bucătarul său. După aceia a trecut în birou-

Era aşteptat. Câţiva clienţi şedeau în hali şi deabia termină cu unul, când veni un domn tânăr, înalt, bine îmbrăcat, cu trăsături simpatice şi cu părul isbitor de blond, care ceru să-i vorbească imediat.

— Domnule director, domnul susţine totuşi să-l primiţi înaintea celorlalţi. **Zice**

ca are «a va comunice ceva foarte important. Insistă amploiatul.

Tânărul l’u introdus şi amploiatul se retrase.

De cum se închise uşa, noul venit, trecu la uşa opusă din dosul biroului, o deschise, se uită pe coridorul de serviciu şi se întoarse apoi lângă bancherul mirat de strania lui purtare. 11 privi cu atenţie şi observându-i uimirea zâmbi ironic.

— Nu te speria, coane Radule, că nu-ţi fac uimi* Hai mai bine să vorbim de afaceri. — zise el trăgându-şi un scaun în faţa biroului.

— C ine sunteji? Ce voiţi? — îl întrebă neliniştit bătrânul.

— Hm! Aceasta puţin importă; fii aient mai bine la cele ce-ţi spun, – mârâi intrusul privindu-1 în albul ochilor. Eşti bogat, coane Radule, putred de bogat şi toţi moştenitorii d-tale la fel, aşa că n’ar strica să te mai uşurăm puţin, – rânji el.

lată ce este; ştim şi noi cum ştiu toţi că jumătate din ce ai păstrezi în rabla aceia veche din colţ.

Arătă spre uriaşa casă de bani comandată special de bancher cu vreo zece ani în urmă-

., Noi nu pretindem mult: numai jumătate din ce ai acolo înăuntru, şi te

37

vont laşa în pace toată vfafa. De ou— îfi vom lua tot.

faţa tânărului devenise feroce.

„Dacă te hotărăşti, – urmă el apropiindu-şi fafa de aceia a bancherului şi scoborând vocea, – îmi vei da imediat banii – efecte nu voim – şi pe viul Dumnezeu, am să-fi dovedesc că nu mint! — Dacă nu… vei muri… — păru a se gândi pu fin. Apoi făcând un gest dispreţuitor, – chiar în noaptea aceasta dacă nu te superi! I

Radu Grigorescu, nu avusese timp să zică nimic, atât de iute vorbise celălalt. Rătăcirea lui dură însă numai o clipii, căci isbucnind într’un torent de înjurături, smulse un revolver automat dintr’un sertar al biroului.

Tânărul însă observase mişcarea. Din doi paşi era la uşa coridorului din dos şi din alfii doi pe marginea ferestrei deschise ce da în grădina din spatele clădirii.

Lui Grigorescu îi pierise jumătate din necaz şi privea cu

interes.

Ce era nebun? Voia să sară? Dar îşi frângea garantat gâtul delà şase metri înălţime! Insă ce era aceasta? Da, într'adevăr, o făcuse! Sărise la mai bine de şase metri cum am sari noi delà doi!

Bătrânul alerga la fereastră. Uitase do

revolverul ce-1 avea în mână. Noroc de nesperat! Săritura **reuşise** bine! Tânărul se avântase pe pământul moale al pajiştei, la mai bine de patru metri de baza zidului ferestrei. Acum se ridică, atinse în salturi mari fundul grădinii, sări în şus, se prinse cu mâinile de creasta zidului şi aproape în acelaş timp ajunse dincolo-

Fusese parcă un vis rău!

— Nu credeam în ruptul capului să-mi scape ticălosul! Accentua bătrânul Radu, sfârşindu-şi povestea şi privind întrebător la inspector.

Provian rămase câteva secunde gânditor şi apoi zise:

— Uimitor! La New-York sau Paris, acest fapt nu prea m'ar fi mirat! Dar la noi în Capitală! Hm! Un individ de o aşa îndrăsneală! Părea a vorbi mai mult pentru sine. Această problemă nu s'a mai speculat în ultimul timp decât în literatura eftină! Asasinul vine, amenin1ă şi la ora hotărâtă îşi ucide victima! Nostim! — râse el înciudat.

Se ridică şi începu a se plimba cu paşi mari.

— Totuşi, este bine să nu ne pripim, d-le Grigorescu, – reluă el cu glas domol, sa privim problema şi pe faja ei

Ierioasă şi să admitem o primejdie reală. In acest caz, amenin[illegible]ţarea unui astfel de individ nu trebue să ne lase reci. Dacă ar fi voit-o ar fi putut să vă ucidă de astăzi şi să fugă aşa cum a fugit. Cine l-ar fi împiedicat?

— Da, mh'adevăr, – acceptă gânditor bătrânul, – şi... şi mă întreb de ca n'a făcut-o!

— Pot fi mai multe explicaţii, – relua Previan. Una ar fi aceia că i-ar fi fost imposibil să-şi ia prada şi astfel crima ar

fi devenit inutilă. Să vedem însă poate că aflăm adevăratul motiv, din hârtia aceasta, – adăugă el scoţând un plic albastru din buzunar. Este pentru avs., d-le Grigorescu… şi încă ceva, tânărul cred că avea mănuşi. Exact?

— Da, dar de unde ştii? — întrebă uimit bătrânul bancher, luând cu neîncredere plicul întins de inspector-

Pe faţa acestuia, îşi citi aiurit adresa.

Fila dinnăuntru conţinea numai două gânduri scrise la maşină. Bătrânul citii

ULTIM AVERTISMENT

Intr'un ziar de seară trebue să apară la „diverse1', următoarea comunicare: Accept condiţiunile puse. — G. — Dacă nu., ştii urmările.

Bancherul se ridică necăjit, trântind hârtia pe birou.

Inspectorul o luă şi o citi.

— Nu câştigaji nimic, – spuse el liniştit, – dacă vă turburaţi inutil. Mai bine…

— Inutil? Inutil, spui d-fa? — se revoltă Grigorescu tăindu-i vorba. Când un tâlhar mă ameninţă vrei să iau o ţigare. Şi să o fumez tacticos picior peste picior? Dar ia spune, – continuă el cuprins de un gând neaşteptat, – de unda ai scrisoarea?

Inspectorul era amuzat,

— De aici, dela d-ta!

— Ei. Asta este bună! — se aprinse bătrânul devenind bănuitor. Cum dela mine când eu acum o văd pentru prima oară?

— A fost lăsată de individ; probabil a ocupat acelaş scaun pe care stau şi eu!

Grigorescu încuviinţă.

— A prins-o, – continuă inspectorul, – sub birou, cu un ac aşa ca să i se vadă numai un colţAm observat-o de când îaam aşezat. De aceia v'am întrebai dacă tânărul avea mănuşi. Căci presupuneam, după cum s'a dovedit de altfel. Că mi este atât de prost să-şi lase cartea de vizita, punându-şi amprenta pe plici

CAPITOLUL V

Prevestire.

— Ei, ce facem acum, domnule inspector?

Poliţistul şedea gânditor, privind distrat desenul complicat al covorului. Peste puţin ridică ochii şi zise cu gravitate:

— Problema este mai serioasă decât pare, domnule Grigorescu; aşa că puţină prudenţă se impune.

Inspectorul făcu o pauză, ordonându-şi gândurile şi continuă:

— Aici stăm poate pe terenul ales de criminal şi atunci apărarea devine foarte grea! Cel mai bun lucru ce-1 aveţi de făcut, este să vă petreceţi noaptea aceasta la prefectura poliţiei. Numai astfel putem avea certitudinea că nu se va întâmpla nimic.

Grigorescu tăcuse, dar îl privea mai furios ca oricând.

— Cum? Ce? Să fug din casa mea? — se revărsă el. Pentru o simplă ameninţare? Răguşeala făcea ca vocea să-i ia o notă stridentă. Apoi chiar dacă... chiar dacă ar fi serioasă! — îl trecu un fior gândindu-se la această eventualitate. Ce câştig dacă fug de primejdia că

presupui că mă ameninţă aici? Am să fiu silit să dorm la infinit în poliţie?... Ce s’ar produce la noapte, nu se poate produce şi mâine sau poimâine?... Nu, domnule Provian. Ai insista de geaba! Eu aici stau şi datoria poliţiei este să mă apere! Sfârşi el obosit.

— Nici vorbă că o vom face! — îl asigură inspectorul. Să nu mai pierdem niciun moment!

Privi ceasul. Arătătoarele indicau ora unsprezece şi un sfert. Îşi aprinse repede o ţigare şi continuă:

— Vă rog să-mi răspundeţi cât mai precis la câteva întrebări.

Grigorescu încuviinţă.

— Locuinţi în întreaga clădire?

— Numai etajul. — i se răspunse, —* parterul şi subsolul...

Se produse o întrerupere. Cineva batea la uşa dinspre

coridorul de serviciu. Intră bătrânul Martin. Nu ştia nimic de întâmplare căci venise direct în birou şi Grigorescu îl puse pe scurt în curent.

— Cum? Să vă ameninţe pe dvs.? — şopti el când înţelese, căci era cam surd. Dar ce le-aţi făcut dvs., cel mai bun om din lume? Poate a fost o glumă proa* stă, d-le Radu! Ce să aibă cu dvs.?

Grigorescu îl privea înduioşat.

— Lasă Martine, – îi sbieră t*l conso-

lându-1, – că nu mor eu aşa repede! Spuue-mi mai bine ce ai târguit?

Inspectorul îi privea cu atenţie. Bătrânul servitor purta favorite ca şi stăpânul său, căruia îi semăna şi din alte puncte de vedere. Era ceva mai înalt dar inobservabil din cauza spatelui boltit. Mustaţa lungă, snrâncenele-i stufoase, şi părul, – toate albite, – contrastau puternic cu bainele-i negre, tăiate după modă veche.

— Servitorul dvs.. Nu? — întrebă inspectorul după ce Martin plecase.

— Da!.. A făcut războiul cu mine! — murmură Grigorescu cu ton cald, influenţat de amintire. A suferit bietul, un accident acum vreo lună: i-a căzut în cap candelambrul din sala. L-am ridicat însângerat şi în nesimţire. De atunci i s a turburat memoria; nu-şi mai aduce aminte multe fapte din trecut... 11 cunosc de douăzeci şi cinci de ani şi ţine la mine cum tin şi eu la el! sfârşi bătrânul mângâindu-şi mustaţa. Dar despre ce vorbeam, – reîncepu el cu ton aspru, fără să reuşească însă. Să-şi stăpânească turburarea. —... A, da! — Despre casă!...

„Parterul şi subsolul sunt ocupate de birourile şi tezaurul băncii. Nu au nici 0 legătură cu etajul, căci am voii. Să am

locuinfa separată de afaceri. La mine sus, nn vin decât acei cari au câte o chestiune confidenţială sau prea importantă. Pentru rest, dau instrucţiuni telefonice sau prin cei doi secretari cari stau aici.

— Etajul de cine este locuit?

— De mine şi personalul meu.

— Puteji să-mi spuneţi, – insistă inspectorul, – din cine este compus acest personal şi ce camere locuesc?

— Da, se înţelege! fn primul rând Martin, – enumera bancherul, – locueşte camera de lângă dormitorul meu. Apoi cei doi amploiaţi de cari v'am vorbit şi cari ocupă cele două camere cu luminatoare de pe coridorul de serviciu… şi însfârşit bucătarul cu sojia sa – femeia de serviciu – cari stau în a treia cameră din acelaş rând… Aceştia sunt toţi: mai doriţi ceva?

Provian rămase gânditor câteva clipe.

— Da, zise el scojând o Jigare. Dacă nu vă deranjează, putem vizita imobilul împreună?

— Cum să nu! — aprobă bancherul.

Vizitară mai întâi parterul, ocupat de bancă şi Provian se convinse că singurele uşi de metal din faţă odată închise, nu mai putea pătrunde nimeni acolo.

Rămânea etajul. Intrară prin faţă.

Din hall-ul mare şi bine mobilai, pornea o scară splendidă de marmoră albă.

Urcară sus şi se găsiră într'un coridor spaţios, acoperit delà un capăt la altul, de un covor gros ce le înăbuşea sgomotul paşilor.

Drept în faţa scării, se găsea uşa capitonată a biroului bancherului. La dreapta, coridorul era înfundat.

În stânga se aflau numai două camere. Biroul celor doi secretari şi biblioteca.

În birou, nu era decât unul dintre secretari, un tânăr – Petre Albulescu – înalt, uscat şi cam timid, pe care Grigorescu îl prezentă inspectorului. Când ieşiră afară se loviră de al doilea secretar. Maxim Pietroşanu, era tocmai antipodul celuilalt cu statura lui mică şi dolofană, cu vorba repede şi cu ochii vecinie neastâmpăraţi şi iscoditori.

Vizitară biblioteca. Era o cameră atrăgătoare.

În fundul coridorului, se vedea o uşa cu geamuri ce da într'un balcon de piatră. Din balcon, o scară de fer, cu trepte late, ducea pe terasa de deasupra casei.

Renunţară să se mai urce pe acoperiş, – rămânând să facă aceasta numai inspectorul singur, – şi reveniră în birou.

Bancherul, trăgând un sertar scotoci

printre nişte hârtii. După ce găsi ce căuta i se adresă lui Provian:

— Lată, domnule Provian, – ţinea în mână un sul de hârtie, – acesta este un plan al apartamentului de sus. Il desfăcu şi îl întinse pe masă. Mă scuteşte de a-ji mai arăta casa!

— C'um credeţi; şi aşa este bine! — zise celalt.

— Partea aceasta am vizitat-o, – începu bătrânul să explice, – mai rămâne restul. Să plecăm de aci, din biroul meu. Afară de uşa aceasta pe care am intrat,

— Se întoarse spre uşa capitonată, – biroul meu mai are, după cum se vede, alte două uşi: una opusă care dă în coridorul de serviciu, şi alta aici la drepta care dă în camera mea de dormit. Aici,

— Arătă el servindu-se de un creion, – este apartamentul meu particular compus din trei camere, cari sunt accesibile numai prin singura uşă ce dă tot în dormitor. Insfârşit, aici se vede coridorul din dos. Cu cele trei camere ale personalului în rând cu biroul meu, şi altele trei exact în faţa lor: baia, cămara şi bucătăria. Acest coridor începe cu uşa camerei lui Martin şi se sfârşeşte cu ecara de serviciu. Camera servitorului mai are o uşă ce da spre dormitorul meu şi care se incue pe la mine.

17

— Aşa dar – rezuma Provian —

nu se poate intra sus rlecât prin cele două uşi exterioare. Cât despre ferestre, deşi nu au gratii, suntem siguri. Nimeni nu poate ajunge la şase metri înălţime, *chiar dacă sare de acolo,* – râse el ironic, – i-ar trebui o scară sau un ajutor din interior, dar vom veghea să nu aibă niciuna din acestea!...

Intrejinerea se sfârşi şi Provian plecă. După amiază pe la trei. Se întoarse şi până la cinci controla toată clădirea,

inclusiv parterul şi subsolul.

Pentru o înfelegere desăvârşită, dăm planul lui Grigoreseti:

49

Provian îşi frecă mâinile mulfumif ÎH timp ce urca scara din balcon ce ducea pe terasă. Aceasta, ocupa toată suprafaţa clădirei, având în mijloc cele trei luminatoare la rând. Inspectorul le controla. Erau făcute din geamuri groase, bine în|epenite în scheletele lor metalice.

Provian se apropie de marginea terasei şi se sprijini cu coatele pe bordura înaltă de piatră, susţinuta la distante mici de stâlpi, tot de piatră, lucraji cu fineţe.

Soarele se apropia uşor de Apus, iar el îl contemplă tăcut. De unde era, se vedea bine grădina din spatele clădirei, cu zidid ei înalt şi cu strada de dincolo de el. Proprietatea Radu Grigorescu, era cuprinsă între două străzi.

Provian se scutură din toropeală. Soarele scăpară. Norul de sub el era roşu ca purpura. Astrul seânteetor al zilei părea că se cufundă încet într’o mare de sânge. Inspectorul se înfiora fără voia lui şi tot fără voie se gândi la o superstiţie.

„Copilării, – îşi zise el: totuşi buna dispoziţie îi pierise cu totul.

49

CAPITOLUL VI

Inexplicabil!...

Eira mai mult de o săptămâna, de când Mariana se mutase în casa lui Valentirj Wundt. Acum se odihnea îndeajuns şi putea să-şi facă pe deplin datoria.

Când pendula grea bătu de opt ori, ea

S

use tocul jos. Terminase lucrul pe ziua e azi. Incue biroul şi se duse în camera sa. Era călduţ şi se simţea bine.

Aprinse o mică lampa electrică depe noptieră şi luă o carte de lectură, căreia începu a-i tăia foile servind u-se de un mic pumnal arab cu mâner de fildeş încrustat cu artă.

Seara se lăsa repede, iar norii groşi ce acopereau cerul, tăceau ca întunerecul să devină şi mai profund.

Provian, împinse poarta masivă formata din grile de fier şi intră în curtea casei lui Grigorescu urmat de două umbre.

Erau doi agenţi viguroşi pe cari îi întrebuinţa în misiunile ce ieşau din comun. Iar când unul dintre ei. Scăpară un chibrit ca să-şi aprindă pipa, li s’a putut tfedea feţele energice.

53

Provian privi ceasul brăţară; limbile fosforescente marcau numai opt ore şi treizeci şi cinci. Invingându-şi turburarea se opri la capătul aleei, în faţa uşii ballului.

Cei doi agenţi, se apropiaseră respectuoşi.

— V’am spus de ce v’am ales! Dumneata Steriade, vei veghea pe trotuarul din faţă. Lumina de deasupra uşii acesteia, – arătă spre hali, – va fi aprinsă toată noaptea, aşa că intrarea principală şi faţada casei îţi vor fi tot timpul sub ochi; la cel mai mic fapt suspect, – cum ne-am înţeles, – alarma!

Agentul încuviinţă tăcut.

Inspectorul rămase gânditor câteva clipe şi apoi. Băgând mâna în buzunar, scoase un obiect de dimensiuni mici.

— Dumneata Roman, – reîncepu el, – vei avea partea din spatele clădirii. Misiunea d-tale este ceva mai grea. Ii întinse micul obiect. Iată cheia porţii diu zidul din fund. Te vei plimba în interiorul grădinii şi pe străduţa din dos. Pe partea cealaltă a străzii, este o casă cu scară înaltă afară. De acolo de sus se vede bine intrarea de serviciu care deasemeni va fi iluminată. Acest loc ţi-1 recomand ca post de observaţie; restul l «ţ

fel cu Sferâade. Va puteţi duce la posturi.

— Bine că ai venit d-le inspector, – îl întâmpină Grigorescu când intru în bi’ rou, – îţi doream prezenţa. Tăcerea şi aşteptarea, mărturisesc că au sfârşit prin a mă impresiona.

— Nu aveţi de ce vă teme, – zise Provian aşezându-se, – am luat toate măsurile de…

— Frică? — Mie frică? — îl întrerupse bătrânul cu ochii strălucitori. Nu! Nu-i asta d-le inspector. Este alt ceva. Sunt… — încercă el să explice – sunt, frigurile aşteptării. Apoi presimţirea asta… încordarea aceasta specială…

Inspectorul ieşi; făcu încă odată controlul casei prin interior şi aprinse lumina din spatele clădirii. Când reveni pe coridor, se opri privind gânditor dungile luminoase de sub uşile celor doi amploiaţi. Le ceruse ca orice s ar întâmpla să rămână în odăile lor. Înainta încet şi intră prin uşa din fund în camera lui Martin. Un pat la peretele opus, o masă la fereastră, două scaune şi un lavoar simplu formau întreg mobilierul.

Provian trecu în dormitor şi încue uşa punând zăvoarele. Vizită apoi cele trei camere particulare ale bancherului, reveni în dormitor si încue şi această uşă

cu cheia şi zăvoarele; în felul acesta, se izola absolut cu bătrânul în cele două odăi. Biroul şi dormitorul.

— Totul este în regulă d-le Grigorescu, nu rămâne decât să. Ne instalăm pentru noapte. Voiţi să vă culcaţi?

— Nu, nu! Se grăbi celălalt să spună. Nu vreau să dorm.

— Bun, —respiră, uşurat inspectorul, – aceasta se potriveşte bine cu socotelile mele. Vom veghea aici împreună iar lumina va rămâne aprinsă. — hotărâ el.

În acel moment intră Martin aducând un pahar cu lapte, obicinuit de bătrân în fiecare seară. Bancherul îl duse la gură. Provian făcu un gest voind să-l oprească dar se răsgândi zicându-şi: „Haide! Haide! Prea sunt nervos şi bănuitor”. Se uită totuşi cu frică la celălalt. Ca şi când s’ar fi aşteptat să-l vadă prăbuşindu-se.

— Domnul mai are nevoie de mine? — întrebă respectuos

servitorul.

— Nu Martin, – făcu Grigorescu tare spre a fi auzit, întinzându-i totdeodată paharul gol, – am terminat astă seară; te poţi duce în camera ta.

Bătrânul servitor se înclină şi ieşi. Provian se duse după el şi revenind peste puţin, încue uşa.

Penibila veghe începea. Pendula grea din perete arăta nouă şi zece.

La început vorbiră banalităţi şi apoi tăcură, afundându-se fiecare în gândurile lui.

Minutele treceau monoton şi dezolant de încet. Tăcerea era apăsătoare şi enervantă.

Limba orologiului oscila nepăsătoare şi acele se învârteau necontenit. Înaintând... înaintând... până unde? îşi zise Provian care îşi fixase privirea pe ele.

— Este nesuferit! Mârâi Grigorescu ridicându-se furios. Să facem ceva d-le inspector! Se gândi puţin. Nu vrei să jucăm un şah?

Poliţistul dădu din cap afirmativ.

— Jocul este în bibliotecă, – urmă bătrânul şovăind, – dar hai să-l luăm.

Provian nu avea nimic de zis. Se ridică tăcut şi trase zăvoarele uşii dinspre coridorul din faţă.

Hall-ul era luminat vag de razele ce se infiltrau printre ornamentele metalice ale uşii de jos. Sala însă era plină de besnă. Înaintară ca doi hoţi în vârful picioarelor temându-se parcă să facă sgomot.

Deschiseră uşa bibliotecii. Şahul nu era la lopul său, Infine, Grigorescu îl

găsi pe o etajeră. Se întoarseră îoî aşa de tăcuţi şi încuiară peste tot.

Grigorescu deşertă, piesele cari alunecară fără sgomot pe postavul verde al biroului.

— Alb sau negru? Zise el tare cu vocea-i răguşită voind să creeze o atmosferă intimă; dar vorbele răsunară gol şi straniu. Se uitară sfioşi unul la altul.

— Afurisită treabă! Spuse bancherul strident.

Intr’adevăr, – aprobă inspectorul trecundu-şi mâna peste frunte.

Jucau fără poftă, numai ca să facă ceva. Arătătoarele pendulei erau la unsprezece fără un sfert.

În acel moment se produse un sgomot slab. Părea o hârjâitură; era ca şi când un corp aspru s’ar fi frecat de un zid.

Inspectorul se ridică şi ascultă atent. Nu se mai auzea nimic, dar sgomotul venise dinspre dormitorul bătrânului. Provinn paşi hotărât şi descue uşa dintre cele două camere. Era închisă numai cu cheia căci nu avea zăvoare. Intră înăuntru, aprinse lumina şi privi în jurul său cu aten (ie. Lotul era în ordine şi el reveni încruntat.

Poate că aveţi şoareci d-le Grigorescu! spuse el.

65

— Tocmai că nu am! Ii răspunse celălalt întunecat.

Cum nu se mai auzea nimic, re luară partida; inspectorul se dovedi superior. Jocul mergea însă tot mai în silă.

Rămâneau împietriţi cu mâna pe piese şi priveau absenţi în gol. Simţeau primejdia care-i ataca pe furiş din toate părţile, fără a putea şti de unde vine, fără a se putea apăra împotriva ei.

încordarea nervilor era la apogeu şi un fapt cât de mic i-ar fi făcut să explodeze.

Insfârşit! Destinderea se produse pe neaşteptate. Câteva ţipete se auziră de afară, dinspre faţadă.

Inspectorul sări în sus şi deschise uşa ce da în hali. Acum se auzea inai bine; era o întreagă busculadă. Răsunară câteva focuri de armă şi un şuerat strident... Alarma!...

Provian cobora scările în fugă aruncând bancherului care rămase palid în cadrul uşii:

— Rămâneţi acolo. Închideţi uşa şi aşteptat i-mă. Vin îndată.

Ajuns jos, deschise uşa principală şi fugi câţiva paşi cu arma în mână: dar brusc se întoarse în jurul lui.

— Prost ce sunt! îşi zise cl mânios lovindu-se cu mâna

peste frunte.

Pierduse două minute.

Diu câteva sărituri fu înapoi; trânti uşa, îndesă febril zăvoarele şi urcă scara din trei în trei.

Sus se lovi de uşa biroului încuiată pâ (dinăuntru.»

Turba de necaz ca fusese păcălit aşa de uşor.

Din cameră se auzeau gâfâeli surde, scrâşnete furioase, şi tropăeli înăbuşite. Deodată pocniră două focuri de armă şi apoi se auzi o respiraţie şuerătoare.

— Deschide! Deschide imediat! strigă inspectorul bătând cu tocul revolverului în panouri.

Trecură câteva momente de încordare! grozavă pe cari Provian le luă drept secole. Împingea cu toată forţa în uşă şi tocmai se pregătea să o spargă, repezindu-se cu umărul asupra ei, când înfine auzi alunecând zăvoarele şi canatul îi cedă.

Biroul era cufundat în întuneric. Provian aprinse lanterna cu iuţeala fulgerului şi privi atent şi bănuitor în jurul său. Pus înaintea primejdiei, îi revenise tot sângele rece!

În faţa lui şedea Grigorescu, cu cravata strâmbată, cu părul şbârlit, cu hainele în desordine, palid şi cu ochii mari

deschişi. In mână avea un revolver au* tomat. Gâfâia şi şovina pe picioare.

Inspectorul lumină pe rând întreaga încăpere; uşa ce da spre coridorul de serviciu, era închisă şi cu zăvoarele puse pe când aceia a dormitorului era între* deschisă.

Provian îşi îndesă arma în buzunar şi-l apucă pe celălalt de umeri sgâlţâindu-1 uşor.

— Yeniţi-vă în fire, – scandă el, – povestiţi-mi repede ce s’a întâmplat! De ee aţi stins lumina? Cine a fost aici?

— Nu… nu eu… am stins’o… — îngână cu greutate bătrânul. Alergaţi… acolo… pe acolo a fugit… asasinul, – mai putu el să şoptească arătându-i cu arma uşa dormitorului.

Provian alergă şi o împinse. In faţa sa văzu la lumina lanternei uşa ce da în apartamentul privat al lui Grigorescu,

dată de perete. Alergă spre ea şi văzu fereastra opusă care de asemeni era deschisă. Cu o exclamaţie de mânie, sări spaţiul ce-1 despărţea de această şi observă îndată atârnând de bara de lemn dintre geamurile de sus şi cele de jos, **o** fringhie care se pierdea în noapte.

Rămase un moment şovăind, Gândul îi lucra cu repeziciune şi îşi dete seama de zădărnicia urmarirei-

„Slava Domnului, că cel puţin nu a reuşit**, – îşi zise el coborându-se totuşi deaiungul fringhiei.

Ajuns jos, scoase un şuerat scurt şi cei doi agenţi alergară.

Un individ a eoborât pe aci, – le arunc a cl cum sosiră, – nu aţi văzut nimic?

— Nu! — răspunseră ei odată privindu-se uimiţi.

Imposibil să-l mai găsim pe întunerecul acesta!? — spuse el cu ciudă j» ri vi ud grădina pţină de besnă. — Care din voi a dat alarma?

Eu, – zise Steriade cu grabă.

Ura cel ce păzise în faţă.

— Motivul? — se informă inspectorul.

— Tocmai terminasem rondul, – povesti agentul, – şi veneam spre poartă când am văzut un bărbat zdrenţăros furişându-se pe lângă gard. L-am somat să se oprească, dar el începu să se vaete. In timp ce înaintam spre el, am auzit în spate o trosnitură puternică. M’am întors imediat şi la timp ca să văd un alt tip care încerca să sară gardul la vreo şaptezeci de paşi de mine. Am scos revolverul şi am cerut puşlamalei să stea pe loc. Dar el sări jos şi o luă la fugi. Atunci am tras câteva focuri în aer, am dat alarma şi am pornit-o după el.

— Hm! — făcu Provian printre HinfL începuse să înţeleagă planul celui ce atacase. Destul de bine combinat, – continuă el trosnindu-şi degetele. In timp ce eu alergam afară din cauza alarmei provocate de complicii săi, asasinul lucra nestingherit în casă. Socotise bine: Până mă duc, până vă găsesc, până mă puneţi în curent cu cele

întâmplate, avea destul timp să-l trimeată pe bătrân pe lumea cealaltă. Numai că m'am întors prea repede înapoi dându-mi seama de prostia mea, din fericire nu prea târziu. Dar haide mai bine să ne spună Grigorescu ce s'a întâmplat, – spuse el mai mult pentru sine. D-ta, Steriade, vei rămâne aci până ce voiu trage fringhia sus. Mai ştii? Atentatorul poate are curajul să se reîntoarcă. Haide Roman! — închee el.

Făcură înconjurul casei privind cu etenţie şi ajunseră la uşa din dos.

Lumina ardea.

Roman scoase un strigăt de uimire, iaif inspectorul râse batjocoritor.

— Mă aşteptam la aceasta, – spuse el sever. Roman, mi se pare că ai dormit 1

Cel învinuit protestă vehement.

— Zău, domnule, dacă înţeleg ceva, – se jură el. — Am părăsit din ochi uşa aceasta numai când m'a chemat Ste*
eo

riaje şi numai pentru" două-trei minuteî M'am înlors apoi imediat la postul meu.

— Iar acum, – continuă inspectorul, – nu sunt nici cinci minute de când v'am chemat eu şi aici este treabă de cel puţin un sfert de oră.

Se apropie şi examina cu luare aminte pătratul tăiat din mijlocul uşii la disianjă egală între cele două zăvoare.

— Probabil, – reîncepu el, – a lucrai în etape, pe când d-ta îţi făceai rondul în partea din afară a zidului.

— Imposibil, domnule inspector! — protestă agentul hotărât. — Dela portiţa grădinii şi până la scara de pe care observam, n'am făcut niciodată mai mult de ^0 secunde şi în aşa puţin timp nu puica începe nimic fără să-l observ. Ar ti întârziat măcar odată şi l-aş fi văzut imediat cu lumina aceasta!

— N'a întârziat niciodată bunul meu Roman, – râse inspectorul sarcastic, – iată explicaţia! Este foarte simplă.

Uşa era încuiată pe dinăuntru, dar Provian nu avu decât

să bage mâna, să învârtească cheia şi să tragă cele două zăvoare.

Ini rară şi suiră scara în linişte.

Pe coridor în fund era o lumină aprinsa. Când ajunseră la uşa biroului lui

61

Grigorescu, acesta apăru din camera servitorului său.

— Credeam că s'a deşteptat, – le explică bătrânul, – dar cu tot acest vacarm, bietul Martin tot doarme. Nu a auzit absolut nimic. Voiam să-mi dea ceva de băut căci mi-e gâtul ars, dar am să mă duc să-mi iau singur – sfârşi el trăgând uşa şi îndreptându-se cu paşi mărun|i spre cămară.

Reveni în curând.

Intrară cu toţii în birou. Pe masă ardea slab o veilleusă adusă probabil de bancher.

Provian ieşi pe uşa dormitorului. Când reapăru peste câteva momente, închisese fereastra, uşile şi controlase din nou încăperile prin cari trecuse necunoscutul. Nu găsise niciun fel de indiciu. Cum intră, aruncă fringhia scoasă dela geam pe un scaun şi se aşeză satisfăcut.

— Slavă Domnului, d-le Grigorescu, – oftă el uşurat, – credeam că v'a făcut-o!

— Nici n'a lipsit mult, – spuse convins bătrânul bancher, – dacă mai întârziai o clipă, garantat că m'ai fi găsit mort.

— Vă rog să-mi relataţi tot ce s'a întâmplat. — îi ceru Provian.

— Eh! Nu este cine ştie ce, – po-

62

vesti Grigorescu făcând un gest scurt **cu** mâna. — Cum ati plecat m'am retras şi am încuiat uşa. Eram tare surescitat, şi cineva şopti: „Deschideţi imediat, d-le Grigorescu, sunt eu Provian. Am reuşit să-l prind". M'am repezit şi am deschis.

„In acel moment mi-a fulgerat însă prin cap. Că nu erai d-ta. C um ai fi putut intra d4a când uşa din dos era închisă? Şi nici n'ai fi avut măcar timpul să ajungi aşa de repede

aici! Yam mai avut însă vreme să mă mai gândesc.

,. L şa fu împinsă cu putere şi becul săli în ţăndări. Mă refugiai spre cealaltă uşă, dibuind prin întuneric, dar criminalul mă ajunse.

,. (’u o mână îmi apucă gâtul şi eu instinctiv i-o prinsei pe cealaltă. Simţii înfiorat mânerul unui pumnal şi cu toate că era grozav de puternic, reuşii să-i ţin mâna pe loc, cu tăria ce-ţi dă frica.

Atunci ai venit d-ta.

„Criminalul nu ştia că uşa este închisă. Zăpăcit, mi-a dat drumul pentru o clipă, de care am profitat să-mi smulg revolverul din buzunar şi să trag. Auzii Cheia spre dormitor învâriindu-se şi trăsei încă odată. Nu l-am nimerit şi banditul a reuşit să fugă.

Provian era mulţumit. Atacul, deşi abil pregătit, reuşiseră totuşi să-l dejoace,

Prudenţa însă nu-1 părăsi, şi-i ceru lui Grigorescu. — care luă din cămară. — câteva cuie, un ciocan şi o bucata de tablă. Pe aceasta o tăie în două şi o bătu pe ambele părţi ale gurii făcute în uşa tăiată. Pe cei doi oameni îi trimise la posturile lor spunându-le să fie mai atenţi, iar el se întoarse în birou, unde intră eu paşi uşori.

Grigorescu sta cu spatele şi nu-1 simţi. Fredona uşor şi privea cu atenţie şahul.

— Joci admirabil, inspectore, – zise el cum îl văzu, <— hai să continuăm.

Partida urmă într’un tempo vesel. Bătrânul Grigorescu îşi revenise şi peste douăzeci de minute, contrar obiceiului, – îl făcu mat pe inspector.

Când sfârşiră, rămaseră amândoi tăcuţi şi cu figurile în umbră.

Pe faţa verde a biroului, lampa nu răspândea decât un cerc de lumină slabă.

Inspectorul ridică ochii. Ceasul era douăsprezece şi nouă minute. Toate aceste ore le-a ţinut minte cu o exactitate remarcabilă, aşa cum se ţin minte numai evenimentele penibile sau cele fericite ale vieţii.

Se întoarse spre bătrân. Acesta se aşezase comod şi moţăia liniştit pe o sprijinitoare a fotoliului. Inspectorul îl privi zâmbind îngăduitor.

M

— Domnule Grigorescu, – şopti el.

Bătrânul tresări speriat şi începu să râdă cu jenă.

— Ah! Ain adormit. — zise el confuz. Da, sunt învăţat să mă culc devreme. Şi acum, nu este aşa? Nu mai avem motiv de teamă. Este greu şi aproape imposibil să se mai producă un nou atac, – sfârşi el convins. — Dar ce voiaţi?

— Voiam să vă spun că vă puteţi duce la culcare. Este deajuns să veghez numai eu.

— Crezi? — şovăi bancherul.

Inspecorul nu-i mai răspunse. Se sculă la rându-i, înconjură biroul, şi luându-1 de umeri îl împinse binişor spre uşa dormitorului.

— Ci duceţi-vă odată domnule, – glumi el, – picaţi de somn şi vă mai tocmiţi cu mine!

Bătrânul cedă râzând uşor.

Peste puţin Provian auzi un sforăit sonor, apoi încet, încet, respiraţia adormitului deveni regulată.

Pentru deplină siguranţă uşa de comunicaţie dintre cele două camere rămăsese deschisă.

Trecură trei ore de liniştea adâncă, în care timp inspectorul veghiase gânditor în fotoliul său. In curând se făcea ziuă.

66

Era sigur că nu se va mai produce nimic.

închise ochii gândindu-se să se odihnească şi el puţin, dar lumina lămpii du pe birou deşi slabă, îl supăra. Se ridică hotărât s’o stingă, dar îi veni în gând să se mai asigure odată că toate mepg bine.

Bătrânul părea că doarme foarte liniştit, ba chiar prea liniştit, căci nu i se mai auzea respiraţia câtuşi de puţin.

Provian aprinzându-şi lanterna intră în dormitor, călcând în vârful picioarelor şi rămase consternat necrezându-şi

oehilor.

Fâşâia de lumină a lanternei îi desco-

S

eri patul gol. Nici urmă de Grigorescu.

ici un fel de haină pe scaunul de alături! Provian alergă năucit şi învârti comutatorul. Lumina albă ţâşni umplând încăperea. In patul desfăcut, se vedea imprimată urma unui corp.

Hoţi ochii.

Totul era în perfectă ordine: Zăvoarele puse şi fereastra închisă. Totuşi bătrânul dispăruse.

Era inexplicabil! Cu totul inexplicabil!

Inspectorul rămase cu gura căscată si se uită impresionat împrejur. Privi sub pat gi apoi într'un scrin; erau singurel

locuri nude se putea ascunde sau putea fi băgat cineva... Nimic... absolut nimic!

Nedumerit, fără voia sa, alergă înapoi în birou.

Lanterna, pe care uitase să şi-o stingă, o strângea mecanic în mâna.

Ce mai căuta însă? Aici doar fusese el! Ştia precis că nimeni n'ar fi intrat fără să-l simtă! Şi numai în această sin-

S

ură cameră ar fi putut veni Grigorescu.

ra singura comunicaţie posibilă! Singura uşă deschisă! Inspectorului îi crăpa capul. Aici ca şi dincolo totul era închis. Încuiat!... şi nimic, şi nimeni!

Oiwdato lumina strălucitoare at la»ternei căzu pe partea de ios a unui dulap mare; „pentru hârtii", după cum îi spusese Grigorescu. Erau două la fel, unul lângă altul şi umbrele lor uiari re 13L l] imi «a difuzauăreau witwe tU» ameninţări ei prevestiri ifaitafte.

Provian se apropie încet şi ca hipnotizat. De cel din coltul camerei, nejuând o clipă măcar lumina depe dunga închisă şi strălucitoare care pornea dintre cră-

f

'ătura de jos a uşii şi se întindea pe emu în jos. Pe covor, sub ea, văzu o pată din ac-eiaş vopsea strălucitoare şi

închisă… roş-brună văzu înfine el, —
…şi mai mult ghici decât văzu. Căci da
B7

aceasta se temea… era sânge… sânge închegat.

Inţepenindu-se pe picioare, şovăi câteva clipe, dar hotărându-se brusc irase cu putere uşile dulapului.

Nu se auzi niciun sgomot; niciun ţipăt de uimire nu scăpă din gura inspectorului, ci, rămase paralizat privind cu ochi năuci spectacolul dantesc din faţa sa.

Lumina lanternei începu să tremure, pe când ochii săi larg deschişi erau atraşi magnetic să privească interiorul dulapului.

Pe fundul lui de lemn. Întocmai ca o insectă uriaşă înfipta într'un ac, atârna bătrânul Radu Grigorescu, cu spatele în afară şi cu ceafa pătrunsă de un pumnal neobicinuit de lung. Carc-i străbătea gâtul şi se înfigea în lemn, menţinându-1 astfel – ca într'un cui – în această poziţie nefirească.

Era complect îmbrăcat, iar sângele ce i se închegase în mare parte pe haine, se mai scurgea încă, formând pe podeaua dulapului o baltă gelatinoasă şi strălucitoare, în care picioarele i se afundau mai mult de un deget.

Inspectorul avea impresia unui coşmar.

În capul său se formă un gol şi aleu-
68

fia îi fu atrasă de ceva care strălucea metalic în mijlocul lacului de sânge. Ca un gând nebun îi trecu prin cap soarele luminos din amurg ce se cufunda în norul de purpură de sub el.

Se scutură şi cu greutate, stăpânindu-şi repulsia ce i-o producea gestul său, luă acel obiect privindu-1 fără curiozitate, dar numai din obicinuinţă şi din necesitatea de a face ceva.

Era o mică miniatură de argint ce reprezenta aproape perfect un animal rar, dispărut de mult de pe la noi şi din care – din câte ştia – se mai găseau numai câteva

exemplare prin bătrânele păduri ale Poloniei…

…un ZIMBRU de ARGINT.

CAPITOLUL VII

Noui victime

Cu o sforţare supra-umană, inspectorul reuşi să se stăpânească şi căută să judece limpede; îşi da perfect de bine seama de importanta concluziilor ce se puteau trage imediat după crimă, acum când nimeni nu pătrunse aici – nimeni decât el, victima şi ucigaşul.

Creerul însă îl trăda: Se simţea inca-

69

pabil să lucreze, incapabil să găsească vre'o legătură trainică între fapte. Evenimentele îl depăşeau şi luau pentru el propor (ia de supra-natural. Nu avea niciun punct de plecare şi începu a se îndoi de mărturia simţurilor sale.

Ştia bine că nu părăsise deloc camera după ce Grigorescu trecuse dincolo. Lumina fusese tot timpul aprinsă, ba chiar mai mult: Fotoliul în care veghiase era îndreptat cu faţa spre peretele alături de care era dulapul, aşa încât îl avusese mereu în faţa ochilor săi; cu toate acestea, cadavrul se găsea acolo! Cum ajunsese? Prin ce forţă supranaturală? Cum fusese ucis aci lângă el fără să simtă? Crima, era făcută cu cel puţin **o** oră înainte! Cel puţin! Aceasta se putea vedea după starea de coagulare a sângelui.

Ori inspetorul veghiase, iar uşa dintre cele două camere fusese tot timpul deschisă şi el auzise… sau numai i se păruse că aude respiraţia mortului; era nesigur asupra acestui punct, nu ştia precis de când n'. O mai auzise. Ştia numai că fusese tăcere, tăcere profundă şi că ochii săi exersaţi ca şi urechile, ar fi prins orice sgomot, ar fi văzut orice mişcare suspectă, dacă ar fi existat vreuna!

70

Dar criminalul cum intrase? Tar acum prin ce fenomen dispăruse?

Calea cea mai simplă se impunea aproape ca o

certitudine. Logic numai *al* putea fi criminalul, căci numai el fusese cu victima în cele două camere închise hermetic pe dinăuntru!

Conştiinţa răspunderii şi datorii sale îl făcură să devină practic.

închise ceva mai liniştit uşile dulapului şi băgă în buzunar miniatura ridicată dela picioarele victimei. Îşi recăpătase aproape cu totul sângele rece şi intră din nou în dormitor.

Ardea de dorinja de a găsi ceva cât de neînsemnat, o urmă, o greşeală ori cât de mică din partea asasinului; în* cercă zăvorele, încuetoarea ferestrei, privi patul, covorul: toate erau în aceiaş perfectă ordine de mai înainte.

Inexplicabilul i se impuse din nou cu tărie: aceasta părea curată vrăjitorie.

Se simţea neputincios în faţa forţei formidabile a inamicului invizibil.

Reveni unde veghiase. Încue uşa spre dormitor şi rămase câteva clipe îngândurat iu mijlocul camerii.

Scuturându-se, ca şi când ar fi voit să scape de gândurile ce-1 chinuiau, ieş: în coridorul ae serviciu. Incue şi uşa dinspre bktiu,

«1

Înainta până în faţa uşii bătrânului

Martin şi aprinzându-şi lanterna, privi atent ceva. Âplecându-se, scoase un mic obiect strălucitor dintre uşă şi toc. Deschise, intră şi învârti comutatorul electric.

Servitorul dormea liniştit.

Provian oftă uşurat şi aruncând o privire scrutătoare împrejur, ochii i se opriră pe masă. Era plină de mărunţişuri: O oglindă, foarfeci, un brici vechi, o radio-galenă, casca, câteva fotografii învechite şi pe un colţ un pahar cu lapte.

Bătrânul se deşteptă.

— Ce voiţi domnule inspector, – zise el speriat, – s’a întâmplat ceva? Unde este domnul Radu?

— Scoală-te. I se răspunse scurt; – şi vino în coridor.

Sculă după aceia pe locatari, îi puse în curent cu cele petrecute şi se duse la uşa din dos; o cont rolă, ieşi afară şi

flueră scurt.

Steriade veni îndată. Aşteptă puţin şi Provian întrebă neliniştit:

— Dar Roman unde este? — De ce nu vine?

— Nu ştiu, – răspunse agentul.

— Vezi, caută-! şi veniţi amândoi sus Porunci inspectorul urcând scara înapoi

Pe coridor nu ieşise încă nimeni şi pri

mul care apăru, fu amploiatul Petre Albulescu. El fusese acel ce venise în ajun cu scrisoarea lui Grigorescu.

— Groasnic, d-le inspector, groasnic! — se mulţumi acesta să îngâne zărindu-1 pe Provian.

Era un tip de vre'o douăzeci şi opt de ani, înalt, uscăţiv, cu spatele puţin adus, cu tenul palid şi cu ochi spălăciţi. Avea pe umeri o haină de casă prost croită şi se vedea bine după fată că nu dormise deloc. Camera lui era aceia alăturată de birou.

— Dece n'aji dormit? se informă el rece.

Tânărul păli şi mai tare.

— Nu am putut, – mărturisi el. Atâta sgomot! Am citit!

— Hm! — făcu inspectorul – şi ce anume aji citit?

— „Une etude en rouge", de Conan Doyle, – răspunse îngrozit tânărul.

Provian deveni atent şi-l privi mai sever.

— Îţi plac romanele polifiste? — se informă el spionându-1.

— Nu, – spuse Albulescu privind întru parte, – dar am mai citii „La monde perdue ', toi de Doyle şi mi-a plăcut...

— Va să zică aceasta nu-ji...

Prima întrerupere o făcuse Provian. A 'doua Steriade care alergă îngrozit.

— Veniţi d-le inspector, – suflă el greu, – Roman este mort!

În aceiaş clipă se deschise uşa camelii bătrânului Martin şi acesta înainta cu paşi înceji dealungul coridorului.

— Af urisenie! — scrâşni Provian strângând pumnii –

unde a fost ucis?

— În strada din dos. Lângă felinar! — îi aruncă agentul în grabă, coborând vijelios scările.

Peste câteva clipe ajunseră la zidul din fund.

— Trebue să-l sărim, d-le inspector căci portiţa este încuiată, – zise iute agentul şi rc îndreptă în fugă spre un pom apropiat de zid. L'au sărit.

Roman era întins pe trotuar cu faţa în sus exact sub felinarul din apropierea scării de unde să observe clădirea.

Provian se aplecă peste el şi îl pipăi; îi descheie tunica şi îi puse urechea pe piept. Inima batea aproape normal.

— Trăeşte slavă Domnului! — oftă el uşurat. Ce ţi-a dat prin cap Steriade să Spui că este mort? — Se adresă el agentului ce tocmai sosise gâfâind.

— Aşa am crezut d-le inspector, – făcu acesta confuz. — Yăzându-ţ întins, cu lacul acela de sânge la cap…

— Bun! — îi tăie inspectorul. — Acum să vedem ce are.

Aprinse lampa de buzunar şi privi de aproape faţa rănitului. Pe partea stângă a frunţii, prelungindu-se peste tâmplă, era o rană lunguiaţă.

— Cred că nu este grav: să-l ducem în casă. Hotărî Provian pipăindu-i buzunarele şi găsind într'unul ceiace căuta: Mica cheie a portiţii din zid.

Ridicară apoi trupul inert. Îl duseră sus şi îl întinseră pe patul bucătarului care se sculase ca toţi ceilalţi.

Rana era superficială şi în curând Roman deschise ochii.

Provian îi porunci să stea liniştit şi îi legă fruntea.

— Un moment, – spuse el după ce termină; şi fugi cu paşi uşor spre birou.

Scoase cheia, deschise, telefona scurt la prefectură cele petrecute şi ceru să i se trimită urgent câţiva agenţi.

Incue la loc şi reveni în camera bucătarului ceva mai liniştit.

Roman îşi venise cu totul în fire şi Provian îi ceru să spună tot ce ştie.

— Treceam, – începu agentul, – spre scara unde

observam şi m’am oprit o clipă sub felinar să-mi îndes pipa.

„Din senin, simţii la frunte o arsură

grozavă şi pe urmă o durere ascuţită. —» * Apoi m’am deşteptat aci.

— Este mult de atunci?

— Nu ştiu cât am stat în nesimţire. — spuse slab Roman. — dar cu vre’o două minute înainte de a li lovit m’am uitat la ceas. — Era trei şi şaisprezece minute.

Inspectorul scoase ceasul. — Era trei şi patruzeci şi patru.

Aşa dar în titnp ce scula pe locatari criminalul îi lovea acolitul. — Dar în ce scop? Se întrebă el nervos. — Crima anunţată doar o făptuise!

Neaşteptat avu intuiţia că nu este la capătul surprizelor. Că lovind pe Roman criminalul îşi urma un plan stabilit cu măestrie în cele mai mici amănunte şi că trebuia să fie cu ochii în patru chiar de acum înainte!

Ridică ochii privindu-i pe toţi la rând şi căută nelinişţit printre’ ei. Silueta înaltă şi adusă a bătrânului servitor.

— Unde este Martin? — De ce nu vine? — se interesă el.

Îi răspunse cel de-al doilea secretar al lui Crigorescu.

Maxim Pietroşanu era un tip scund, între două vârste, rotund ca un pepene şi cu un nas ce părea o aluniţă în mijlocul feţii sale plină de munţi de carne.

— Martin a ieşit adineauri afară, —

se porni el. — Zicea că se simte rău şi că vrea să respire puţin aer curat. — Era de plâns sărmanul bătrân. Nici nu am…

— Am înţeles tl-le! — îi tăie scurt inspectorul şirul nesfârşit de vorbe.

Steriade alergase afară îndată ce aflase că bătrânul ieşise, iar Provian ne mai putând răbda îl urmă, ordonând:

— Roman, vezi ca nimeni să nu iasă 1

— Am înţeles domnule inspector, – murmură slab acesta.

Agentul era deabia la uşa de jos privind riehotărât în ceafa albăstrue a dimineţii. Când îl ajunse inspectorul.

Acesta, îl luă de braţ şi făcură împreună înconjurul casei.

Când ajunseră în dreptul aleei din fata intrării principale, văzură în apropierea porţii trei siluete cari se agitau,

I nsfârşit, se loveau şi de inamici vizibili! Scoaseră revolverele' şi îi somară să stea pe loc: li se răspunse printr'o şomaj ie similară şi când se apropiară văzură că sunt agenfii ceruţi de inspector. Aceştia tocmai se aplecau peste corpul unui om de care se împiedicaseră în mijlocul potecii.

Când fata îi fu luminată, văzură ca era bătrânul Martin. Provian îi dădu pe ceilalţi la o parte, dar se convinse aproape îndată că orice ajutor era de prisos.

77

Servitorul, deşi nu avea nicio rană, totuşi era mort, iar fa fa îi era strâmbată oribil ea şi când înainte de a-şi da sufletul ar fi avut dureri îngrozitoare.

Prin capul inspectorului trecu fulgerător o bănuială, de care voi să se asigure imediat dacă este reală sau nu. Sări în sus şi alergă respirând greu spre casă. Sui scările şi nu se opri decât în faţa mesei din camera lui Martin.

Paharul de lapte era acolo, la margine, golit mai bine de trei sferturi. Inspectorul îl duse la nas emoţionat. Nu mirosea a nimic; îl puse totuşi cu grijă în mijlocul mesei şi părăsi camera încuind şi luând cheia.

Intră în birou şi puse mâna pe receptor. Aşteptă cam mult până obţinu legătura şi când în sfârşit auzi la capătul celalt glasul cunoscut, comunică ceva, mai mult de zece minute. Convorbirea era animată, iar Provian când sfârşi Căzu extenuat pe un scaun.

Afară se auzeau vocile autorităţii.,

CAPITOLUL VIII

Cercetări.

Noui sosiţi, se instalară în biroul de* fundului, iar Provian îi puse pe scurt în

? 8

curant cti evenimentele uluitoare petrecute în cursul

nopţii.

Rămaseră cu tofii mai mult decât uimiţi, iar Alexandru Dinculescu, – procurorul. — un om înalt, ciolănos şi cu fata complect rasă, nu mai contenea cu întrebările. Era foarte vorbăreţ, iar ochii săi vii şi neastâmpăraţi, umbriţi de nişte sprâncene de o grosime remarcabilă, sclipeau de plăcere când punea **o** întrebare. Ii plăceau la nebunie afacerile misterioase, aşa că asasinarea lui Grigorescu şi a servitorului său, avu darul să-i deştepte o vie curiozitate.

Sosirea medicului legist, – primul care avea să arunce câteva lumini în umbra de nepătruns ce înconjura crimele. — fu salutată cu entuziasm.

Noul sosit, nu-şi pierdu deloc timpul; îndată ce află cele întâmplate, făcu semn la doi agenţi şi aceştia scoaseră corpul lui Grigorescu din dulap.

Provian se apropie impresionat. Il lovi dela început expresia de groază ce plutea pe chipul mortului. Din ochii reci şi pe jumătate deschişi, din expresia chinuită a fetei, şi din rictusul grozav ce-i strâmba gura plină de sânge, reeşea clar că fusese atacat prin surprindere.

Medicul îşi scoase pardesiul şi apropiindu-se de mort, smulse cu un gest

tute şi îndemânaiec pumnalul din rană, după ce mai întâi îi înfăşurase mânerul într’o batistă.

Inspectorul îl luă ţinându-1 de lamă şi-l privi cu atenţie. Era o avmă fină şi puternică cu tăiş dublu şi cu şanţ delicat la mijloc. Pe mâner nu găsi niciun fel de amprente şi Dinculescu, care se apropiase, dădu din cap necăjit.

— A folosit mănuşi bestia! — scrâşni el către inspector.

Procuroul îşi trosni nerăbdător degetele lungi şi se adresă doctorului:

— Ce părere aveţi d-le Nicolau? —

Când a fost ucis nenorocitul?

Medicul, un bătrân micuţ şi venerabil cu faţa blajină şi cu ochii limpezi ca de copil îşi scoase domol ochelarii, îi şterse cu grijă şi-i aşează în tocul lor.

— Moartea a survenit acum patru sau cinci ore, – vorbea curgător şi melodios, – după cum se vede înţepenirea trupului, – rigor morţiş, – a şi început să se producă. Cât priveşte cauza ei…

— Cum! — îl întrerupse, Provian, părând nedumerit, – să fi fost ucis imediat ce s’a dus să se culce? Imposibil.

— A fost ucis între unsprezece şi treizeci şi douăsprezece şi treizeci, – urmă medicul degajat privind pendula, iar moartea i-a fost instantanee. Pumnalul **a**

trecut printre doua vertebre cervicale, retezând măduva spinării. Se opri puţin meditativ şi privi la cadavrul plin de sânge. Emoragia abundentă a fost provocată prin secţionarea carotidei.

Provian dădu din cap gânditor şi se feri spre a lăsa să treacă doi oameni cari duceau trupul bătrânului servitor. Fu întins pe sofa, în locul stăpânului său şi i se cercetară buzunarele. Nu avea asupra sa nimic important şi tocmai voiau să-l lase, când unul dintre agenţi simţi ceva tare în dreptul mijlocului sub curea. La exclamaţia acestuia, Provian se apropie şi smulse contrariat de sub haina mortului un… revolver.

— Arma lui Grigorescu! — exclamă el înăbuşit, după o scurtă examinare. Uitasem de el; cum o fi ajuns la bătrânul Martin?

— Revolverul lui Grigorescu? Asta-i bună! — făcu mirat procurorul. Ce caută la servitorul său? A! Să ştii că i l-a furat! — spuse el mai mult pentru

Bătrânul servitor părea o epavă pe lângă ceiace fusese. Obrajii erau scofâlciţi iar trăsăturile îi păreau mai ascuţite – acum după ce murise. Era mai slab iar hainele-i erau mai murdare, mai învechite parcă.

Doctorul îi examină ochii, privi atent la faţă, îi deschise gura şi în sfârşit anunţă rezultatul examenului:

— Cred că este otrăvit! Petele slabe depe figură, rictusul buzelor şi celelalte indicii, pledează pentru această

presupunere…

— Otrăvit! Cum? De cine? — întrebă procurorul iritat.

Provian tresări.

— Staţi un moment! — îi opri el.

Ieşi în grabă şi reveni cu paharul în care se mai găsea restul de lapte.

— Victima a băut de aici, puţin mai înainte de a părăsi camera!

Profesorul Nicolau luă domol paharul şi îl mirosi. Nu găsi nimic particular. Îşi înrnuie un deget în restul lichidului şi îl puse pe limbă; scuipă numaidecât.

— Va merge la analiză împreună cu cadavrul. Hotărî el. Nu pot spune cu siguranţă. Dar pare a fi ceva! Ce mai doriţi să ştiţi dela mine?

Procuroul ridică repede ochii.

— Ne puteţi preciza când a avut loc moartea servitorului?

— Aproximativ de o oră, o oră şi ceva, – spuse micul om.

Provian la rându-i se apropie. Avea un respect nemărgin; + fajă de cunoştinţele bătrânului medic.

— Aţi putea recunoaşte de ce a fost provocată o rană?

Bătrânul profesor îl privi mirat pe deasupra ochelarilor.

— Aceasta depinde! Dar în cele mai multe cazuri pot răspunde afirmativ. Pentru ce te interesezi?

Inspectorul nu-i răspunse direct ci-i făcu senin lui Roman, care se apropie.

[se desfăcu rana, iar medicul o examină cu deosebită grijă: Pipăi fruntea, controla intensitatea durerii, cercetă marginile cu atenţie şi însfârşit se întoarse lent către ceilalţi:

— Se pare că rana a fost provocată de un glonţ de calibru mic; deci de revolver. Proectilul a pătruns dintr’o parte în dreptul temporalului stâng, l-a atins în trecere, producând o sguduire puternică care a provocat leşinul şi a ieşit sgâriind superficial stratul cărnos din stânga frunţii. Cum rana nu este arsă, pot preciza că glontele a fost tras dela mare distanţă.

Prima parte a anchetei se terminase. Nu durase nici 20

de minute. După fotografiere, cele două cadavre fură ridicate, iar medicul legist se retrase.

Judecătorul de instrucţie se întâmplă se fie bun prieten cu Gngorescu aşa că

se hotărî să ia dela început conducerea anchetei. Venise aproape imediat după ceilalţi şi interogatoriile începură.

Mai întâi fu ascultat raportul inspectorului Cesar Provian, care povesti cele întâmplate. Cu această ocazie remarcă o nouă măsură de siguranţă pe care el o luase înainte de crimă.

„După ce toţi s'au retras, – suna partea corespunzătoare din raport, – am pus la cele patru uşi ale locatarilor – pe din afară, – câte un semn pe care l-am găsit intact când am dat alarma.

Semnul este practic şi sigur: Un ac cu gămălie băgat în crăpătura formată de uşa închisă cu tocul său. Când uşa se deschide, acul cade iar fixarea lui pe dinăuntru devine imposibilă.

Proba nu era totuşi concludentă. Se făcură cercetări şi semnul se dovedi practic fără însă a fi şi sigur. Unul dintre agenţi, unse cu puţină vaselină marginea unei uşi şi lipind acul pe ea, reuşi s'o închidă aşa ca semnul să rămână intact.

Provian era puţin contrariat – faţa problemei se schimba.

Bazat pe semnul său, nu-i controlase niciodată pe locatari dacă sunt în camerele lor. Aceştia ar fi putut ieşi sau intra în voie, nea vând decât grija să pună

b*

acul la loc. Şi când inspectorul general Eugen Rosetti trase o concluzie cu adevărat uimitoare şi plină de inteligenţă, cei din casă începună a fi bănuiţi în mod serios.

Rosetti dăduse încă dela început **o** deosebită atenţie uşii tăiate. După zece minute de cercetări opinia lui era formată.

— Vă rog să-mi permiteţi să adaus' şi eu o concluzie care

poate va ajuta la stabilirea adevărului. Avea o voce plăcută şi sonoră.

Judecătorul aprobă.

— Este vorba de uşa tăiată d-lor: sunt sigur că a fost tăiată prin interior şi nu pe dinafară după cum se credea 1

Afirmaţia lui făcu senzaţie.

— Sunteţi sigur? Pe ce vă bazaţi? — întrebă judecătorul.

— Totul se rezumă la acestea, – reluă Rosetti calm. Când cineva taie un lemn, cantitatea de rumeguş ce se formează nu este aceiaş în ambele părţi, ci totdeauna mai mare în partea în care fierestrăul este împins. Se ştie că puterea de împingere la om. Este mai mare ca cea de tragere aşa că dinţii unui fierăstrău sunt aplecaţi dinspre mâner spre vârf.

Aplicând acest principiu la uşă, găsim

o cantitate de rumeguş *mărunt,* isbitor mai mare în partea de afară decât înăuntru. Cum cel ce taie. Ţine fierăstrăul de mâner este neîndoios că a lucrat înăuntru.

Ceilalfi îl ascultau cu atenfie. Provian era însă de altă părere.

— Am privit şi eu la uşa de jos – zise el – şi impresia mea a fost inversă. Cred că dincontra este mai mult rumeguş înăuntru ca afară.

Eugen Rosetti nu era deloc încurcat.

— Ai dreptate inspectore, dar nu uita că eu am zis *rumeguş mărunt.* Ceia ce ai spus nu face decât să întărească deducţiile mele. Acela care a tăiat uşa a întrebuinţat mai întâi un burghiu pentru a face cele patru găuri în cari a introdus lama ferestrăului. Ori rumeguşul acestuia, care se deosebeşte de cel făcut de ferestrău, cade numai de partea în care se lucrează. Găsindu-1 înăuntru, el nu face decât să dovedească cele afirmate.

Provian era convins. Interogarea celor din casă începu îndată.

Primul fu introdus Petre Albulescu.

Judecătorul îl privi sever.

— Pentru ce ai ieşit astă noapte pe coridor *t*

Albulescu se îneca de spaimă.

— Dar… nu ain ieşit deloc… domnure Judecător, – bâlbâi el deabia inteligibil. Am citit tot timpul!

— Bine, bine! — făcu judecătorul văzând că manevra lui de surprindere a dat greş. Nu ţi-a atras nimic atenţia? N'ai simţit nimic suspect?

— Ba da, – şopti celălalt palid, – am auzit întâi nişte ţipete şi detunături îndepărtate; apoi o bufnitură surdă şi puţin după aceia două detunături puter-

— Cum ai spus? O bufnitură surdă? — întrebă judecătorul devenind mai atent. Şi de unde venea?

— Din biroul domnului Grigorescu. Aşa cred!

— Probabil uşa trântită de asasin când a intrat, – interveni Provian.

— Aşa am bănuit şi eu, – zise amploiatul ceva mai liniştit.

Tânărul Albulescu părăsi gârbovit biroul iar în locul său apăru celălalt funcţionar ce locuia în casă. Acesta, intră demn şi privind drept în ochii judecătorului îşi spuse numele fără şovăire.

Mărturia sa era lipsită de orice interes. Declară că nu auzise nimic şi că s'a deşteptat numai când inspectorul i-a bâ-

tut repetat în uşa. Ceilalţi de asemeni nu ştiau nimic.

Interogatoriile fiind terminate luară hotărârea să inventarieze conţinutul casei de bani. O deschiseră cu cheile găsite în buzunarul lui Grigorescu şi judecătorul trase compartimentele. Erau în total şase. Bani nu găsiră şi recunoscură spre stupefacţia lor. Că asasinul îndeplinise încă un tur de forţă. Jefuise uriaşa ladă de fier în prezenţa inspectorului, după cum făcuse şi crima. După mărturia celor doi amploiaţi bătrânul Grigorescu avusese în casa de bani mai bine de zece milioane lei.

Recapitulând, autorităţile rămaseră la sfârşit tot aşa de nedumerite, după cum fusese şi Provian la început…

Părăsiră cu toţii locul dramei. Totul nu durase decât o oră

şi ceva

CAPITOLUL IX

A doua miniatură.

— Dacă domnul Wundt este acasă, pe mine mă primeşte oricând: chiar când doarme! — insistă râzând tânărul care sunase la o oră aşa de matinală, în faţa. Uşii ce da în apartamentul particular al lui Valentin Wundt.

— Dar domniile, – spuse politicos Mimi. Tânăra cameristă scuturându-şi buclele blonde. — mi-e teamă că domnul Wundt se va supăra…

— Lasă mieuţo, că nu se va supăra; eu tu'am deranjat dela Constantinopole, – mai spuse tânărul suind scara, – poate şi el acum să se scoale cu două ore mai devreme, mai ales că m'a chemat aşa de insistent. Anunţă pe domnul Mircea Grigorescu… sau stai, se răsgândi el oprind-o, voi merge chiar eu să-l deştept 1

Sus începea un coridor în continuare cu scara care nu avea decât două uşi la rând pe partea stângă, Se sfârşi perpendicular pe un altul mai larg, un fel de hali, care mergea în ambele părţi.

Sala era întunecoasă cu totul, afară de o zare de lumină cam ciudată, în fund. Camerista înaintă câţiva paşi spre ramificaţia din dreapta şi aprinse o lumină.

Uşa camerei în care dormea Valentin, era prima în dreapta acestei ramificaţii şi în rând cu ea se mai găseau uşile altor două camere.

Mimi voi să bată dar Mircea o opri. Ochii îi alunecaseră dealungul hallului şi observase în faţa celei de a treia uşi, ceva alb şi nedefinit.

Ce este acolo? — întrebă el atrăgând atenţia tinerei fete asupra acelei siluete curioase. Mirai privi şi se apropie intrigată.

Nu făcuse nici jumătate drumul, când scoase un ţipăt slab, se clătină şi căzu leşinată. Mircea deabia avu timp să o prindă. La gălăgia făcută de el alergară alte două persoane. Erau cea de-a doua cameristă, şi Jean bătrânul

servitor al lui Wundt. Acesta din urmă privi mirat la străin.

— Domnul Mircea! D-voastră? Când aţi venit? Domnul Valentin ştie? Bucuria, da feţei sale încreţite o nuanţă de bunătate profundă.

— Acum am venit Jean! zise tânărul strângându-i mâna ciolănoasă cu căldură, după ce lăsase pe tânăra fată în grija celeilalte, – dar aduceţi vreunul puţină apă!

Bătrânul alergă, iar camerista îşi veni în fire imediat plângând încetişor.

Intre timp Grigorescu, înaintase curios spre obiectul care provocase spaima acesteia. In faţa ultimei uşi din dreapta era întinsă o fiinţă omenească.

Era o fată uimitor de frumoasă, al cărei păr inelat se desfăşurase căzându-i

g

este bărbie şi acoperind u-i pieptul gol.

ra deabia îmbrăcată. Ocitii închişi şi

W

respiraţia uşoară ce se simţea printre buzele-i întredeschise, lăsau să se presupună că drăgălaşa fiinţă a aaormit acolo.

Nasul lui Mircea fusese însă isbit dela început de un miros aromatic şi ameţitor, care se degaja dintr'un tifon din apropierea fetei celei de jos. Il luă şi îl mirosi instinctiv.

— Cloroform, – murmură el, lăsându-1 să cadă.

Uşa din faţa sa era întredeschisă, iar camera luminată slab. De aici se vedea lumina ce o observase adineauri. Împinse uşor clanţa şi văzu o încăpere atrăgătoare, mobilată simplu dar cu gust, în care ardea pe noptieră o mică lampa electrică.

Voise întâi să plece, să-i lase pe ceilalţi să facă ce vor, dar profilul suav al celei de dinaintea uşii îl atrăgea. Era curios să-i vadă culoarea ochilor închişi, să-i audă vocea! Mirat el însuşi de aceste gânduri copilăreşti, se aplecă şi o ridică întocmai ca pe o pană.

Gestid său fusese mai mult mecanic, un fel de urmare a gândurilor lui' şi rămase puţin stingherit cu povara aceasta

curioasă în braţe.

Simţi că îl cuprinde o uiilă curioasă faţă de această fiinţă. Ar fi voit să **o**

61

apere mereu ţinând-o astfel în braţele sale şi instinctiv o strânse mai mult la piept. Un oftat uşor din partea ei, îl aduse la realitate. Se grăbi s'o aşeze în pat şi zâmbi înciudat, ne mai recunoscându-se pe sine însuşi.

— Hei, veniji încoace! — exclamă el; şi când cei trei apărură, le zise răstit, spre a-şi ascunde turburarea:

— Repede! ' Deschideţi ferestrele şi aduceţi apă rece. Mi mi alergă grăbita afară, în timp ce Ana, cealaltă cameristă, trăgea persienele grele.

Lumina inundă camera^ iar aerul rece şi curat al dimineţii, păru a face bine adormitei care se mişcă şi suspină slab.

Mircea trase plapuma învelind-o până sub bărbie, şi aşezându-se pe un scaun lângă pat îşi întoarse ochii întrebător spre bătrânul Jean, care rămase respectuos în picioare.

— Cine este tânăra? — se interesă el.

— Secretara d-lui Valentin, d-ra Mariana Jianu.

— Şi este de mult la Valentin?

— De aproape o lună şi jumătate, – răspunse prompt bătrânul.

— Şi... se vedea bine că şovăe să pună întrebarea, – şi... aa... dormit tot timpul in casa lui *'i*

92

Bătrânul valet înţelese şi dete din cap cu dispreţ.

— Nu, – spuse el hotărât. Doarme aici numai de câteva zile şi asta de nevoie. D-ra Jianu este o fată cuminte, bună şi muncitoare pe care o respectăm cu toţii, – încheie el.

Mircea respiră uşurat şi se simţi mulţumit. Nici el nu ştia însă de ce.

Mimi tocmai intrase cu apa. Grigorescu înmuie o batistă şi trecând-o peste fruntea înfierbântată a fetei, avu în

curând satisfacfia s’o vadă mişcându-se uşor.

Buzele ei murmurară ceva. Părea în prada unui coşmar. Se agită şi deschise ochii.

Capul o durea grozav. Ce era cu ea?, Unde era? Aducerea aminte veni fulgerătoare, săgetându-i inima. Cu un ţipăt sări în sus. Invelitoarea sburâ în lăiuri, dar ea îşi dete imediat seama de îmbrăcămintea sumară ce o avea. Roşindu-se toată se sgribulj din nou sub plapumă, fixându-şi ochii plini de groază în aceia ai necunoscutului de lângă pat.

— Liniştiţi-vă domnişoară Jianu, – făcu acesta cu glas blând şi îmbietor, noi nu vă facem niciun rău, din contra… căutaţi să închideţi ochii… să dormiţi… aveţi nevoie de aşa ceva acum.

53

1 Glasul lui o legăna plăcut, se destinse şi somnul voi să-i alunece pe pleoape, dar iarăşi o săgeată amintirea.

Cine era acest tânăr necunoscut? De unde îi ştie numele? Era probabil un detectiv! Da, da, asta trebuia să fie! Venise poate s’o aresteze, sau… dar de ce? De ce Doamne? Simţea că-şi pierde minţile.

— Vreau să vă spun tot, – isbucni ea deodată cu glas tremurând, – da tot! Pieptul îi sălta vertiginos iar umerii îi tremurau cuprinşi de fiori. O! Este groasnic! Mai suspină fata acoperim du-şi faţa cu mâinile.

— Nu! Nu! — insistă el.

— Ba da! Trebue să vorbesc; dar nu* tnai cu d-voastră, – susţinu ea. Îmi inspiraţi… nu ştiu… o încredere fără margini… Aveţi ochi atât de sinceri şi buni!

La un semn al tânărului, valetul şi cele două cameriste se retraseră, iar el rămase mai mult de o jumătate de oră în cameră…

…Când ieşi, toată dispoziţia îi pierise. Era încruntat şi în ochi i se citea o furie stăpânită. Mariana extenuată, adormise.

Mircea se îndreptă spre bătrânul Jean, care aşteptase pe coridor.

— Ce-i cu Valentin, Jean? Nu s’a seu* lat? Să mergem să-l sculăm noi.

Valentin Wundt nu era în cameră.

Patul era neatins. Pe un scaun lângă el, hainele lui Wundt aruncate în desordine. Pijamaua lipsea ca şi pantofii de casă.

Ceiace însă le atraseră mai mut atenţia celor doi, erau o mulţime de pete brune ce se găseau pe covor, jean se aplecă.

— Sânge! Pete de sânge I – şopti el înăbuşit.

Acestea, în mare parte şterse, ca şi” când ar fi trecut ceva peste ele, începeau din stânga uşii, tăind covorul în diagonală şi se termniau în colţul opus, în faţa unei case de bani ce era lângă pat. Acolo erau mai numeroase şi într’un loc formau chiar un mic lac întunecat.

Mircea, nu părea extraordinar de uimit. Ba parcă privea curios ca şi când s’ar fi aşteptat să găsească şi altceva.

Se aplecă şi se uită cu atenţie la locul de unde începeau urmele. Nu observă nimic şi dădu din cap desamăgit. Când se ridică, ochii îi căzură din întâmplare pe ramperia vopsită în ulei alb, ce înconjura camera până la mai sus de un metru şi jumătate. Pe un ornament al acesteia, văzu amprenta însângerată a unui deget. Tânărul o privi, presupuse

ceva, şi emoţionat apăsă. Micul relief cedă şi se mişcă într’o parte. Judecase exact: Se produse o declanşare şi o parte din zid se învârti lăsând să se vadă un loc gol, întunecos. Era un coridor strâmt făcut în grosieam zidului.

Jean rămase cu gura căscată. Mircea, tot aşa de uimit de descoperirea lui, înaintă câţiva paşi în întuneric şi se împiedică de ceva. Piciorul îi alunecă pe o substanţă cleioasă şi spri jinindu-se pe o mână, căzu peste ceva moale.

Când se ridică şi ieşi, valetul se clătină. Pălind.

întorcând palma, Mircea văzu de ce fusese provocată spaima acestuia: era înroşită în sânge.

— Adu lumină Jean, – porunci el înăbuşit, – aci este un corp omenesc!

Când servitorul reveni nelinişţit, Mircea tocmai îndesa ceva alb în buzunarul hainei.

Bătrânul aduse o lumânare pe care o aprinse şi o ridică în sus. Când lumina nu mai fâlfâi şi putură vedea, servitorul scoase un ţipăt de groază scăpând-o din mână, iar Mircea se dădu înapoi consternat.

Cei ace văzuseră în cele câteva clipe de lumină, le depăşea imaginaţia: Era un spectru albastru murdărit peste tot

Se sânge, având pijamaua şi trăsăturile lui Valentin Wundt.

Mircea se stăpâni şi aprinse din nou lumânarea. Tânărul bancher era în orice caz mort. Fata avea o culoare albăstrue închisă destul de curioasă, iar pieptul şi mâinile îi erau pline de sânge.

Grigorescu ieşi palid, iar braţul în care ţinea lumânarea tremura uşor.

— Chiamă imediat poli (ia Jean, aici s’a făptuit o crimă! Valentin a fost ucis!

Nu trecuse nicio jumătate de oră de când jean telefonase la poliţie şi toţi cei ce fuseseră în zorî la vila Grigorescu erau strânşi în casa lui Valentin Wundt. Lipsea numai judecătorul de instrucţie, care promise că va veni mai târziu.

Traian Nicolau, – medicul legist, privind cadavrul, dădu din cap ca şi când ar fi fost nelămurit. Îşi puse ochelarii cu gestu-i obişnuit şi se aplecă.

Examenul său dură mai bine de zece minute. Când se ridică, faţa sa arăta o uimire puternică.

Procurorul îl privise cu încordare.

— Ce părere aveţi domnule profesor*?;* – îl zori el pe micul bărbat.

— Individul a primit mai întâi o lovitură de pumnal în pectoralul drept. Rana provocată a sângerat abundent,

Har este lipsită de importanfă. Moartea' însă a fost produsă ele alieeva... de o otravă puternică sau...

Medicul se opri gânditor. Pe faţa lui se pictase aceiaş uimire de mai înainte.

— Sau?... făcu procurorul curios.

— Faţa aceasta albastră, mâna dreaptă înegrită, această cliircenlă specială, – îşi urmă doctorul gândid cu glas tare, – toate acestea îmi amintesc...

— Ce-ţi amintesc doctore? Spune-ne odată! — îl îmboldi procurorul plin de nerăbdare.

— Un electrocutat! — îşi sfârşi gândul cel întrebat.

— Un electrocutat? La naiba, domnule! Trebue că te înşeli! — reluă buimăcit Dinculescu. Cum ar fi putut fi electrocutat? — întrebă el neîncrezător.

— Domnul Traian Nicolau nu se înşală! — sună o voce liniştită.

Toţi se întoarseră spre cel ce vorbise.

— Căutaţi în mâna mortului, – continuă acesta. — trebue să aibă ceva metalic în interiorul pumnului 1

Doi agenţi se repeziră şi desfăcură cu

S

reutate pumnii strânşi ai victimei, ^i ouă murmure de uimire răsunară în aceiaş moment.

Unul îl scoase agentul ce desfăcuse» mâna dreaptă a celui mort, văzând proo-

rocirea necunoscutului îndeplini ndu-se sub forma unor chei delicate, vârâte pe un belciug mic, iar cel de al doilea fusese scos de inspectorul Cesar Provian la vederea obiectului din mâna stângă a celui ucis simţi teroarea din noptea trecută cuprinzându-1 din nou şi instinctiv îşi pipăi buzunarul unde avea mica miniatură, căci în palma plina de sânge, cu degetele întredeschise ca nişte ghiare, strălucea la lumina clară a zilei acelaş semn fatal prevestitor de rele: ZIM

BRUL DE ARGINT.

CAPITOLUL X *Câteva surprize.*

în primul moment rămăseseră toii zăpăciţi. Prezenfa micului obiect, dădea noului asasinat o aparentă de o continuitate isbitoare. Redând-o prin aceasta cu atât mai emoţionantă şi mai plină de mister. Două teatre ale unor crime în aceiaş noapte se legau între ele prin prezenta miraculoasă a aceluiaş semn I

Un criminal care îngăduia cu atâta dispreţ să se reunească aceste tragedii, lăsând ca o sfidare acolo, pe unde trecuse, urma unicei sale treceri, însemna

99

ca este dotat cu o îndrasneală fantastică şi că posedă resurse puţin obişnuite.

Sau semnul misterios era dimpotrivă greşeala?

Proviân scoase din buzunar prima miniatură şi o puse în palmă lângă cealaltă. Erau identice; tăeturile şi relief urile fine şi totuşi distincte, trădau mâna aceluiaş artist talentat. Alexandru Dinculescu Ie luă şi le învârti curios pe toate

E

ărţile, iar doui reporteri se grăbiră să s fotografieze. După aceea miniaturile veniră iarăşi în mâna inspectorului.

Acesta după ce le privi la rându-i, lung, simţindu-se covârşit de presentimente negre, le lăsă uşor să alunece în buzunar oftând slab.

întoarse ochii spre cadavru şi îi privi preocupat faţa albăstrue: „electrocutat”, gândi el fără voe şi brusc îşi aminti de străinul care vorbise; căutându-1 din ochi, îl zări lângă fereastră jucându-se cu extremitatea unui fir ce-1 desprinse depe zid şi privi ndu-1 cu un zâmbet amuzat.

Inspectorul avu o tresărire slabă de uimire dar se stăpâni îndată şi cu un semn de înţelegere în ochi, se apropie şi-l prinse de braţ. Se hotărâse să joace o anurnită comedie la care celălalt se preta minunat,

100

— Cine eşti d-ta i’Cum ai intrat aici şi de unde ştii că Wundt a murit electrocutat? — ţâşniră întrebările depe buzele sale ca nişte pocnete de bici.

— La naiba inspectore! — răspunse cât se poate de natural necunoscutul. Dă-mi drumul! — sau poate crezi ca sunt Napoleon să-ţi răspund la zece întrebări odată? Era să-mi sdrobeşti mâna şi iată, – zise el aşezându-şi mâneca.» *mi-ai motolit haina!

Provian, mulţumit că fusese înţeles, afectă o figură şi mai încurcată.

— Aşa! — continuă celălalt satisfăcut, potrivindu-şi cravata cu grije. Acum poţi să-ţi exprimi dorinţele. Ce vrei?

Inspectorul râse amuzat în sinea tui dar figura i se întunecă şi mai tare.

— Vlai întâi spune cine eşti!

— Nu ţi-ar plăcea mai bine să ştii cum îşi apăra averea răposatul Wundt? Cred că i-ai adoptat principiul dacă ai câştiga la loterie. Numai că jucăria se poate strica şi atunci ai păţi ca bietul Valentin, iar d-na Provian ar rămâne neconsolată!

Vorbise serios afectând o figura îndurerată.

Ceilalţi, a căror atenţie fusese atrasă încă dela început, zâtnbiră fără voe. Pentru ei scena apărea burleascâ, dar totuşi îi intriga.

1 «

Inspectorul fremătă de mulţumire. Ştia că în curând misterul zimbrilor va fi atacat drept în inima; şi in timp ce gândea acestea, faţa-i deveni mai ameninţătoare:

— Ce tot îndrugi acolo? — se răsti el mimând nedumerirea. Ce vrei să spui cu asta?

— Nimic altceva decât că sărmanul Wundt a îngrămădit aici atâţia condensatori electrici, că ar fi omorât şi un elefant, dacă acesta ar fi încercat să-i violeze comoara, – rânji necunoscutul ridicând un capac de deasupra casei de bani şi trântindu-1 jos cu sgomot.

Cei de faţă se îngrămădiră curioşi. Provian era printre cei dintâi.

Casa de bani, avea în partea de sus **o** cavitate umplută cu câţiva zeci de condensatori, uniţi între ei. Una din armăturile lor era legată chiar cu corpul său iar cealaltă cu

un covoraş ţesut cu măestrie din fire metalice aşezat jos pe covor în faţa uşei de oţel. Dacă condensatorii erau încărcaţi şi cineva stând pe covoraş ar fi atins casa de bani. Ar fi fost trăsnit pe loc.

Acestea toate le spuse ciudatul personagiu, presărându-le cu aeeiaş ironie hazlie şi muşcătoare.

— Acum, – continuă el, – ue mai ră «

mâne să ştim de unde se dă drumul la curent în condensatori şi pentru aceasta nu avem decât să urmărim aceste fire, dintre cari unul, – urmă el ridicându-l, – se vede că a fost tăiat.

Firele mergeau până la coltul din stânga uşei şi dispăreau în zid.

— Trebue că se continuă în gaura acea neagră, – continuă detectivul nostru amator; şi într'adevăr le regăsiră în coridorul secret.

Aproape imediat, firele coborau şi se sfârşeau la un 'comutator. Necunoscutul cercetă puţin, murmură ceva şi eşi afară. Ceilalţi îl urmară curioşi. Acesta legă cele două capete ale sârmei tăiate, intră din nou în coridor şi lăsă comutatorul în; jos, dând astfel drumul fa curent. Reveni apoi cu o sârmă groasă cerută lui fjean, pe care o băgase cu mijlocul în crăpătura unui băţ, şi reuni corpul casei de bani cu covoraşul ţinând în mână celalt capăt al băţului. Ţâşni o scântee uriaşă care topi o bucăţică de sârmă.

Privitorii se dădură înapoi speriaţi.

Tânărul dispăru; întrerupse curentul şi reapăru. Încercând cu sârma, scânteia nu se mai produse. Atunci el dete iar drumul la curent, veni, desfăcu capetele reunite ale firului tăiat şi întrerupse iar comutatorul, Ţiinând acum sârma, scân*

teia se produse tot aşa de ne ea şi Ta început.

— Aşa! — făcu el mulţumit, – iar acum atenţieune domnilor! Vom demonstra cum a fost omorât Valentin Wundt.

Uimirea era generală. Chiar Proviau, care cunoştea „stofa” şi ştia mersul sigur şi inevitabil al evenimentelor, rămase puţin surprins şi în gândul său se felicită pentru buna inspiraţie ce o avusese.

Reporterii îi făcură loc mai în faţă.

— Nefericitul proprietar al acestor bunuri, – începu necunoscutul arătând teatral casa de bani, – venise probabil astă noapte acasă cu gândul de a pune ceva în cutia lui de oţel. — mai întâi – după cum se poate presupune de orice profan, trebuia să întrerupă curentul. Este necesar să adaug aici, că întrerupătorul din gang. Face două servicii când este închis. Mai întâi întrerupe curentul ce încarcă condensatorii şi al doilea îi scurtcircuitează descărcându-i şi făcându-i inofensivi.

Aici intervine accidentul! Firul a fost, tăiat în timp ce curentul era încă deschis. Wundt care nu ştia, a plătit aceasta cu viaţa, căci cea de a doua utilizare a întrerupătorului devenind imposibilă, condensatorii au rămas încărcaţi. Aţi văzut dovada când s’a produs cea de a

doua scântee la încercarea mea, cu toâte că fluxul electric era întrerupt.

Aşa dar omul, vine nebănuitor, se, aşază pe propriul lui covoraş şi voind să bage cheia în broască, moare electrocutat de propria lui combinajie.

Necunoscutul tăcu.

Explicaţia era câi se poate de logică şi întărită chiar de cheia casei de bani gă-’ sită împreună cu altele pe belciugul din mâna mortului: puţin din capătul ei era topit. /

Misterul rămânea însă aproape acelaş.

— Bine, – încuviinţă procurorul, – să admitem că lucrurile s’au petrecut aşa cum le-ai schiţat d-ta. Dar cum explici rana din piept? Şi cum crezi că a ajuns corpul din faţa casei de bani, unde spui că a căzut şi până în acea tainiţă? Căci trebue să recunoşti că nu s’a dus singur acolo!

— Nu, a fost târât!

— Fugi domnule! Acest lucru nu poţi să-l ştii! Şi de cine mă rog?

— Asta nu v’o mai spun!

— Cum nu ne mai spui? — zise Dinculescu nedumerit. Va trebui să spui!

— Da. Dacă vreau numai.

— Procurorul se înfurie. În timp ce Provian se distra minunat.

— Nu dacă „vrei”! — continuă magis=

10b

tratul. Ai datoria să lămureşti justiţia şî deci eşti obligat $ă spui tot ce ştii!

, ’ – Tot dacă vrt? tiu, – râse celalt.

Atmosfera devenise ostilă. Bunăvoinţa lui Dinculescu dispăru şi trăsăturile i se înăspriră.

— Destul cu gluma! — ordonă el.

Cine eşti rj-ta? Nici nu ştim până acum!

— Fiindcă n’am vrut!

Acest refren vecine repetat, ca o poveste nesfârşită, făcu pe procuror să se înfurie şi mai tare.

Se auziră câteva râsete. Necunoscutul privea înaintea sa cu acelaş zâmbet.

Era un tip înalt şi suplu, cu o ţinută simpatică, cu faţa bronzată şi cu o privire voit, copilăroasă. Părul blond, pieptănat pe fruute, contrasta oarecum cu mustaja brună şi mătăsoasă, iar sprâncenele cam groase nu părea potrivite feţei sale fine.

Dinculescu făcu un semn hotărât lui Provian.

Acesta, – ascunzându-şi adevăratele sentimente sub o mască de indiferenţă glacială, – se apropie punându-şi mâna grea pe umărul tânărului.

— Iar inspectore? — spuse acesta candid. Ei nu, că eşti lipsit cu totul de politeţă! Aceasta ţi-e recunoştinţa ca ţi-am arătat cum a murit nenorocitul de

10»

Wnndt? Da, da! Sa sfârşit! Văd după nchi-ţi de cerber că ai de gând să-mi faci ruşinea să mă arestezi! Dar gândeşte-te cum poţi s’o faci de faţă cu atâţia martori? — se lamenta

el.

Ultimele cuvinte atraseră atenţiunea procurorului. Acest tânăr avea dreptate; într’adevăr erau prea mulţi spectatori!

— Toată lumea să părăsească încăperea!... Cercetările justiţiei sunt stânjenite!... In casă nu vor rămâne decât locatarii!... Comandă el sec.

Cu toate protestările „presei” şi a curioşilor, camera fu imediat evacuată, medicul legist plecă, iar cadavrul fu ridicai

Cei trei agenţi ieşiră afară odată cu ceilal (i iar în dormitor rămaseră numai procurorul general Rosetti, Provian şi ciudatul necunoscut.

— Insfârşit! — oftă uşurat Provian şi prinzând mâinile tânărului i le strânse cu putere.

Dinculescu şi Rosetti îl priviră miraţi şi mirarea li se transformă într’o uimire puternică, în faţa spectacolului neaşteptat ce le lovi ochii. Inspectorul general, cunoscător în materie nu se putu stăpâni să nu admire. Numai câteva mişcări şi tânărul de mai înainte dispăru cu totul, 4 Umerii lui puţin curbaţi se îndrepta-

10**?**

seră iar pieptul ce părea supt se bombase sub haină. Părea mai înalt şi figura îi era cu totul alta. Unele riduri dispăruse şi o singură mişcare, făcuse părul să alunece în bucle spre spate lăsând desgolită fruntea largă. Chiar ochii îşi schimbară expresia: din copilăroşi şi parcă naivi, deveniră şireţi şi plini de inteligenţă, luând din când în când o nunanţă de ironie subtilă şi plină de surprize. Mustaţa mică şi sprâncenele se topiră cu aceiaşi iuţeală, lăsând faţa celui ce le avusese, mai luminată, mai plină de energie.

Procuroul îşi reveni cu greu din uimire şi râzând din toată faţa. Înaintă cu mâinile întinse.

— Admirabil, d-le Sorin! — făcu el sincer convins, – eşti extraordinar. Dar te ştiam la Paris până ieri 1 4

— Până astăzi de dimineaţă la 4! — rectifică noul sosit râzând. — m’am coborât din avion acum trei sferturi de oră!

— Şi ce te-a făcut să vii? — glumi procurorul. Doar n’o fi ajuns vestea crimelor de aici, până la Paris!

— Ba tocmai acestea m’au adus, – reîncepu Sorin, – iar cel care m’a ispitit, sculându-mă din somn cu soneria telefonului, a fost destul de elocvent pentru

a mă convinge! — se întoarse zâmbind spre Provian.

— Ştiam că vei veni! — mărturisi acesta.

Tocmai la timp să văd că se îngroaşă gluma! — spuse tânărul devenind serios,

— Ce părere ai d-le Sorin? — întrebă Alexandru Dinculescu. Afurisit de complicate afacerile acestea!

Lucian Sorin rămase gânditor.

— Da. Încuviinţă el. Cazurile nu sunt uşoare, trebue s’o recunosc şi ai făcut perfect de bine, dragă Cezar, că mai silii să joc comedia de adineauri, – continuă el punând mâna pe umărul lui Provian. In primul moment mă temeam că mă vei da de gol. Dar aşa cum am

S

rocedat, avem două atuuri în plus:

lai întâi, vom face primele cercetări fără martor] şi al doilea, ştim numai noi că mă ocup şi eu de această afacere. Deşi am o mică părere asupra întregei desfăşurări a acţiunei, totuşi se poate să greşesc şi atunci când n’am fi făcut aşa. Criminalul care poate a fost printre noi. Ar fi fost pus în gardă, pe când acum… tânărul vorbise la urmă mai mult pentru sine.

Inspectorul general Rosetti, nu-1 cuiu8

noscuse până acum pe Lmcâan Sorin, dar auzise multe despre el.

11 privi cu atenţie.

Era un tânăr înalt şi blond, cam de vreo douăzeci şi cinci de ani, cu o ţinută distinsă şi umeri largi, fapt care nu-1 împiedica totuşi să fie suplu.

Gândurile îi alergară la trecutul ar venturos al acestui om.

Unic urmaş al unei familii disţinse din aristocraţia ţării,

era totdeodată posesorul unei averi dintre cele mai mari. Studiase medicina şi filosofia şi se ocupase cu de toate până când, la vârsta de douăzeci şi doi de ani dispăru,

f

ientru a reapare după trei ani de căatorii şi aventuri prin toate ţările pământului.

În patrie se plictisea, – şi cum tot timpul fusese un apsotol al binelui ajutându-şi semenii în felul său, intră în lumea slab experimentată a poliţiştilor, impunându-se în scurt timp prin metodele sale originale de investigaţie şi prin introducerea celor mai moderne mijloace de cari dispuneau poliţiile metropolelor lumii.

Numele său trecu graniţa şi nu odată fusese rugat să vină să-şi încerce pătrunderea acolo unde alţii abandona-

seră cu totul partida; şî succesul nu-î Lpsise aproape nici odată.

CAPITOLUL XI *Urme de sânge.*

— Eram furios pe dumneata adineauri! — spuse râzând procurorul – acum sper că ne vei spune cum de ştii că nenorocitul a fost târât în acea hrubă î

Lucian zâmbi amuzat, amintindu-şi scena de mai înainte.

— Neapărat! Acum o pot face cu plăcere, căci ştiu că nu o vor mai urla gazetele! — răspunse el prompt; apoi devenind serios: Să privim petele de sânge depe covor, nu-ţi atrage atenţia nimic special la ele?

— Nu, defel! — răspunse Dinculescu for|ânduse să înţeleagă gândul celuilalt.

— Voesc să spun, faptul că sunt în mare parte şterse, prelungite mai bine zis, nu te face să presupui nimic?

— Dar chiar noi, tropăind atâta aici, le-am întins cu picioarele! ripostă procurorul.

Provian, ca şi Rosetti ascultase cu deosebită atenţie cele spuse de Lucian So’■in.

— Luteleg ce vrei să spui, – interveni

m

el repede. Este adevărat că mai toate petele sunt şterse

de tălpile noastre, dar cea mai mare parte îşi au prelungirea îndreptată spre partea stângă a uşii. Ori acest fapt lasă să se presupună că ceva greu a fost târât peste ele în aceiaş direcţie; şi cum prelungirile. Sunt îndreptate spre uşa secretă, acest ceva greu nu poate fi decât cadavrul!

Rosetti încuviinţă din cap; era de aceiaş părere.

— Întocmai dragă inspeetore, – confirmă şi Lucian. — te-ai gândit la fel ca mine; dar de lacul acela mic de sânge din faţa casei de bani ce zici?

— Hm! — făcu Provian gânditor, – nu prea înţeleg de ce te-ai legat de el! Poate că Eugen va reuşi să-ţi răspundă spre a salva prestigiul poliţiei! — râse el întorcându-se spre Rosetti.

Acesta zâmbi fin.

— Cu alte cuvinte vrei să-mi încerci perspicacitatea dragă Cesar! Iată am să te satisfac. Se pare că individul după ce a căzut electrocutat, a rămas un timp oarecare pe loc, în decursul căruia i s'a scurs mai mult sânge din rana dela piept. Pe urmă deabia a fost târât!

— Suntem cu totul de acord domnule Rosetti, – acceptă Sorin satisfăcut. —

şi toate aceste constatări la ce concluzie dau loc?

— Că individul a ***Denii rănii*** *deja* când a voit să descue casa de bani, ieşind, – după cum dovedesc picăturile de sânge, – *rănii* chiar din *încăperea secretă!*

— Deci?

— Deci lovitura de pumnal a primit-o chiar acolo!

— Hm! — Să nu ne grăbim! — făcu Lucian, – dar asupra persoanei care l-a târât acolo poţi spune ceva?

— Asupra acesteia, cu toată bunăvoinţa nu ştiu nimic! — recunoscu inspectorul general râzând.

— Cum, ştii şi de cine a fost târât nenorocitul? — se amestecă din nou Dinculescu.

— Da. De un individ care îl pândea de sub pat, – reluă Sorin, – care l-a văzut venind, voind să descue şi căzând. Acestea se văd după urmele mâinilor şi genunchilor săi pe

stratul de praf de pe podea. Ba pot să adaug că individul era foarte surescitat şi că este lipsit cu totul de talentele unui criminal de soiu!

— Mă zăpăceşti domnule! Acestea de nnde naiba le mai poţi şti?

— Este destul de uşor dacă te deprinzi puţin să observi. Cred că Cesar şi d-nul Rosetti sunt de aceiaş părere cu mine 1

— Că tipul este lipsit de experienţă G puteam spune şi eu, – făcu Provian, – dar că a fost surescitat sau nu, aceasta nu pot să precizez I

— Să dăm patul la o parte, căci nici eu n’am putut studia urma bine; poate că atunci găsiţi! — zise Lucian.

Inspectorul îl ajută şi patul fu împins în mijlocul camerei.

— Cred că nu vă mai uimesc, – reîncepu cel dintâi după ce privi pujin, dacă vă spun că tipul poartă pantofi ascuţiţi, este de talie mică şi totdeodată foarte gras.

— Domnule Sorin te rog să nu-ji baţi joc de nişte muritori de rând, – râse înciudat procurorul. Mai întâi că tipul a fost surescitat şi că nu are stofă de criminal, iar acum că este scund şi gras şi mai ştiu eu cum! Nu cumva ne vei spune şi numele ca să-l putem aresta?

Lucian zâmbi uşor şi privi la ceilalţi doi; păreau că înţeleg aproape tot atât de puţin ca şi Dinculescu. Atunci se întoarse din nou spre acesta:

— Poţi vedea singur domnule, ce ţi-am spus, – îi explică el. După amprentele bine formate şi după praful radical îndepărtat ca şi când s’ar fi pus peste el o cârpă udă, se presupune uşor că omul

nostru avea mâinile asudate; şi cred că durrineaiale nu-ţi năduşesc mâinile când eşti calm! Pe urmă faptul că îşi lasă aşa de vizibil şi nepăsător semnele trecerii sale, dovedeşte din plin că este ceiace în Vestul Americii se numeşte un „greenhorn”, în materie de crimă. Amprenta aşa de netă şi cu margini bine conturate îmi dovedeşte că tipul este greu

şi cu palma grăsulie, iar faptul că distanţa dintre mâini şi locul unde i-au stat genunchii este aşa de mică, îmi spune că este scund. Ori un om scund, greu şi cu palma plină este mai totdeauna gras. Cât priveşte pantofii, deşi nu pare mare lucru este mai greu de găsit, căci trebue să experimentezi ca să vezi deosebirea între urma lăsată în praf de vârful unui pantof ascuţit şi între aceia a unui pantof rotund. Dacă din toate acestea dumneata poţi scoate numele omului, – îşi încheie el lunga expunere, zâmbind puţin ironic, – eu nu am nimic contra, îl puteţi aresta!

Răspunsese la mica înţepătură a procurorului. Acesta înţelese şi zâmbi fără să se supere.

Rosetti nu-şi ascundea admiraţia.

— Mă depăşiţi cu mult domnule, – zise el. Mă pricep şi eu puţin la chestiuni

de acestea, dar nu aş fi scos atâtea de aici, nici în ruptul capului!

— Ba eu cred că ai mai putea scoate ceva dacă te gândeşti cât de obositoare este poziţia în care a stat cel ce a pândit, – schimbă Sorin intenţionat direcţia ce tindea să o ia convorbirea.

— Da, într’adevăr! Este o poziţie destul de incomoda! răspunse Rosetti gânditor, – şi cum nu se mai văd alte urme cari să arate ca individul s’a mişcat, este de presupus că a stat un timp scurt sub pat, adică n a avut când să obosească spre a fi silit să-şi schimbe poziţia.

— Aceasta este domnule inspector! Iar acum aş fi de părere să controlăm amănunţit încăperea secretă. Poate că mai găsim şi acolo ceva care să ne îndrepte pe calea cea bună.

Deschiseră uşa micului coridor şi Lucian ţinând o lanternă în mână. Pătrunse primul. Adâncitura avea aproape trei metri.

— Aci trebue să fie tocul uşii sufragerii din mijloc, – spuse cel ce intrase primul ajungând în fund şi bătând cu degetul.

Se auzi un sunet gol de lemn. Gangul deci mergea prin interiorul zidului dintre camere şi hali, pornind din stânga uşii dormitorului.

— Curios! făcu iar Sorin. — petele continuă dincoace de locul unde a fost cadavrul. Mai rare ce este drept... dar... iată una şi pe perete... şi altele mai sus... urmă el intrigat.

Proectă lumina spre tavanul destul de îndepărtat, mai înlat chiar decât camerele şi privi cu atenţie. Excat deasupr lui era un cârlig de fier înţepenit acolo sus. Pentru ce? La ce folosea?

Luminat brusc de o idee, căută peste tot în jurul lui şi în curând perseverenţa îi fu răsplătită: Ceva strălucea slab la baza zidului din fund format de tocul uşii sufragerii. Lucian se aplecă şi constată că este un ochi rotund metalic aproape lipit de podea: îl suci, îl mişcă şi în sfârşit trase. Belciugul era în capătul unui drug subţire de fier şi ceilalţi, trebuiră să se dea la o parte plini de uimire pentru ca Sorin să-l poată trage afară. Era mai lung de doi metri şi trecea probabil printr'o cavitate special amenajată pe sub pragul uşii din mijloc.

Cel care trăsese ştia acum ce are de făcut: agăţă belciugul de cârligul de sus şi începu să se sue pe drug ca pe o frânghie. Cei trei tăceau urmărindu-l ou atenţie şi cu interes. Ajuns sus ob~

servă îndată că în faţa lui era o nouă intrare disimulată. După câteva dibueii reuşi s'o deschidă. Aluneca în sus ca un oblon metalic. Pătrunse înăuntru; acum se afla deasupra uşii sufragerii. Spuse celorlalţi să-l aştepte şi aprinse lanterna. In dreapta se văzu o mică firidă murdară, pe baza căreia rămăsese imprimată în praf. Urma unui corp dreptunghiular pus de curând, in fundul ei era o cheie fără niciun fir de pulbere pe ea, pe care Sorin o luă şi o privi mirat. După formă aparţinea unei broaşte solide şi complicate. O băgă în buzunar şi înaintă după picăturile de sânge. După trei paşi, gangul care mergea în sus numai ca să înconjoare uşa, cobora din nou. Metoda era aceiaşi iar

ranga era agăţată. Lucian se lăsase să alunece dealungul ei bănuind cam unde va ajunge. Sângele deşi în picături mai rare îi arăta totuşi drumul. Aproape imediat se văzu în fa {a unei eşiri ca aceia din dormitorul lui Wundt şi se aplecă intrigat. Pe praful destul de gros se vedea urma lunguiaţă şi însângerată a unui obiect: „Cam nostim, – gândi ei, – praful mi-a fost în afacerea aceasta mai mult decât complice. Fără el n’aş fi ştiut mai nimic’. Se sculă vesel deschise uşa şi...

U8

La sgomotul uşor caracteristic produs de mecanism, o fată care şedea la masă cu spatele întors şi cu fata îndurerată ascunsă în mâini, sări în sus speriată.

Privi plină de teroare la cel intrat ca şi când ar fi retrăit nişte momente groasnice, şi fu gata să leşine. Zâmbetul amabil şi faţa deschisă a lui Lucian, o făcură să se liniştească încetul cu încetul.

— M’aţi speriat teribil! îngână ea încercând să zâmbească.

Sorin o privi scrutător. Ochii săi înconjurară apoi camera, oprindu-se **o** clipă pe cartea jumătate tăiată după noptieră şi se întoarseră iar spre tânăra persoană.

— Domnişoară Jianu, spuse el, – puteţi fi liniştită. Valentin Wundt nu a murit din cauza rănii de pumnal; aceia a fost fără nicio însemnătate, N’aţi aflat-o până acum, nu este aşa?

— Nu, am stat tot timpul în camera mea. Dar ce voiţi să spuneţi prin aceasta? — şopti fata confuz.

Se vede bine că vorbele lui o uşuraseră

1 ’” ra mai în voe şi părea ceva

— Nimic decât ce v’am spus! zise el zâmbindu-i de lângă uşă.

119

r – Atunci nu v’am înfeles! — răspuns Mariana surâzând la rându-i.

CAPITOLUL XII

O *dispariţie curioasă.*

Pe coridor Lucian se lovi piept în piept cu Mircea Grigorescu. Acesta păru foarte uimit văzându-1 ieşind din camera secretarei şi prin ochii lui trecu o scânteere neprietenoasă. Voi să treacă înainte, dar Sorin îl opri politicos.

— Domnul Grigorescu, dacă nu mă înşel?

— Da, – făcu celălalt rece, – cu ce vă pot servi?

— Dumneavoastră aţi fost acel ce a descoperit cadavrul?

— Da! Şi ce are aface?

— Nimica toată! Numai voiam să vă rog să-mi daţi obiectul ce 1-afi ridicat din gangul secret! — spuse celălalt simplu. Privindu-1 drept în ochi.

Mircea deveni palid.

— Domnule, ce insinuaţi? — încercă el să se înfurie.

— Vă rog, domnule! Nu încercaţi să-mi faceţi o scenă. Sunteţi singurul care l-ar fi putut lua. Bănuesc că este un pumnal. Nu?

— Din moment ce o ştiţi nu mai neg, – zise Grigorescu posomorit. — dar ştiţi cel puţin pentru ce l-am luat?

— Da – a fost răspunsul surprinzător.

Când reveni la ceilalţi. Lucian le spuse pe scurt cele aflate omiţând convorbirile avute şi scoate din buzunar micul pumnal.

— Iată şi arma cu care a fost lovit Wundt. Nu are niciun fel de urmă pe ea căci au fost şterse.

Dinculescu îl luă grăbit. Era un mic pumual arab cu lama fină dar nu prea tăioasă. Mânerul de fildeş era sculptat cu o artă deosebită.

— De unde l-ai luat? L-ai găsit undeva?

— Nu. Mi-a fost dat de cineva care l-a ridicat din coridorul secret fără să-şi dea seama de importanţa gestului său.

— Poţi să ne spui cine este această piersoană?

— Da, nu văd niciun inconvenient în aceasta, este tânărul Mircea Grigorescu.

— Vărul victimei de aci şi nepotul lui Radu Grigorescu! Nu găseşti că gestul său apare mai curând suspect?

Serin nu mai avu tinin sa-i mai răs-

pundă căci tocmai atunci intră Paul Moraru urmat de grefierul său.

Judecătorul de instrucţie era un om de vreo cincizeci de ani, cu figura simpatică şi cu o mustaţă mică încărunţită. Avea ochii albaştri şi era cam de înălţimea lui Lucian. De cum intră învârti privirea curios.

— Domnilor, am auzit că afacerea de azi de dimineaţă a avut o continuare aici. Puteţi să mă puneţi şi pe mine în curent cu cele ce aţi aflat?

Dinculescu se însărcina îndată cu aceasta.

Primele interogatorii nu au lămurit nimic; un singur amănunt important, constă în faptul că pe la cinci şi ceva dimineaţa, camerista Mimi trecuse din camera sa în aceea a Anei.

La urmă, erau lăsaţi spre audiere, Mariana şi tânărul Grigorescu; se presupunea că ei pot spune mai multe asupra celor petrecute. Agentul însărcinat sa-i cheme îi introduse pe amândoi.

Se hotărâse ca mai întâi să fie ascultată tânăra secretară.

— Yă rog, d-ră, – începu judecătorul de instrucţie, – să ne povestiţi tot ceea ce ştiţi până în momentul în v’aţi pierdut cunoştinţa.

Povestea mea va fi scurtă, domnule, – explică Mariana căutând să se stăpânească. M’am deşteptat la o bătaie uşoară în uşă şi crezând că este ziuă şi a venit Mimi cu laptele, am aprins lumina, m’am dat jos somnoroasă şi am voit să deschid. Crăpând uşa, o mână m’a apucat, m’a smuls şi până să-mi dau seama ce este cu mine am simfit ceva rece pe fată. Am dat din mâini, din picioare, am voit să tip, să îndepărtez acel lucru ce-mi tăia respirafia dar nu mai puteam face nimic. Simjii că mă moleşesc şi mă cuprinse o poftă de somn teribilă cu care nu mă puteam lupta. Din acela moment nu mai ştiu nimic. M’am deşteptat în patul meu sub îngrijirea dumnealui, – termină ea arătând

spre Mircea.

— Asta este tot ce ştiţi?

— Da, – făcu ea încet privind la ti parte.

— Cunoaşteji acest pumnal?. — întrebă judecătorul arătându-i-1.

Mariana tresări şi nu îl privi.

— Da, este al meu. L-am folosit chiar ăseară să tai o carte cu el.

— Altceva mai puteji spune?

— Nu mai ştiu nimic, – zise fata hotărâtă şi judecătorul îşi dădu seama spre ciuda lui că nu va mai putea scoate t23

nimic dela ea chiar dacă ştia mai mult în realitate.

Făcu un semn şi Mircea se apropie. Interogatoriul tinerei fete fusese terminat.

— Din cercetările făcute, – reîncepu monoton Moraru, – reese că sunteţi singurul moştenitor al lui Radu Grigorescu şi al lui Valentin Wundt şi deci singurul care profită, cel puţin în mod oficial după urma morţii lor!

Mircea tresări înţelegând aluzia.

— Trebue să recunoaşteţi, domnule, fără să vă supăraţi, – urmă rece judecătorul, – că noi suntem datori să vă bănuim; sunteţi cel dintâi care ar fi avut interesul să dispară cei doi.

Mircea îşi dete seama de adevărul celor spuse.

— Locuiţi în Capitală?

— Nu. Stau la Constantinopol. Sunt aci numai de azi dimineaţă.

— A! Aşa! Şi pentruce aţi venit?.

— Am fost chemat de Valentin printr’o scrisoare.

— Ne puteţi arăta acea scrisoare?

— Nu o mai am, am ars-o, – zise interogatul.

— Pentru ce? Ce v’a îndemnat s’o ardeţi?

i – Valentin mă ruga s’o ard!

124

— Era ceva atât de cinfidenţial în ea?

— Nu, şi mi s a părut chiar ciudată cererea lui, dar

Valentin o motiva că nu trebue să mai afle nimeni de zimbrul de argint.

Cuvântul fusese rostit liniştit, dar căzu ca o flacără într'un cazan cu benzină. Provian sări de pe scaun. Rosetti tresări iar Dinculescu bătu minunat din palme. Întorsătura ce o lua misterul îl încânta la culme. Dintre toţi numai Lucian şi Mircea rămaseră liniştiţi.

— Cum? Ce? Zimbrul de argint? Ce ştiţi dvs. Despre aceasta? Ce înţelegeţi prin zimbrul de argint? — întrebă surescitat Moraru aplecându-se în faţă.

Grigorescu privi uimit la zarva ce produsese cu acest cuvânt care pentru el era ca toate celelalte. Nu fusese de faţa la descoperirea miniaturii din mâna vărului său şi nu ştia nici de cea găsită la „Moş Radu'. Fusese mai tot timpul împreună cu Mariana în camera acesteia şi era deci explicabil să nu ştie nimic. Ridică din umeri şi răspunse:

— Este o mică bijuterie de argint pe care o am dela tatăl meu. Are mărimea unui... căută un cuvânt potrivit... a unui buton dc manşetă şi reprezintă un zimbru. Valentin specifica în scrisoare să o iau cu mine şi să nu spun la nimeni.

12»

— Şi l-aţi adus? — făcu judecătorul impresionat.

— Da, este în valiza mea.

— Ni-l puteţi arăta?

— Mircea nu răspunse ci dispăru grăbit pe uşă.

— Celelalte miniaturi unde sunt? — întrebă judecătorul.

Intre timp Provian se căuta prin toate buzunarele. Sudoarea îi brobonă fruntea. Degeaba; în curând trebui să recunoască plin de stupoare că îi dispăruseră.

În acel moment apăru şi Mircea. Era palid şi neliniştit.

— Mi-a fost furat, – isbucni el. Cineva mi-a scotocit în valiză şi l-a luat. Altceva nu lipse'şte nimic! Deci cel ce a • umblat, a ţintit numai la zimbrul de argint!

Judecătorul bătu cu pumnul în masă furios. Procurorul nu-şi mai găsea locul. Misterele începuse să-l sufoce. Se săturase de ele! Provian privea înaintea sa întunecat, iar

Rosetti privi curios la Lucian Sorin. Acesta fuma liniştit, în timp ce un zâmbet ironic îi înflorise în colţul gurii.

CAPITOLUL XIII *Ceasul lui Provian.*

— Linişte! ceru magistratul. — Cum au putut să-fi dispară, domnule Provian? Unde le aveai?

— Le-am pus în buzunarul dela haina, – spuse acesta abia stăpânindu-şi furia. Acum nu mai sunt!

— Dvs. Ce ziceţi, d-le Sorin? — urma judecătorul întorcându-se spre Lucian. — Ave|i vreo părere?

— Hm! Aş avea una! — spuse acesta alene, – dacă miniaturile au fost furate din buzunarul inspectorului, aceasta nu putea s'o facă decât cineva care ştia că sunt acolo şi care a fost în preajma lui. Deci hoţul a fost sau chiar mai este printre noi. Acelaş raţionament se aplică şi în privinţa celei de a treia miniaturi. Hoţul ştia ceva probabil, asupra adevărului şi a presupus că are şi domnul Grigorescu una.

— Dar asta este izbitor de simplu! De când le-ai băgat acolo, d-le inspector?

Acesta căută să-şi amintească. Momentul era îndepărtat: Procurorul nu evacuase încă dormitorul când el le băgase în buzunar. Cercetările ramase fără rezultat şi interogatoriul continuă. Paul

Morarii îşi reluă locul şi se întoarse spre

Mircea:

— Mai puteţi adăuga ceva relativ la mica miniatură ce v a dispărut?

— Nu, – spuse tânărul; – sau... dar aceasta n'are nicio importantă, – se răzgândi el.

— Ce aţi voit să spuneţi?

— Eh! Nimica toată! — zâmbi Grigoreseu. L-am auzit odată pe tata spunând când era dispus, că zimbrul este cheia unei comori. N'am ataşat niciodată vreo importanţă faptului!

— Pomenea de aşa ceva scrisoarea lui Wundt?

— Nu, îmi spunea numai simplu să-l iau cu mine.

— Spuneţi că aţi venit delà Constantinopol; locuiţi acolo?

— Da, de aproape nouă ani. De când a murit bietul tata şi am preluat **con**ducerea afacerilor!

— Şi aţi venit în ţară numai ca să-i **aduceţi vărului d-stră miniatura** de **argint?**

— Nu, desigur, – mărturisi Mircea. — m'a atras mai mult dorinţa de a revedea locurile pe cari le părăsisem de atâta timp!

— N'aţi mai fost niciodată în ţară de nouă ani încoace?

183

— Ba am venit de vreo cinci ori, – relată tânărul, – dar în Capitală n'am mai fost de mai bine de patru ani!

— Aţi venit direct?

— Nu, am fost mai întâi la CarmenSylva unde îmi am casa părintească.

— Aţi avut vreo afacere?

— Nu; mica miniatură era acolo şi cum nici nu mai ştiam de ea, am căutat-o mai bine de două ore!

— Locueşte cineva în casa aceasta?

— Propriu zis nu; – făcu Mircea, – dar am un servitor bătrân care stă în câteva camere mici şi care îngrijeşte împreună cu soţia sa, de întreaga clădire.

— Cât timp aţi stat acolo ieri?

— Până pe la 11 seara!

— Atât de mult? Cu ce v'aţi ocupat 3

Mircea zâmbi cu privirea absentă.

— Am răscolit toată după amiaza prin amintirile copilăriei şi adolescenţei mele, – murmură el.

— Ce tren aţi luat pentru capitală?,

— Expresul dela 10 seara.

— Şi aţi sosit aci la... — îl privi stă» ruitor.

— Cam pe la patru dimineaţa! — fu răspunsul prompt.

— Acolo v'a însoţit cineva la gară?

— Nu, le dădusem drumul bătrânilor în sat la rudele lor.

— Aici aţi fost întâmpinat de cineva *îi*

«— Nu; de nimeni.

— Şi ce aţi făcut dela 4 la 7 dimineaţa?

— Am venit!

— Cum afi venit? — **se miră magi**stratul, – cu tramvaiul **sau cu maşina nu** aţi făcut **în** nici**un caz mai mult do un** sfert de oră până aci!

— Am venit pe jos!

Moraru îl privi bănuitor.

— Chiar aşa afi fi fost nici **într'o ju**mătate de oră, nu în trei orc!

— Exact dacă aş fi venii di reci! — explică tânărul. — Dar **gândi|i-vă!** N'am venit în capitală **<lc palm** ani **şi** ceva! S'au schimbat atâten! Voiam să privesc oraşul în voie; am ocolit **pe** loate străzile şi am mers foarte **încet**! De altfel aproape o oră am stai la cofetăria **de** de peste drum; nu voiam **să-l scol** pe Valentin prea de dimineaţă.

Judecătorul devenise cam **neîncrezător..**

— Bun! Bun! — conveni **el, – de ce** afi venit să-l sculaţi singur pe **VVundt?**

Pe fata tânărului trecui o **întunecare** slabă.

— Voiam **să-i** fac **o surpriză! spuse** gl evavtv.

— Când aţi descoperit pe d-ra, Jiunu,

130

pentru re nu at* anunţa? Imediat autorităţile şi aţi continuat singur cercetările?

— Nu le-am continuat: întâi am îngrijit-o pc cl-ra Mariana şi pe urmă îndată ce am descoperit cadavrul am anunţat poliţia. Dacă ştiam de el mai dinainte, dădeam alarma de atunci.

— În gangul secret când şi cum aţi pătruns?

Tânărul păli slab şi se uită neliniştit împrejur.

— Astăzi de dimineaţă!

— Natural! Dar la ce oră?

— Înainte de a descoperi cadavrul lui Valentin!

— Am mai întrebat *cum,* pe unde aţi intrat?

— Prin camera d-rei Jianul

— Domnişoara era în cameră?

— Da, dar adormise!

— Vă rog povestiţi amănunţit tot ce laţi făcut!

— Am observat pete de sânge pe jos, cari duceau spre colţul unde este intrarea secretă, – începu Mircea, – Acestea mi-au dat de bănuit, căci spre uşa ce da în coridor nu erau de loc şi cum rănitul nu putuse să iasă pe uşa fără să lase o dâră de sânge după el, aia

presupus eă în acel colt trebuie să fie o intrare secretă; după câteva dibueli, am găsit mecanismul şi am pătruns înăuntru! Asta este tot!

— Ce aţi ridicat din gang?

— Pumnalul acesta! — răspunse posomorit cel întrebat, arătând delicata armă de pe masa judecătorului şi întorcându-şi privirea plină de reproş spre doctorul Sorin.

— Pentru ce l-aţi ridicat?

— Credeam… voiam… sât-I dau mai târziu! — bolborosi tânărul.

— Nu v’aţi dat seama că prin acest gest aţi derutat cercetările? Poate că pumnalul prezenta amprentei Poate că poziţia sa şi petele de sânge pe cari le-aţi şters ar fi determinat stabilirea vreunui indiciu! Care-i adevărata cauză ce v’a îndemnat să-l ridicaţi?

— Mircea încleştă dinţii privind hotărât la magistrat.

— N’a existat niciuna! — ocoli el.

Judecătorul se încruntă.

— Aveţi vreun mijloc să dovediţi că într’adevăr aţi luat eri trenul de 10 şi nu pe cel dinainte?

— Nu, – răspunse Mircea după ce se gândise puţin, – dar ce importanţă are acest fapt?.

— Enorma, dragul meu domn! — srandă magistratul. Trenul rare pleacă la cinci de acolo soseşte cam la unsprezece în capitală! Ori dacă d-voastră sunteţi de

aseară aci, afacererea zimbrului de argint este lămurită şi vinovatul găsit!

— IDar v'am spus, – exclamă \fircea pălind, – că după amiaza de eri rai-am petrecut-o la Carmen Sylva!

— Cine ne împiedică însă să credem că n'aţi fost acolo decât numai să fiţi văzut, pentru ca apoi să plecaţi încoace imediat cu trenul de seară! Circumstanţele sunt extrem de grave, domnule, şi hotărăsc ca până la terminarea primelor cercetări să rămâneţi la dispoziţia justiţiei. Până atunci nu vefi părăsi această casă I

Când magistraţii plecară împreună cu iot» ceilalţi, Lucian Sorin mai rămase în casă pentru a mai cerceta odată locul. Singura sa descoperire fu o sticluţă cu cloroform pe care o găsi printre altele pe masa de toaletă a victimei, în dormitor…

Era golită mai mult de jumătate.

133

În aceeaş zi, Provian primi o scrisoare care îl invita la o cârciuma pe cheiu. I se promitea amănunte asupra crimei în schimbul unei sume de bani, rlar în loc de aceasta, când a intrat în camera indicată, a primit o lovitură în cap, ce l-a lăsat câteva minute în nesimţire. Fusese atacat de doi indivizi cari ap<%i îi scotociseră buzunarele furându-i totul.

Zadarnic a căutat să afle (lela proprietar cine erau, căci nici acesta nu-i cunoştea fiindcă închiriaseră camera chiar în dimineaţa aceea.

În concluzie, ceasul său, magnificul său ceas de aur cu lanţ, un dar dela mama d-nei Provian, pe care îl purtase şi ră-

K

osatul său socru, – rămânea dispărut.

âse puţin silit de gândurile sale copilăreşti, dar fără voie se gândi cu grijă ce va spune onorabilei sale soacre când va observa lipsa.

Când ajunse la Prefectură, Lucian Sorin tocmai cobora scara din faţă.

— Salutare, Cesare. — îl întâmpină acesta vesel, dar de

unde viiC* l e-am căutat peste tot căci aşi dori să mergem să vizităm casa bătrânului Grigorescu.

Inspectorul mormăi ceva neînţeles, sul scara şi reveni cu mâinile goale.

— Cheile au fost luate azi de dinii*

13t

neaţă, de doi inspectori speciali, din politia secretă. Probabil că mai sunt acolo, aşa că vom găsi deschis.

Sorin nu-i răspunse şi eşiră tăcuţi în stradă. După câţiva paşi acesta se opri puţin învârtind limbile caşului său de mână.

— Dragă Cezar, poţi să-mi spui -cât este ceasul? Al meu a stat, – zise el nevinovat, privindu-1 cu coada ochiului.

Inspectorul duse maşinal mâna la vestă. Se încruntă uşor şi murmură ceva ca… ceasornicar… reparaţie… etc. Celălalt începu să râdă cu poftă.

— Pariez că ai avut o aventură neplăcută. Ori ai dat şi lanţul la repara*ţie? — glumi el.

Inspectorul nu răspunse dar Sorin nu-1 lăsă de loc până ce nu-şi descărca cu totul inima.

Poate că Provian ar fi fost mai vesel să ştie că Sorin îl urmărise şi reuşise şa pună mâna pe cei doi vagabonzi silindu-i să-i dea ceasul şi tot ce luaseră dela inspector.

Lucian s’a ferit însă a-i spune ceva…

135

CAPITOLUL XLV

Inexplicabilul se repeta.

La poarta vilei lui Grigorescu se loviră piept în piept cu cei doi inspectori. Aceştia nu reuşiseră să descopere niinie nou şi le întinseră cheile zâmbind cam ironic.

În interiorul casei nu era nimeni, căci locatarii părăsiră vila încă în decursul dimineţii. Cei doi suiră scara şi pătrunseră în apartamentul crimei.

— Vasăzică aci este tocul – făcu Sorin când pătrunseră în birou. Dar şezi, dragă Cezare!

— Îţi spun drept, nu mă simt grozav de bine aci, –

mărturisi cel interpelat. — Nu prea ştiu ce este frica, dar casa aceasta mă nelinişteşte.

— Hm! — făcu Lucian. — Nu trebuie să priveşti lucrurile numai în tragic; haide mai bine să stăm puţin de vorbă!

— La dispoziţia ta! zise Provian aşezând u-se.

— * Dă-mi impresiile avute după ce s'a dat primul atac şi ai revenit la Grigo**rescu!**

— Bătrânul Radu era înspăimântat, – povesti Provian retrăind momentele. Axa

aprins fanterna şi am văzjajr nşa dinspre coridorul de serviciu încuiată; cealaltă dinspre dormitor era numai rezemată. La îndemnurile lui Grigorescu m'am avântat prin ea şi...

— Stai, – îl întrerupse Lucian, – spui că uşa ce dă spre coridorul din dos era încuiată?

— Exact!

— Apoi?

— Am trecut căutând cu ochii prin toate camerele şi am coborât dealungul frânghiei dela fereastră!

— Treci peste acestea! Când ai reintrat în casă zici că uşa de jos din spatele vilei era cu zăvoarele puse?

— Da, dar avea gaura acea, – complectă Provian.

— Pătratul de lemn tăiat l'aji găsit?.

— Dar era căzut pe scara din afară.

— Mai departe!

— Am urcat scara cu Roman şi l-am văzut pe Grigorescu eşind din camera servitorului său.

— Perfect! Aşa dar acul tău era căzut!

— Dacă intrase Grigorescu acolo se înţelege! — aprobă inspectorul. De altfel după ce lucrurile s'au liniştit l-am r©pus!

13?

— După aceia?

— Mi-am plasat oamenii şi am revenit în birou;

Grigorescu fredona.

— F redona? — se miră Lucian.

— Da. Cânta uşor şi mi-a spus că joc foarte bine şah. Fapt pe care-1 remarcase d altfel de mult.

— Hm! Da; aţi reluat apoi partida?

— Da, pentru a mânca bătaie dintr'o poziţie aproape iremediabil pierdută pentru ell zise Cezar cu ciudă.

— Pe urmă?

— Pe urmă s'a dus la culcare în dorInitor pentru ca apoi eu să-l găsesc ucis aci, în birou! Dacă n'aşi fi atât de pozitivist. Aş crede că a fost dematerializat în dormitor de vreun spirit răutăcios şi rematerializat după aceia în dulapul fatal!

— Hm! Spiritului tău i-ar fi trebuit pumnalul cu care a fost ucisă victima şi micul zimbru, – glumi Sorin – şi în afară de aceasta spiritele nu fură bani de prin safeuri! Dar altceva: servitorul unde a fost găsit?

— În curte, în apropierea porjii din fată!

— Aci poţi să-mi dai din nou toate impresiile tale?

— Desigur, – încuviinţă inspectorul.

133

— Era întins cn faţa în sns pe pietrişul aleei şi figura, parcă mai slăbită în urma suferinţei provocată de otravă, îi era strâmbată oribil. Probabil că se tăvălise înainte de a muri, căci hainele îi erau murdare şi parcă mai învechite.

— Revolverul automat, găsit la el, eşti sigur că era acel al lui Grigorescu?

— Da, precis al lui; era un F. N. Şapte şaizeci şi cinci!

— Iji mulţumesc, – zise Sorin scu: lundu-se, – acum să văd şi eu cum stau lucrurile pe aici!

În birou toate erau aşa, cum fuseseră atunci când se făptuise crima. Lucian dădu cu Cezar dulapul la o parte, cercetă zidul, se uită la locul unde fusese înfipt pumnalul în fundul mobilei grele, *M* trecu în dormitor, controla zăvoarele cu ™ minuţiozitate, deschise fereastra, se uită în jos măsurând înălţimea din ochi şi în fine puse pe inspector să încuie exact cum fusese în seara trecută.

Provian se execută.

După primele cercetări Lucian se duse cu Cezar la uşa tăiată de jos şi o controla.

Reveniră şi el intră în camera valetului. Roti privirea şi rămase iar gânditor în faţa mesei privind la mărunţişurile răspândite pe ea.

— Ciliclat! scăpă el.

— Ce găseşti ciudat? — se interesă Provian.

— Mă gândesc că nu este prea comod să fi surd şi să asculţi concerte de radio la un aparat cu galena. N'ai auzi mai nimici

Inspectorul fu izbit de observaţie.

Sorin, urmându-şi gândul, privi firul de antenă.

Acesta, era format din două fire răsucite între ele şi eşea printr'o crăpătură a ferestrei. O deschise şi îl urmări. Firul mergea în sus şi dispărea pe terasă.

— Să eşim pe terasă, Cezare, – murmură el către inspector.

Odată ajunşi deasupra casei, şe duseră direct la locul unde era firul. Acesta era agăfat în partea de jos a unui stâlp şi Lucian Sorin observă că spre antenă mergea un singur fir nu două. Se aplecă şi îl desfăcu uşor din jurul stâlpului. Firul rămase independent. In acelaş timp văzu că celălalt fir dublu ce venea din jos, nu era în realitate decât unul singur care trecea în jurul stâlpului şi apoi cobora spre fereastra bătrânului, răsucit cu el însuşi.

— Nu prea era technician bun cel ce ti instalat antena, – râse descoperitorul

satisfăcut, – firele nu erau nici mărar unite. Antena pleacă din casa, ca să intre tot acolo, după ce mai întâi a ocolit un stâlp. Şi asta este de o importanţă covârşitoare, iubite prietene! — râse el.

Se coborâră. Lucian se duse din nou la fereastra dormitorului şi o cercetă iar, dar fără niciun succes.

Nu voia totuşi să se dea bătut. Luară o scară lungă

dintr’o remiză de lângă casă şi o lipiră de zid pe dinafara ferestrei. Sorin sb sui şi cercetă cu ochi atenţi toată suprafaţa bănuită.

Giurgiuvelele erau sculptate şi un şir întreg de flori cu petale de lemn se întindeau de sus până jos. Lucian le privi, le pipăi dar nu reuşi să găsească nici pe aici nimic. Se hotărî atunci să le ia la rând. Privea la fiecare în parte şi căuta s’o mişte, s’o împingă sau s’o tragă. Âvea o răbdare uimitoare care după aproape o jumătate de oră îi fu însfârşit răsplătită.

Cam la mijlocul ramei, o floare se mişca aproape imperceptibil. Încercă s’o tragă afară şi ajutându-se de briceag, cu care mari crăpătura până acum invizibilă din jurul ei, reuşi încet, s’o scoată în întregime. Se lua ca un dop, iar cel ce o scosese simţi îndată între

Ui

degete **o substanţă lipicioasă cu** care **tu**sese **unsa pnriea ce pătrundea înăuntru.**

— O crimă aproape perfectă, – gândi el. Încă vreo trei-patru ore, şi mi-ar fi fost imposibil s’o mai descopăr.

În gaura rămasă, nu era nimic dar fundul ei era format din ceva metalic, ce avea la mijloc o adâncime pătrată. Era mecanismul de închidere al ferestrei. Lucian şterse floarea, o puse la loc aşa ca s’o poată scoate uşor cu mâna şi apoi se coborî. Provian îl gştepta nerăbdător.

— Ce ai făcut atâta vreme acolo sus? Ai descoperit ceva?

— Aproximativi

— Adică?

— Cum a fost făcută crima, cum a: intrat criminalul, şi cine estel – râse celălalt amuzat.

— Iji arde de glumă? — făcu Cezar cu pujin necaz.

— Nu, te asigur – răspunse Lucian.

Peste două ore ne întâlnim din nou tot aci. Anunţă-i pe toţi că vom proceda la o reconstituire generală a faptelor petrecute astănoapte. Cât despre tine, te rog, până atunci, să-mi faci un mic serviciu. Voesc să am o listă după registrele poUfiei a tuturor celor ce stau pe strada

dirr fafă. Ia distanje de câte un kilometru în dreapta şi în stânga.

Provian ridică ochii crezând că celălalt glumeşte iar, dar Lucian era foarte serios.

— Ne-am înţeles, dragă Cezar?

— Da, – făcu el, – dar pentru ce-ji frebuie?

— Vei vedea tu! — zâmbi Lucian strângându-i mâna.

Comunicarea făcută de Sorin stârni cea mai mare fierbere în sânul poliţei şi al celorlalte autorităţi, aşa încât, când acesta veni împreună cu judecătorul de instrucţie, ducând în mână o mică valiză, biroul lui „Moş Radu" era plin.

Până acum se discutase numai asupra acestor crime. Analiza identificase otrava, – căci laptele fusese găsit otrăvit, – ea fiind aceeaş ce provocase şi moartea bătrânului servitor.

— Domnilor – a început Lucian – reconstiuirea de azi este frumoasă şi grea. Tn aceste condifiuni, m'am gândit că ar fi perfect înţeleasă retrăind în totul clipele din noaptea trecută. Provian îşi va relua rolul, cineva va juca rolul victimei, iar eu pe acel al criminalului.

Propunerea sa fu primită cu entuziasm.

. Rolul bătrânului Grigorescu şi-l luă în seama sa Paul Moraru, – judecătorul de instrucţie.

Emoţionanta dramă reîncepu din momental veghii.

Sorin ceruse, spre uimirea tuturor, să rămână în camera bătrânului servitor şi să fie considerat drept acesta, iar când fu întrebat, nu voi să dea nicio explicaţie deocamdată.

Partida de şah începu; Moraru juca aproape ca şi Provian aşa că până la un timp rezultatul rămase nehotărât.

Trecuse mai mult de un sfert de oră când tofi auziră distinct o hârjitură. Inspectorul tresări slab; recunoscuse zgomotul. Alergă împreună cu câ (iva din ceilalji şi reveniră ca şi atunci.

Se convenise să se scurteze răstimpurile.

Se simula gălăgia de afară şi după cum ceruse Lucian tofi eşiră în coridorul din fajâ rămânând în cameră numai judecătorul, care închise uşa.

Retrăiră clipele aievea. Trântitura de uşă, gâfâiturile, împuşcăturile, urmară în acelaş tempo. Provian şi ceilalţi se repeziră înăuntru. Pseudo – victima horcăia:

Alergaji... Acolo... pe acolo..;

Uşile erau deschise ca în noaptea crimei, iar frânghia atârnată de fereastră. Inspectorul îşi dădu drumul iar ceilalţi rămaseră după cum le indicase d-rul Sorin sus, lângă frânghie, până ce inspectorul va veni să-i cheme în birou. Provian tremura de încordare. Se duse cu Roman prin dos şi urcând scara văzu pe judecătorul de instrucţie eşind din camera lui Martin. Apoi merse şi reveni cu frânghia şi cu toţi ceilalţi.

Partida reîncepu. Lucian le spusese că nu trebuie să simuleze nimic în joc, ci sa joace cât mai natural, căci chiar daca partida ar avea alt sfârşit, aceasta n'ar interesa. Soarta însă se încăpăţâna şi judecătorul îşi făcu mat adversarul din câteva mişcări.

Jucară pe alt joc căci pe cel original îl luase Sorin să-l studieze – după cum spunea el.

Urmă trecerea la culcare. Se convenise să se aştepte numai 10 minute. Auziră sforăitul sonor care se linişti din ce în ce şi apoi se făcu linişte. Cele 10 minute trecuseră şi năvăliră în dormitor, fiind absolut siguri că vor da peste judecător căci nu auziseră niciun zgomot să le indice vreo urmă de luptă simulată. Acesta însă dispăruse ca şi Grigorescu 1 Cei de faţă se priviră îngroziţi!

145

Uşile şi ferestrele erau închise şi lei zgâlfâiră în zadar. Faptul depăşea percepţia umană! Unul mai putea fi înşelat dar atâfia! Reveniră în birou. Nimic nn-i mai uimea acum, ştiau sigur că aşa zisul mort este acolo în dulap. Tocmai contrariul i-ar fi mirat. II deschiseră.

Din cadrul uşii Moraru le zâmbea. Provian fără să poată

articula un cuvânt, arătă cu mâna întinsă la picwrele judecătorului.

Imaginaţia cea mai fecundă apărea slabă în fafa realiâa (ei şi un murmur uşor răsună în toată camera.

De acolo de jos, lucea parcă batjocoritor – una dintre miniaturile dispărute – un ZIMBRU de ARGINT.

CAPITOLUL XY

***Uimitor de simplu* /...**

Cum reapăruse? De unde? Erau întrebările ce răsunau de pe toate buzele. Uimirea nu poate fi redată! Reacţia trebuia să se producă! Spectatorii erau îmbibaţi de mister! Voiau să ştie, să-şi poată explica! Mai era însă o mică parte de reconstituire. Inspectorul trebuia să arate cum a sculat pe locatari. Provian **o** i4&

făcu repede şi când reveni în birou, Koxnan, care fusese trimis în dos imediat ce se terminase prima parte a reconstituirii. Apăru gâfâind şi ţinând în mână un tub spart de pipă.

Povesti în grabă că trecând pe sub felinar ca şi atunci, cum i se ceruse, voise să aprindă pipa şi că deodată corpul acesteia sărise în ţăndări. Nu văzuse şi nu auzise nimic.

În acel moment intră Lucian Sorin având în mână o pipă nouă.

— Iată Roman ia-o pe aceasta pentru

C

ipa d-tale spartă. Cred că te despăgueşte şi pentru spaima trasă!

Intr adevăr mica pipă era un obiect de artă.

— Cum? D-voastră aţi fost? — făcu agentul.

— Nu eu, ci glonţul din revolverul meu, – zâmbi Lucian.

— Bine dar nu s’a auzit nicio detunătură!

— Fiindcă am întrebuinţat ca şi criminalul o surdină.

— S’a sfârşit domnule! Trebue să ne spuneţi toate!

Sorin se aşeză.

— Când veţi vedea ce simplu este, —

începu el, – veţi fi poate deziluzionaţi 1

Dar să începem. Vorbiţi d-le Moraru 1

— Hm! Dară mă pui să încep eu, – făcu acesta râzând, – chestiunea se complică! Trebue să încep din momentul în care m'ai luat de acasă.

— Perfect! începeţi de atunci I – încuviinţă Lucian.

— Domnilor 1 Astăzi pe la unsprezece, domnul Sorin a venit la mine şi spre uimirea mea, m'a invitat la o mică plimbare! Drumul a fost destul de scurt, căci ţinta era casa d-sale – judecătorul era entuziasmat. Am să trec peste amănunte spunându-vă numai miezul chestiunei: Am fost martorul unui fapt care dacă mi-ar fi fost pus în faţă dintr'odată şi nu treptat, aşi fi fost inelinat să cred în minuni! Am *asistat la transformarea înceată a exteriorului d-lui Sorin în acel al meu.* Arăta exact ca atunci când mă privesc în oglindă! Este mai mult decât un maestru în arta deghizatului 1 – făcu el plin de admiraţie.

Rosetti zâmbi; pentru el afacerea era aproape de sfârşit!

— Ah 1 Extraordinar 1 – făcu Provian orbit de lumină. Deabia acum înţeleg! Emoţia îl covârşea. Cum se leagă acum toate! Ce clare îmi apar!

— Cum? Ce? Ce importanţă are aceasta? — izbucni şi Dineulescu care nu prinsese încă tot firul.

14b

— Ai să vezi! — continuă judecătorul Lăsaţi-mă să termin!

Ceilalţi tăcură.

— Am trimis apoi acasă, – căci aveam două costume negre la fel, – m'am îmbrăcat cu unul iar celălalt, l-a băgat dl. Sorin împreună cu tot ce mai avea nevoie pentru schimbare în mica valiză cu care a venit aci 1 Am luat masa împreună şi ne-am prezentat 1

— Perfect I Dar spuneţi-ne acum, cum s'au întâmplat lucrurile *aci* – întrebă Dineul eseu iar.

— O, Doamne I – făcu celălalt, – dar rolul meu a fost aşa de scurt! Deabia aţi eşit din casă cu toţii şi eu aşteptam ciocănitul în uşă, când pseudo-criininalul apăru sub forma proprii mele persoane, mă luă frumos şi mă băgă în dulap 1

— Cum? De unde a apărut?

— A intrat prin uşa dormitorului, nu prin aceia a coridorului cum s'a crezut până acum I

— Extraordinar I Şi altceva?

— Altceva FNimica toată I Vă auzii năvălind, îmi auzii propriul meu glas: „Acolo... pe acolo... şi puţin după aceia alter-egoul meu deschise uşa dulapului şi îmi spuse cu vocea d-lui Sorin: „Vedeţi? Uimitor de simplu 1"... Apoi îmi

Ud

puse Ja picioare spre marea-mi mirare, afurisitul acela de **zimbru...**

Toate privirile se întoarseră spre Lucian. Acesta trase un fum clin ţigara-i fină şi povesti:

— Am bănuit încă dela început existenta a doi indivizi deosebiţi, sub acei aş formă şi am fost cu totul sigur că asasinatul s'a făptuit chiar dela primul atac. Acest adevăr elementar reese chiar din povestirea lui Provian. Unul este Grigorescu până la atac şi altul după. Din neliniştit şi furios, el, care din contra sar fi indignat şi mai tare în urma încercării de asasinat, devenise vesel şi personifica sângele rece. Merge până acolo ca inspectorul îl surprinde fredonând: Moş Radu să fredoneze şi încă în astfel de condiţiuni! Vi-1 puteţi oare închipui?, Pe urmă partida de şah.

Este aşa de deosebit! *înainte,* Provian şi Grigorescu erau aproape la fel de surescitaji, deci amândoi tot aşa de puţin atenţi la partidă. Inspectorul totuşi se dovedeşte superior. *După,* sunt amândoi la fel de liniştiţi şi logic inspectorul era cel ce trebuia să ia partida căci se dovedise totdeauna superior adevăratului Grigorescu.

Falşul Radu joacă însă mai bine şi nu rezista ispitei de a-1 bate pe inspector

Făcând aşa, s'a bazat tocmai pe raţiona» mentul ce reese de mai sus: Liniştit putea să joace mai bine decât surescitat şi deci nu va fi deloc uimitor dacă îl va bate pe

Provian. Nu se gândeşte însă că raţionamentul se aplică la fel şi pentru Cezar.

„Să închei însă această parte plicticoasă. Înlocuirea în general a fost destul de reuşită. Provian n’a bănuit nimic.

„Criminalul deşi perfect deghizat a împins precauţi unile la extrem. Şi-a creiat o atmosferă cât se poate de favorabilă. Lumină confuză, vorbire cu glas încet, căci Grigorescu era răguşit, – tendinţă spre somn, etc. Aş mai putea înşira încă multe deosebiri dar acestea vor apare singure în cursul celor ce le voi spune!

„Reese deci că tot ce mai îmi rămânea, era să ştiu cum a intrat criminalul şi asta am aflat-o acum câteva ore. Să luăm însă lucrurile în mod sistematic. Criminalul *nu poate să fie* decât bătrânul servitor Martin. Pornind dela această premiză, faptele se înlănţuesc cât se poate de logic.

Un freamăt de desamăgire trecu printre asistenţi. Nu se aşteptaseră în ruptul capului la acest desnodământ. Crimina **lei**

Iul atât de rafinat şi crud să nu fie decât un biet bătrân I

Sorin nu luă însă în seamă nemulţumirea.

— Aşa dar, – reîncepu el, – criminalul îşi pregătise totul. Putea să lucreze. Este mai sigur ca de orice de moartea victimei sale, încât merge cu îndrăzneala până acolo că vine să o anunte 1

„Ştia dinainte rezultatul negativ al demersului său, dar bejia luptei şi siguranţa triumfului îl ameţiseră. Să-l ucidă pur şi simplu după un plan aşa de măreţ Ş> după pregătiri aşa de amănunţite, i se părea ceva banal, lipsit de orice interes! Ori el voia să palpile, să simtă primejdia lângă el, s’o învingă şi să se strecoare râzându-şi de ea 1

„Ştia că nu riscă nimic. Ştia că Grigorescu nu-şi va părăsi casa; şi chiar dacă o părăsea nu revenea a doua zi? Putea să-l omoare oricând şi să-i ia locul. Cum l-a înşelat pe inspector o oră, putea să-i înşele pe ceilalţi o săptămână, o lună chiar! Ii studiase doar orice gest, îi ex-, perimentase de zeci de ori mersul şi ţinuta şi îşi însemnase ori ce amănunt din forma lui exterioară. Cine putea să facă aceasta mai

bine ca el, ca bătrânul ser
152

vitor? Veşnic în preajma lui, veşnic cu urechile şi ochii la pândă! Putea apoi să dispară şi totul ar ii decurs în linişte. O dispariţie este un fapt divers I Ar fi trecut poate chiar nebăgată în seamă.

Alexandru Dinculescu, în tot acest timp se mişcase neliniştit pe scaun, dar acum nu se mai putu stăpâni.

— Domnule Sorin iartă-mă că ţi-o spun, dar ceiace ne înşiri, deşi atrăgător, este cu totul ilogic! Nu ni-1 putem închipui deloc pe bătrânul valet surd şi ne-

E

utincios pândind, mişcându-se în uniră, studiind şi înfine omorând I Nu ni-1 putem închipui în niciun caz pe acest om, – credinţa personificată —
masacrându-şi stăpânul, pe care-1 servise de 25 de anî, pentru un motiv meschin şi cu atât mai mult ne este imposibil să credem, – *auzi imposibil,* – fără să admitem un miracol sau un complice, de care de altfel nu aţi vorbit, – că valetul s'a deghizat în tânărul blond şi a sărit apoi cu bătrânele lui picioare dela şase metri înălţime.

Procurorul se sufoca. Ceilalţi îl aprobau în totul.

— Şi totuşi aşa este! Chiar el a făcut aceasta – susţinu liniştit Lucian.

— Să mă bată Dumnezeu dacă mai înţeleg ceva 1 – reluă primul. Am impre-

sia că intrând în crima aceasta imposibilă. Ai călcat cu totul în domeniul fanteziei ca să susţii asemenea absurdităţi!

Sorin râse încet; cele spuse de procuror nu-1 supărau.

— Da, ai dreptate! — mărturisi el, – trebuie puţină fantezie pentru aceasta, deşi chestiunea nu este prea grea. Toate acestea mi le-am zis şi eu când am ajuns la concluzia că numai bătrânul servitor poate fi criminalul.

„Nu o putuse face, era imposibil! Era oare nebun?

Această explicaţie nu satisfăcea misterul decât în parte 1

„Atunci? Neaşteptat scânteia ţâşni iar adevărul îmi păru orbitor de simplu. Nu servitorul jucase rolul ’ tânărului blond ci acesta pe cel al servitorului! Nu el pusese afacerea la cale ci celălalt, lucrând sub forma lui şubredă! Problema îmi apăru întocmai ca oul lui Columb. Explicaţiile se legară, iar imposibilul devenea posibil! Nu un bătrân era acel ce concepuse, combinase şi executase, ci un tânăr plin de energie, inteligenţă şi de răutate!

Urmă o tăcere adâncă, fncet, încet, acest adevăr greoi se infiltra în minţile tuturor. Era uimitor! Aproape de ne-

crezut. Dar logica strânsă a faptelor nu permitea nicio îndoiala. Oricât rle extraordinară ar fi apărut genialitatea criminalului în transformări, *ea exista!* Evenimentele impuneau cu strictejă o singură soluţie care să rămână în picioare, aceia reală. Ori aceasta era singura care putea rezista oricărui atac, deci aceasta era cea bună.

Procuroul însă. Înfierbântat, descoperi aproape îndată punctele slabe de care putea să se lege.

— Bun, făcu el, – aşa totul s’ar explica. Un tânăr, un geniu rău al crimei şi un artist desăvârşit totdeodată…

— Vei vedea că mai are şi alte calităţi, – îl întrerupse Sorin zâmbind.

— Şi un artist zic. Totdeodată, – urmă Dinculescu, – ar fi făcut toate acestea! Dar paharul cu otravă golit, dar bătrânul mort pe alee de otrava luată cu câteva minute înainte, exact timpul în care ar fi eşit şi ar fi ajuns până acolo? Şi identificarea otrăvii din corpul mortului cu aceia din pahar? Acestea cum le explici?

— O! Sunt chestiuni cu mult mai uşoare şi cari se pot explica, – spuse Lucian. — iar ele nu fac decât să dovedească şi mai mult geniul şi prevederea criminalului l **tsa**

„Voiţi însă să le lăsaţi puţin ia o parte? Voiţi să-mi permiteţi să vă continui cele ce am început, privind acum pe criminal drept un tip tânăr, întreprinzător şi plin de

resurse, ce a înşelat pe to£i atâta timp, ba chiar şi pe bătrânul Grigorescu, care-şi cunoştea servitorul maj bine de douăzeci şi cinci de ani?

Moraru şi Dinculescu încuviinţară tăcuţi.

— Să reluăm lucrurile de unde le-am lăsat.

„Criminalul ştiindu-se sigur, se hotăreşte la acţiune. Vine şi ameninţă. Ştiţi că Martin era la târgueli, când tânărul blond şi-a făcut apariţia. Nu a avut decât să-şi lase exteriorul bătrân, să vină cu un altul, să ameninţe, să lugă şi să revină drept Martin spre a începe să plângă când i se anunţă faptul.

Ca o paranteză, figura tânărului blond este tot o mască. Nimeni nu-1 bănueşte, poate să lucreze mai mult decât în voie şi acum să trecem la execuţia planului său.

Proviân este cu Grigorescu, iar el se retrage în camera sa; ca locatar, ştia de toate măsurile de pază ale inspectorului, ba poate şi de „acele" lui. Acestea toate uu-1 supărau defel, ba din contra,

făceau ca afacerea să pară cu atât maî misteriosă.

Peniru a simula atacul din afara, iese şi tae uşa.

Acul inspectorului cade, dar nu risca nimic daca era surprins, căci putea găsi uşor un motiv pentru care ar fi eşit din camera sa.

Aci este prima sa greşeală. Nu se gândeşte că se poate constata pe ce parte **a** fost tăiaiă uşa.

Revine în camera lui cu ceva în care îşi pregătise din vreme tot ce ar fi putut avea nevoie. Să zicem o mică valiză disimulată în cămară printre celelalte ale lui Grigorescu. Provian pe drept cuvânt nu putuse scotoci prin toate lucrurile şi cutiile aşa că este explicabil că i-a trecut neobservată.

Odată în cameră, încue uşa, astupă fereastra, aprinde lumina şi se transformă în Grigorescu. Nu se teme că va fi deranjat. Cine ar fi putut să-l deranjeze?

„Operajia este meticuloasă şi jine mai mult decât o oră. De altfel cred că experimentase deghizamentul de zeci de

ori înainte.

„Este gata. Pune tot de ce nu are nevoie la loc în valiză ne oprindu-şi decât două fringhii şi poate arma ucigaşă. As-

ctinde restul, «— să zicem sub saltea, —*
stinge lumina şi deschide fereastra.

„Nu avea nicio teamă că va fi ăzut.
de Roman. Noaptea era întunecoasă, iar becul aprins din partea de sus a uşii din dos îi ajuta, căci baza clădirii fiud luminată, cu atât devenea mai obscură partea sa superioară.

„Aci intervine aparatul cu galena sau mai bine zis firul lui de antenă. Ţinta criminalului este să ajungă pe terasă.
Pentru aceasta doar instalase de mai bine de două săptămâni acel aparat 1
Totul era să nu dea nimic de bănuit.
Dar aci intervine a doua greşeală care mi-a dat firul modului său de lucru. Un adevărat surd nu şi-ar fi instalat o ra-
1 nă căci n’ar fi auzit nimic cu

Să continuăm: criminalul desfăşoară cele două fire răsucite ce mergeau în sus şi are astfel o sârmă trecută pe după un stâlp după cum i-am arăiat şi inspectorului. Leagă fringhia de un capăt al firului şi trage de cellalt. In felul acesta trece fringhia pe după stâlp.
Acest lucru, altfel ar fi fost imposibil căci terasa este la mai bine de doi metri deasupra ferestrei, iar stâlpii sunt băgaţi pu (in înăuntru.

„Acum nimic mai uşor. Atlet perfect*

aceasta era numai o acoperire.

o ştim dela tânărul blond, se lasă sa atârne de cele două capete de fringhie, închide fereastra şi se sue sus. Odată pe. Terasă, se duce în dreptul ferestrei dormitorului. Pune şi aci fringhia în jurul unui stâlp şi coboară. In acel moment fringhia alunecă puţin şi se produce o hâriâilură. Provian

vine, iar criminalul probabil îl vede prin fereastră controlând şi ieşind afară. Steriade, care pândea în faţă nu-1 putea vedea, căci se dăduse într'o parte sau în alta a pătratului luminos format din fereastră.

„Acum trebuia să intre fără sgomot, dur pregătise şi aceasta. Probabil cu ocuzia vre-unei reparaţii, tăiase pe diuafură o floare exact în dreptul încuetorii ferestrei. N'avea decât s'o scoată şi cu un fer patrat, băgat în adâncitura din fund să învârtească.

, Iată-l în casă.

„închide geamul la loc şi lasă sfoara să atârne. Ducându-se la uşă, înţelege că cei doi jucau şah. Avea deci timp destul! Trece în camera lui. Acum ii era aşa de uşor! Zăvoarele şi cheia erau pe partea aceasta! Ia cealaltă fringhie şi funestul pumnal, pe cari probabil le lăsase pe masă şi revine în dormitor. Incue uşa la loc şi le descue pe

celelalte toate, agaţand rringnia ae rereastra din afară.

„Această procedare avea un dublu scop: întâi, îi asigura retragerea dacă inspectorul ar mai fi venit în dormitor şi al doilea, da cea mai verosimilă dovadă de fugă dacă lucrurle se petreceau aşa cum le prevăzuse.

„Atunci se produce zarva. Câteva puşlamale tocmite de el probabil.

„Provian iese.

„Criminalul între timp nu stătuse cu mâinile în sân. Împinge cheia uşii dinspre birou, care cade dincolo pe covor fără sgomot şi descue cu o chee falsă. Aceasta chiar în momentul când inspectorul ieşise. Ştia după sgomotul zăvoarelor că atenţia celor doi este îndreptată în altă parte şi deci nu vor observa cheia căzută. Deschide uşa fulgerător, înaintează, îl loveşte pe nebănuitorul bancher care mai sta cu uşa dinspre hali deschisă, îi pune mâna la gură ca să nu ţipe, îl trage înăuntru, pune zăvoarele şi apoi ridicându-1 cu forfa-i herculeană, deschide dulapul şi-l trânteşte spre fund Cu vârful pumnalului înainte.

„Arma se înfige în lemn cu putere, făcând greaua mobilă

să oscileze şi sa lovească peretele. Iată adevărata ori

gină a sgomotului auzit de Petre Albulescu! Dar Provian revenea. Auzi uşa din faţă închizându-se cu sgomot. O privire repede în jur asigură pe asasin că totul este în regulă. Nicio picătură de sânge nu cursese pe jos atât de re-

l

iede lucrase. Sparge becul şi simulând upta, trage două focuri într'un fugar imaginar chiar cu arma luată din mâna victimei. Inspectorul intră şi el îl îndreptă pe urma cea falsă.

„Aci găsim a treia greşeală capitală a criminaului pe care inspectorul surescitat nu o observă. Este vorba de uşa din birou ce dă în coridorul de serviciu. Reţineţi:

„Când Provian intră, observă că această uşă este încuiată, dar nu dă atenţie specială faptului; apoi când revine în casă, pseudo-victima îi spune că a fost atacat de criminalul căruia-i deschisese uşa dinspre coridor! Ori logic, această uşă trebuia să rămână deschisă căci^ victima nu a avut nici odată timp s o închidă la loc: faptele s'au produs prea repede! Să revenim însă: cr'minalul era din nou singur! Curajirl îi era nebun. Cine putea să-l descopere? Inspectorul? Dar acesta juca cuiu îi cunta el...

Canalia! — scrâşni Provian strângând pumnii.

Sorin zâmbi şi continuă:

— Se duce la cadavru şi ia cheile «lela casa de bani, ia banii şi caută. Nu găseşte însă ceiace caută şi nu va avea timp să răscolească toate compartimentele.

„Adevărata lui ţintă este zimbrul de argint.

„Incue la loc şi revine la cadavru 5 „Dar dacă?... — este străbătui de un

f

ând şi răscoleşte buzunarele ucisului.

'a gândit bine căci îl găseşte. Are miniatura!

„Aci stă tot miezul acestei afaceri. De ce criminalul aleargă după zimbrul de argint şi de ce după ce îl are, îl

asvârlă dispreţuitor la picioarele victimei sale?

„Bănuesc numai cauzele şi de aceia va rog să mă iertaţi că nu vă spun încă nimic.

„Aşa dar criminalul aruncă miniatura ea un suprem afront la picioarele celui ucis, închide dulapul şi se duce îu camera lui Martin. Aici îşi pune prada în valiză, stă puţin la pândă şi când îl aude pe inspector venind, iese din cameră spunând că valetul doarme.

„Această manevră are dublu scop: Pe
(deoparte, exclude intenţia inspectorului

— Daca exîsfa, – Hc a întră în camera servitorului, ţi pe de alta justifică picarea acului! Inspectorul a făcut o greşeală că nu şi-a controlat acele din timp în timp, căci ar fi descoperit căderea acestuia mai înainte şi poşte ar fi bănuit ceva. Dar să lăsăm acestea, Urmează acum cele ce ştim.

„Ar fi extrem de interesant să cunoaştem starea de spirit şi gândurile criminalului la tabla de şah. Se juca întocmai ca pisica cu şoarecele. Totuşi jucând a riscat căci şi-a lăsat amprentele pe piese.

„Urmează apoi retragerea, deschiderea geamului sub sgomotul oerotitor al sforăitului şi dispariţia aşa cum le-am făcut şi eu. Criminalul are însgrijv să ungă floarea-dop cu o substanţă cleioasă care dacă ar fi avut timp să se întărească ar fi făcut descoperirea găurii aproape imposibila şi deci descoperirea căii urmată de el, cu atât mai grea!

Sorin tăcu obosit de lunga sa expunere şi privi gânditor la eei din ta (a sa. Aceştia păstraseră tot. Timpul tăcere.

Procurorul vorbi primul ca de obicei.

— Cu adevărat extraordinar domnule! — se miră el. Şi aceasta numeşti d-ta simplu! O crimă săvârşită cu atâta rafinament şi cunoştinţa a psihologiei omeneşti sunt sigur că va ocupa un loc

de renume frist în analele crimelor celebre! Acum când

ştiu tot adevărul, îmi dau seama că nu poate fi altfel. Toate iau o formă concretă şi se leagă între ele formând un tot cu adevărat uimitor de logic I

Părerea lui era ecoul părerii tuturor.

— Dar pipa mea cum ati spart-o domnule Sorin? — făcu Roman care ascultase lângă uşă cu un interes crescând.

— Intr'adevăr! Spuneji-o şi aceasta 1

Lucian începu iar cu amabilitate:

— Îndată ce individul a ajuns din nou fn camera lui fără a lăsa nicio urmă de trecere care l-ar fi putut trăda, şi-a luat iarăşi figura bătrânului servitor cu care era aşa de obişnuit. A deschis fereastra şi cu ajutorul fringhiei de care se folosise până atunci a lăsat valiza în jos, la baza zidului, trăgând apoi fringhia şi culcându-se.

„Cred că a dormit fără grijă până ce a venit Provian să-l scoale. Atunci activează din nou. Se ridică imediat şi scoate de sub saltea, unde probabil ascunsese revolverul lui Grigorescu şi o surdină ce o oprise din valiza sa.

„Scontase tot. Va provoca o zăpăceală omorând agentul ce pândea în dos şi va dispare. Deschide iar geamul şi aşteaptă puţin.

16/

„De sus Hela fereastra sa se vede perfect felinarul şi scara de dincolo de zid unde pândea Roman. Acesta trece şi criminalul ocheşte şi trage cu sânge rece. Roman cade fără să scoată un sunet şi fără să fi văzut sau să fi auzit. Pe cineva. De acolo i-am împuşcat şi eu pipa, dar scoţând un ochi de geam şi trăgând prin el căci acum ziua aş fi fost observat de agent dacă aş fi deschis fereastra. Tot din această cauză am spus ca Roman şi Steriade să se ducă la posturi deabia după prima reconstituire, căci altfel. Unul m'ar fi văzut suindu-ma pe terasă, iar altul coborând la fereastra dormitorului. Trebue să luăm în consideraţie că asasinul a avut în ajutor şi întunericul profund.

„Odată Roman împuşcat, varsă trei sferturi din paharul cu otravă pe fereastră, se îmbracă şi aşteaptă. Fringhia şi-o înfăşurase în jurul brâului, iar revolverul şi surdina le bagă

în buzunar. Intredeschide uşa şi ascultă poate zâmbind convorbirea dintre Albujescu şi Provian. Când acesta din urmă iese după Steriade, păşeşte şi el în coridor. Se face că îi este rău. Iese afară. Îşi ia vahza de sub fereastră şi pleacă prin faţă. Şi-a ţinut promisiunea şi este liberi

Sorin tăcu impresionat el însuşi.

16’

Partea a doua a acţiunii criminalului se lămurise. Dar rămâneau încă în picioare atâtea mistere! Servitorul, adevăratul servitor, cum murise? Cum ajunsese în curtea stăpânului său ucis de aceia? otravă pe care asasinul o asvârlise pe fereastra?

Pe urmă cealaltă tragedie l
Valentin Wtindt cum fusese omorâi şi de cine? Acelaş criminal căuta să extermine întreaga familie? In ce scop?.
Să răpească zimbrul de argint? Dar acesta ce rol avea în întreaga afacere? Care-i era misterul? Cum ajunsese chiar acum la picioarele judecătorului de instrucţie?

Procurorii chiar formulă această din urmă întrebare.

Lucian zâmbi şi răspunse î
— Domnilor vă propun ceva. Veniţi mâine Ia zece dimineaţa în casa Ini Valentin Wundt şi vă promit că voin lămuri cu totul afacerea zimbrilor de argint şi vi-1 voi da în mână pe criminal, rână atunci lăsati-mă însă să nu vă mai spun nimic... Mai am nevoie de acest răstimp, spre a-mi comnieeia informaţiile. Pe urmă criminalul a spus timpul în care va ugide, eu spun ora în care x!
? o’ rinde l

it despre miniatura regăsita, o voi

168

felua tot eu, iar mâine vi le voi aduce şi? e celalte două.

CAPITOLUL XVI

Unde regăsim locuri cunoscute.

— Mi-ai făcut lista Cesare? — în*: rebă Lucian când rămase numai cu in*. Pectoral în biroul lui Grigorescu.

— Da iat-o! A fost dactilografiată.

Poliţistul scoase din buzunar o coală plină de nume.

Sorin o cercetă.

— Este aşa cum mă aşteptata, – murmură el. Să mergem Cesare!

— Unde să mergem? — făcu acest» mirat.

— Ai să vezi! Hai!

Părăsind curtea lui „moş Radu”, Lucian merse hotărât spre dreapta privind numerele caselor cu atenţie.

Deabia parcurseră vre’o două sute de metri, când apăru o curte neîngrijită, mai mult un fel de grădină cu arbori uriaşi şi plină de vegetaţie uscată.

D-rul Sorin împinse poarta care se deschise scârţâind prelung şi înaintă hotărât. Printre pomii deabia înfrunziţi se vedea un chioşc derăpănat.

Pavilionul, învelit cu şindrilă, avea fe»

16?

restrele acoperite cu obloane de lemn aproape putrezite. Sorin căută uşa şi o împinse cu greutate. Balamalele neun se şi ruginite trosniră repetat.

Intrară. Interiorul, cocioabei era tot aş de sărăcăcios şi neîngrijit ca şi exterioru ei;’o masă de lemn crăpată, o bancă ve che şi câteva scaune ce concurau în şu brezime, formau întreg mobilierul. Dii cauza apei infiltrată prin găurile din tavan şi a umezelii prelungite, totul era acoperit cu o pătură verde de mucegai. Cei doi ieşiră; se îndreptară apoi spre locuinja ce se vedea tocmai în fundul curţii.

La vreo sută de metri în dreapta, între doi paltini uriaşi, se putea observa ciotul ars al unui stejar. Trăsnetul îl despicase de sus până jos şi întreg vârful i se prăvălise rămânând probabil neridicat de mai bine de câteva luni.

Casa nu fusese nici ea cruţată de trecerea vremei. Pereţii erau în unele locuri crăpaţi iar iedera invadase ferestrele acoperind u-le aproape de tot.

Uşa din fa (ă era încuiată iar Provian văzu pe celalt scojând un cârlig din buzunar şi vârându-1 în gaura cheii.

— Cheia originală trebue să fie ascunsă pe aci pe undeva

dar nu mai stau
16**?**

s’o caut, – explică Sorin învârtind cât ligul.

Un clămpănit şi uşa se deschise,

Inspectorul îl urmă intrigat, în interior. Casa era compusă din două odăi şi o sală strimtă. In fundul sălii în care intraseră se vedea o masă ruginită de fier, pe care era pus un felinar cu geamuri gălbui ca cele întrebuinţate la căile ferate.

Uşa din dreapta era deschisă şi când intrară inspectorul scoase un sirigăt de uimire.

Interiorul micei camere era cât se poate de simpatic, mobil erul era divers şi ordinea aproape perfectă. Lângă geam, deasupra unei mese mari de marmoră. Se vedea o oglindă făcută din cel mai fin cristal; pe masă erau tot felul de sticlu (e, pomezi, perii, vopsele de griinai şi multe alle mărunţişuri. Întrecându-le pe acelea ce se găsesc de obicei în cabina unui artist.

Intr’un dulap, erau o mulţime de costume şi diverse alte veşminte, iar în sertarele sale găsiră aşezate în ordine tot felul de peruci, bărbi, sprincene, favorite, lucrate eu înăestrie.

Printre peruci le atrase atenţia una ide un blond cu totul deschis.

16b

— Tânărul blond Cesare! — murmură Lucian scoţând-o.

Nu mai găsiră nimic altceva ţi ieţiră în sală trecând la uşa cealaltă. Era încuiată. La lumina lămpei electrice de buzunar, văzură o uşă masivă cu broască complicată şi cu un ză, vor uriaş pe dinafară. Lucian scoase o chee, şi spre uimirea inspectorului deschise cu uşurinţă. Innăuntru, era o mare mizerie, iar la ferestre erau bare groase de fer. In fund, se vedea un pat, iar pe el o valiză.

Provian tresări slab şi se duse direct la ea.

— Este valiza pe care am văzut’o în cămara lui Grigorescu, – îşi aminti el.

— Va să zică nu a fost ireală presupunerea mea! — zise Sorin mai mult pentru sine. Ia să vedem ce are înăuntru?

Găsiră un costum ca acel purtat de bătrân în noaptea crimei, o surdină, o fringhie şi toate cele necesare pentru cele două deghizări. In fund era o mică trusă de piele. In ea se aflau tot felul de unelte delicate de o (el printre cari remarcară un burghiu şi un ferăstrău fin şi solid.

Cele spuse de d-ral Sorin4se adevereau astfel punct cu punct. Acesta, se

întoarse spre masă şi lua o sticlă de apă golită pe sfert alături de care era un pahar cu încă puţin lichid pe fund. Ii întinse sticla lui Provian.

— Cred că analiza va identifica şi aci otrava găsită în paharul cu lapte!

— Şi eu cred la fel! — încuviinţă inspectorul băgând'o în valiză.

În cuer erau câteva veşminte. Provian le luă şi pe acestea. Vârându-le apoi în valiză, părăsiră casa luând'o cu ei.

Afară amurgul se lăsa uşor. Cerul era limpede iar soarele apusese.

— Ei, dragă Cesare, cred că nu mai prezintă niciun mister pentru tine moartea bătrânului servitor!

— Ai dreptate, bănuesc acum totul! — confirmă Provian privind în gol. Probabil că asasinul după ce a ieşit din vila Grigorescu, a alergat aci unde ţinea prizonier pe bătrânul servitor.

„Pe acesta cred că l'a atras cu un motiv oarecare, l'a încuiat aci şi i-a luat locul pe lângă Grigorescu, strecurându-se în fiecare seară după ce toţi se culcau spre a-i aduce mâncare şi apă. Înlocuirea... dar stai, – Provian fu străbătut de un gând luminos, – cred că pot spune sigur când a avut loc!

— Da, exact! — încuviinţă Lucian. Cu o zi înainte de aşa zisul accident al

m

lui Martin. Trucul nu este rău, recunosc!

„Spre a nu bate la ochi neştiinţa sa şi spre a fi scutit de amintirile trecutului de cari habar nu avea, criminalul îşi face o sgârietură la frunte, desprinde candelabrul din sala, îl trânteşte cu sgomot la pământ şi se lungeşte alături printre sfărâmături, după ce mai înainte avusese grijă să-şi ungă fruntea şi câteva fragmente sparte, cu sânge sau chiar cu vopsea! Când este găsit şi simulează revenirea din leşin, este normal dar din memorie îi lipsesc anumite fapte. Nu-şi mai poate aduce aminte de ele! Spferise o amnezie parţială. Explicaţie comodă şi cât se poate de naturală 1 Nimeni nu-1 mai supără cu întrebări inoportune; iar dacă nu ştie ceva este edificat îndată… sărmanul bolnav!!

Afurisitul 1 – scrâşni Provian.

— Mai bine continuă că ai început minunat 1 – reluă Sorin.

— Deci, – reluă inspectorul, – am stabilit exact timpul în care Martin a fost înlocuit. Trecem mai mult de o lună de zile şi ajungem la momentul în care criminalul părăsind casa primei sale victime, îşi întinde ghiara spre a doua.

„Vine unde îşi ţinea prizonierul şi foarte natural, îi aduce apa pe care

probabil nu i-o mai adusese cu cine ştie cât timp mai înainte.

„Bătrânul însetat, goleşte nebănuitor două pahare din băutura fatală, în care canalia avusese grijă să pună mai înainte din aceiaş otravă din care pusese şi în lapte.

„Cu cinism îi anunţă apoi vestea cea bună a eliberării, iar bătrânul Martin,

— Cum este şi natural, – voeşte să plece îndată. Se îmbracă grăbit, îngână inii de mulţumiri şi se îndreaptă vesel spre locuinţa lui Grigorescu.

„In felul acesta, – ironie a soartei!

— Ucigaşul este scutit să care un cadavru; *acesta se duce singur acolo unde ooeşte el.* Il urmăreşte ca un geniu

rău, dar nu-şi greşise socotelile! Cantitatea de otravă fusese dozată exact 1 La câţiva paşi de poarta stăpânului său, valetul este cuprins de slăbiciune. Intră cu greutate, se mai târăşte pujin, şi cade!

„Ucigaşul se repede, îi ia pălăria, – căci a sa rămăsese în casă, – şi cedând unei idei de ironie macabră îndeasă revolverul – cu care n'ar fi şovăit sa tragă dacă bătrânul nu cădea – în centura acestuia, (iestul încurca ancheta la maximum. Revine la vizuina infectă de unde plecase, se schimbă, lasă tot ce este compromiţător şi oleacă din nou.

17**?**

Tot ce nu înţeleg esfe cum ai găsit casa aceasta! ' *{*— înehee inspectorul întrebător.

— Bun, firagă Cesare! — Lasă-mă întâi să te felicit de modul real cu care ai întrezărit mersul evenimentelor. Afaiă de câteva puncte, ai scos din expediţia de astăzi tot atât cât am scos şi eu! Acum să-ţi răspund la întrebare ji-am cerut lista aceia, căci bănuiam adevărul. Ştiam că asasinul şi-a adus victima otrăvită de undeva de unde o ţinea închisă şi a lăsat'o apoi să moară în curtea lui Crigoresru. Acest loc trebuia să fie aproape căci toiul se petrecuse în mai puţin de douăzeci şi cinci de minute. Trebuia deci să fie o casă din împrejurimi şi trebuia să se găsească pe şoseaua din faţa vilei, căci cea de-a doua victimă a intrat pe poarta din faţă. Pentru descoperirea adevărului, nimic mai comod decât să controlez câte o zona ce se ponte parcurge în acest timp în ambele părţi ale locului. Raţionamentul s'a dovedit just şi am găsit pe listă *un nume cunoscut.* Acela al

P

roprietarului casei pe care am vizitat-o!

uteam suferi şi un eşec, dar întâmplarea ne-a favorizat I Ochii lui Provian se îngustară.

— Poţi să mi spui şi mie acest nume?

174

— Proprietarul este Mircea Grâgorescu!

— Cu neputinţă! — exclamă Provian surprins. Acest tânăr

atât de simpatic să fie...

CAPITOLUL XVII

O prevestire îmbucurătoare

A doua zi, ceasul deabia bătuse jumă* late peste opt când Lucian Sorin sună în faţa apartamentului lui Wundt.

Mircea era în sufragerie. Ciiea o carte pe care – când intră Lucian – o puse deoparte, se ridică şi îl primi cu toată polite (a; îşi schimbase cu totul părerea asupra acestuia şi îşi da seama că daca Sorin ar fi voit, acum ar fi fost închis.

— Domnule Grigorescu, – începu Sorin trăgându-şi un scaun, – aş voi si stabilim împreună adevărul în cazul Wundt!

— Dacă vă pot fi de folos o fac cu plăcere, – răspunse tânărul.

— Care este adevăratul motiv ce te-a împins să ridici pumnalul?

— A fi spus că şti ti! — zise Mircea.

— Fim. Preferi să spun eu?

Grigorescu aprobă.

— Să procedăm logic: Domnişoara

Jianu se deşteaptă la un sgomot suspect şi apriuzând lumina vede lângă patul său pe Valentin Wundt. Ţipă îngrozită şi-i spune să iasă afară. Wundt însă bâlbâie cuvinte înflăcărate şi se apropie tot mai mult, cu ochii îngustaţi de patimă; fata este petri ficatu de groază. Cel intrat o atinge voind s'o îmbrăţişeze. Acest contact o face să tresară şi să acţioneze. Sunt în miezul dramei?

— Cu totul! — sună o voce în spatele său.

Mariana intrase fără sgomot.

— Cu totul domnule Sorin! — repetă ea. Wundt mă apucase. Cu o sforţare supraomenească, m'arn smuls din braţele lui împingându-1; gâfâind m'am sprijinit de noptieră şi mâna mi-a atins pumnalul de deasupra cărţii. L-am luat şi i-am spus să nu se apropie. Rânjea: nu am văzut în viaţa mea o aşa figură bestială. Nu aveam de gând să-l lovesc, voiam numai să-l intimideze dar el se repezi iară.ş. Am fugit

spre uşă. Însă când era s'o deschid, m'a prins din nou dela spate. Nu mai ştiam ce fac; m'am întors gâfâind şi am înfipt arma...

„înjura teribil şi voia să mă prindă – căci de durere îmi dăduse drumul – dar am strigat şi am fugit pe coridor. Nu mai mă urmărea. Am rămas puţin neho-

tărf+a şi voiam tocmai să dau alarma, când o umbră neagră se năpusti spre mine şi-mi acoperi fata cu ceva alb. Am voit să tip, să îndepărtez obstacolul care-mi oprea respiraţia, dar puterile m au părăsit şi am leşinat. Acum cunoaşteţi adevărul!... Puteti da ordin să fiu arestată, – sfârşi ea cu tristefe.

Fata era palidă iar Mircea se ridică şi-i cuprinse umerii protector, privind neliniştit la Sorin.

— Copii ce sunteţi!' Dar bine, ce ai făcut este cu totul îndreptăţit domnişoară! Puteai să-l şi ucizi... Căci o merita! Dar mai voesc să ştiu ceva: pumnalul l-ai lăsat în rană?

— Da aşa cred, – răspunse fata îngrozită de amintire.

— Iar d-ta l-ai ridicat de lângă mort, sau din altă parte?

— Nu, – zise acesta plecând privirea, – l-am găsit în cealaltă parte a gangului, căci după cum am spus descoperisem şi intrarea din camera Marianei... Vreau să spun a d-rei Jianu!

— Ştiam aceasta; dar altceva nu mai ai să adaugi?

— Ba da! Am mai găsit şi aceasta!

Grigorescu scoase o hârtie şi i-o întinse. Era un fragment vechi dintr'o scrisoare,

— Scrisul lui tata, – explica Mircea.

Sorin o parcurse repede. Nu era nimic important; numai această frază dela urmă îi atrase atenţia:

*„Acum dragă Radule, închei recomandându-fi încă odată să ai toata grija de zimbrul de argint, care după cum ii-am mai scris, ştii ca reprezintă * o aoere".*

— Unde ai găsit-o? — întrebă el.

— În buzunarul pijamalei lui Wundt. Am luat-o înainte de venirea lui Jean cu lumina.

— Pentru ce ai luat-o? Şi de ce nu ai spus nimic până acum?

— Am citit-o, apoi cum eram surescitat, am băgat-o mecanic în buzunar şi am uitat cu totul de existenţă ei. Mî-am reamintit deabia aseară dând din întâmplare peste ea.

Mircea era cu totul sincer.

— Posezi vreo proprietate în Capitală?

Tânărul privi la Sorin uimit de această întrebare atât de îndepărtată de subiect; totuşi răspunse:

— Da, am un loc cu o casă veche aproape de unchiul Radu. Nu am mai fost pe acolo de *uai bine de cinci ani.

L-am rugat pe Valentin să mi-1 vândă dar fiindcă este vorba să se taie o stradă prin el, nu vrea nimeni să-l cumpere.

Explicaţia era simplă şi verosimilă.

Mariana tăcuse până acum ascultând atentă la convorbirea dintre cei doi. Se vedea însă bine că ar dori să spună ceva şi nu se hotărăşte.

Lucian observând-o, o ajută.

— Ce vă preocupă domnişoară? Puteţi vorbi fără înconjur!

— Cred că nu-1 bănuiţi de crimă pe domnul Mircea!?

— Aş, nu l – făcu Lucian râzând, – viitorul dvs. Soţ este tot aşa de vinovat ca şi mine! Ba încă este demn de laudă, căci s’a purtat ca un adevărat cavaler căutând să vă acopere şi riscând el însuşi, după ce i-aţi povestit cele întâmplate!

Dela primele cuvinte, tânăra roşi puternic şi plecă pleoapele. Mircea îi apucă mâna râzând fericit şi se întoarse spre celalalt:

— Nimic nu vă scapă domnule! Sunteţi teribil I Dacă ştiţi şi aceasta, atunci pot spune cu inima împăcată că din acest moment eu şi Mariana suntem logodiţi.

— Mircea!… — protestă aceasta plină de bucurie. Nici măcar nu mă întrebi 3

— Lasă scumpa mea, nu este nevoe căci domnul Sorin nu dă greş niciodată. Tot ce presupune se dovedeşte exact 1

CAPITOLUL XVIIJ

*Cine a ucis***?,**

— Dumneavoastră aţi sunat?

Sorin ridică privirea.

— Da Mimi. Afirmă el. După ce vor sosi domnii ce aparţin autorităţilor, probabil că cineva, – mai exact un tânăr, – îl va căuta pe d-1 Mircea Grigorescu. Acesta nu se va aştepta să fie primit de atâţia şi de aceia te rog să-l conduci acil

— Puteţi conta pe mine domnule, – zise camerista, şi ieşi închizând uşa sufragerii fără sgomot.

Cei convocaţi veniră exact la ora zece.

În câteva fraze conchise. Lucian îi puse în curent cu faptele aflate dar prezentând totul în lumina aleasă de el.

Peste puţin intră Mimi urmată de Maxim Pietroşanu, amploiatul lui Radu Grigorescu. Acest când văzu adunarea, tresări şi deveni palid.

— Pardon, – murmură el încurcat, – voiam… socoteam., că pot să vorbesc cu d-nul Mircea Grigorescu. Văd însă că este ocupat. Voi reveui…

Se întoarse grăbit şi voi să plece.

— Încă un moment, d-le Pietroşanu, (Iacă voiji, – sună vocea. Liniştită a lui Sorin, – fiindcă v’a adus *întâmplarea,* voim să profităm de acest fapt şi să lămurim anumite puncte încă întunecoase ale acestei afaceri. Cred că putem conta pe „bunăvoinţa” d-vs.!

Noul venit se întoarse şovăitor.

— Desigur… desigur… dar… — vorbi’ el râzând silit, – dar… oricât de mare ar fi bunăvoinţa mea, nu ştiu cum am să vă servesc, căci eu… cred că ştiu mult mai pufin decât d-vs. l

— Ai fler d-le Pietroşanu! Intr’adevăr, aşa este, eu cunosc chestiunea de la A până la Z, dar domnii ar fi mulţumiţi să ştie tot atât cât ştii şi d-ta!

— Atât cât ştiu eu? Dar aceasta este pu (in lucru, domnule, căci se reduce numai la ceiace au publicat

ziarele.

— De ce faci pe modestul?

— Nu înţeleg ce voiţi să spuneţi 1

— Aşa? Atunci ce cauţi aci?

— Voiam sa vorbesc cu d-1 Mircea jrigorescu.

— Relativ la ce?

— Voiam să-i spun… asupra… Găsesc însă mai nimerit să nu răspund laaceastă întrebare. Este o chestiune cu

totul particulară. D-nul Grigorescu poate să confirme!

Privirea lui căuta pe aceia a lui Mircea care asculta clin ce în ce mai uimit.

Sorin se întoarse spre el.

— Ce ai de zis, d-le Grigorescu?

— Mă surprinde cu totul cele spuse de d-nul Pietroşanu; nu am avut până acum onoarea să-i vorbesc, şi-l văd peutru prima oară!

Maxim părea tot atât de uimit.

— Cum, – se interesă el, – nu mi-afi scris d-vs. O scrisoare?

— Aa! O scrisoare 1 – interveni Lucian. Mai aveţi acea scrisoare?

Pietroşanu îşi dete seama că a făcut **o** prostie pomenind de scrisoare, deaceia zise repede:

— Nu, am ruţ>t-o şi am asvârlit-o în foc.

— Era neapărat necesar s’o rupi? Ori aşa obişnueşti să faci cu toate hârtii le?

Maxim se agăţă îndată de firul întins de celalt.

— Da, aşa procedez eu; de ce nu mai am nevoie, rup!

— Întotdeauna? Mă cam îndoesc 1 Dar ce-ti scria d-nul Grigorescu?

— Îmi scria în interes de serviciu, spunând u-mi să vin să vorbim asupra

postului meu. După cum ştiţi, d-1 Grîgorescu îmi este acum patron şi era natural să facă acest lucru. Deaceia nu am bănuit că poate fi o farsă!’

Sorin se încruntă uşor. Începuse să se plictisească.

— Se pare că nu prea te ajută memoria d-le Pietroşanu, – vorbi el, – deaceia voi căuta să-ţi împrospătez puf in amintirile. Scrisoarea parcă începea aşa: *„Dragă d-le Pietroşanu, cunosc în întregime acleoărul asupra morţii, unchiului meu şi rolul jucat de d-ta în această crimă. Cunosc de asemeni”*... Sau mă înşel? Aceasta nu prea sună a interes de serviciu! Ce zici?

Magistraţii deveniseră din ce în ce mai atenţi. Fruntea lui Maxim Pietroşanu se umplu de sudoare.

— Vă rog lăsaţi-mă, – bâlbâi el, – nu ştiu nimic!

Lui Sorin îi fu milă de el.

— Destul dragă Maxim, – îl îndemnă el, – lasă la o parte braşoavele şi spune mai bine adevărul. Aceasta îţi va uşura situaţia căci eşti intrat la apă până peste cap! Imposibil să mai scapi! Ştiu absolut totul şi te acuz de complicitate de crimă împotriva bancherului Radu Grigorescu şi de omor prin imprudenţă săvârşit asupra lui Valentin Wundt. Do

18?

vezi am în toate buzunarele căci ai procedat mai prost ca un şcolar! — începe-ti povestea!

Pietroşanu căzuse sdrobit pe un scaun şi ceru cu voce deabia inteligibilă putină apă. Îşi mai reveni şi scrâşni *p*%n de ură:

— Numai el in’a băgat în afacerea aceasta. Merita să moară banditul!

— Cine „el”? — se înfipse grăbit Dinculescu.

— Valentin Wundt!

— Vrei să spui că Valentin Wundt a fost complicele d-tale? — urmă procurorul plin de uimite. Insinuiezi că el este asasinul lui Radu Grigorescu?

— Da! El a fost demonul cel rău! — spuse cu mânie cel întrebat.

Procurorul ceru la rându-i un pahar cu apă; cea mai frumoasă din teoriile lui asupra misterului se dovedise falsă

1

CAPITOLUL XIX

O *spovedanie palpitanta***.**

Afacerea intrase în ultimul stadiu. Prin mărturisirea sa, Pietroşanu îndepărtase cea mai mare parte din tenebre. Se ştia acum cine fusese perfidul criminal dela vila Grigorescu iar un studiu

asupra vieţii duse de Wundt înainte de crime, confirmă în totul faptele.

În aceste condiţiuni interogarea lui Maxim era cu totul necesară. Acesta se mai linişti după prima mărturisire, aşa încât putu să facă o dare de seamă.

Se sculă în picioare şi cu demnitatea-i afectată îşi începu spovedania.

Magistraţii îl lăsară în voie.

— Evenimentele ce le voi povesti s'au petrecut cu vre'o cinci luni în urmă, adică în vara trecută.

„Răscolind nişte hârţoage ale tatălui meu, am dat peste un teanc de scrisori pe cari nu le mai văzusem până atunci. Cele mai multe nu prezentau nicio importanţă şi voiam să le ard când una din ele îmi atrase atenţia.

„Era trimisa din Carmeri-Sylva şi semnată de un oarecare Panait Grigorescu. Probabil că fusese prieten bun cu tatăl meu, căci îi destăinuia un lucru destul de important.

„La început cele scrise, mi-au părut simple fantezii dar citind totul, mi-am dat seama că acel care scrisese nu era decât un original"..

Pietroşanu se întrerupse, scoase portcartul şi întinse judecătorului o hârtie îngălbenită, scrisă în caractere mărunte.

Acesta citi cu voce tare;

186

SCUMPUL MEU AMIC

„Nu ai mai scris de mult bătrânului tău prieten şi de aceia m'am gândit că nu ar strica să-ii amintesc aceasta. Sunt bolnav dragul meu şi simt că mi se apropie sfârşitul. Voesc însă ca înainte de a muri să asigur viata celor cari rămân în

urma mea.

„Sunt bogaţi cu toţii, dar averea se pierde şi pot române pe drumuri! Vreau să-i feresc de aceasta; să le dau încă odată de dincolo de mormânt posibilitatea traiului îmbelşugat cu care sunt învăţaţi. Cu cat m'am gândit mai mult cu atât mi-am dat seama că este mai bine să fac aşa.

„Când îţi scriu totul este îndeplinit,

!'Jumătate din averea mea va fi ascunsă. Drept cheie a comorii am pus să se lucreze trei miniaturi de argint pe cari le-am dat: fiului meu Mircea, fratelui meu Radu şi surorii mele Laura.

„Reprezintă toate acelaş lucru: Un zimbru de argint.

„Cât priveşte ascunzătoarea mea, este cu totul originală, nu cred să fi folosit nimeni aşa ceva până acum. Vom râde mult împreună când î/i *voi spune toată chestia"...*

„Tu ce mai faci?...

<sts

Scrisoarea lua de aici o formă banala.

Când sfârşi, Moraru ridică privirea.

— Faniastic! — se minună el. Acum avem cel puţin un motiv al crimelor. Aceasta este deci taina zimbrilor de argint. In dosul lor se ascunde o comoară! Am impresia că trăesc în plin roman! De am avea cel puţin cei trei zimbri să vedem cum pot fi cheia unei ascunzători! Ieri am avut unul din ei dar nu am putut observa nimic particular la el!

— Cu toate acestea toţi prezintă aceiaş particularitate.

Judecătorul se întoarse cu vioiciune spre d-rul Sorin:

— Pentru ca să ştiţi aceasta trebue să-i fi studiat... A!... mi-aduc aminte că ieri ne-aţi promis să-i veţi aduce astăzi pe toţi trei!

Tăcut Lucian băgă mâna în buzunar şi puse pe masă cei trei zimbri.

— Uluitor! — exclamă Dinculescu, care contrar obiceiului său tăcuse până acum.

Sorin protestă râzând.

— Dacă aţi şti cum au ajuns la mine', aş scădea în stima dumneavoastră *

— Nu cred. De unde le aveţi?
— Le-am furat…
Asta-i acum! — vă arde de” Jurnă?
187

— Ba nu, eu am fost acela care î **le-a** luat lui Provian din buzunar pe cele două, iar pe cea de-a treia, din valiza lui Mircea Grigorescu.
Judecătorul nu-şi mai putea stăpâni râsul.
— Extraordinar! — vorbi el înaintea lui Dinculescu, – noi căutăm hoţul iar dvs. Vă daţi foarte liniştit părerea că poate acesta mai este încă printre noi I Aţi fi fost ultimul pe care să-l bănuesc! Cine s’ar fi gândit?
— Există totuşi cineva care s’a gârt’dit I
— Dacă este aşa trebuie să fie un om pătrunzător. Acum bănuesc cine este. Cred că numai d-1 Rosetti ar fi putut şti!
— Exact, dar nu numai atât! D-1
Rosetti a mai presupus de ieri încă, dela primele cercetări făcute aici că Pietroşanu este al doilea criminal şi numai la dorinţa mea nu l-a arestat.
Inspectorul general protestă.
— Nu domnule de geaba mă lăudaţi, toate meritele vă revin numai dvs. 1
— Fiindcă ţi-am luat-o înainte dragă d-le inspector, altfel ai fi dus la capăt afacerea şi singur. Cum ai ghicit ieri rolul jucat de mine, puteai să ghiceşti mai târziu şi rolul jucat de criminal I Mai
188

aveai pe urmă în jocul de şah un atu puternic! Ai fi sfârşit să-l iei singur la control, şi atunci restul ti-ar fi fost uşori Ei, rezultatele au fost aşa cum le-am scontat noi?
— Da, ieri după ce mi l’aţi dat, l-am controlat. Amprentele lui Grigorescu şi ale lui Wundt, se găsesc pe toate piesele.
— Prin urmare vedeţi domnilor? O mare parte din succes îi revine domnului Rosetti! Să nu mai vorbim însă de aceasta căci văd că nu-i place.

Inspectorul general îi aruncă o privire plină de mul (urnire.

— Toate bune, d-le Sorin, – reluă judecătorul începând din nou să râdă, – ce v'a făcut să subtilizaţi miniaturile aşa de fin? Căci presupun că aţi avut un motiv!

— La această întrebare cred că v'ar

f

utea răspunde mai bine inspectorul rovian!

— D-nul Sorin a procedat cât se poate de bine! — spuse acesta cu ochii plini de mulţumire. Am omis să vă spun că ieri am fost victima unui atac şi că atacatorii urmăreau în special aceste miniaturi. Dacă le mai aveam la mine, acum erau cu adevărat dispărute.

— Ai presupu'o domnule? — se amestecă din nou procurorul.

— Da; aţa este H-le Pietroşeanu?

— Este just, – răspunse acesta pornit cu totul pe panta mărturisirilor. Wundi tocmise doi oameni cărora le promisese şapte mii de lei dacă îl vor face pe agentul din faţa vilei să dea alarma între orele unsprezece şi douăsprezece noaptea. Le-a dat trei mii iar resiul a rămas să le duc eu. Ieri i-am întâlnit de dimineaţă, într'o cârciumă şi le-am dat banii ce mai aveau de primit. Atunci mi-a venit ideia să pun mâna cel puţin pe cele două miniaturi. Aflasem că sunt la inspectorul Provian şi promisei tipilor douăzeci de mii dacă pot să le aducă. Le-am dat spre ajutor o scrisoare care am făcut-o cu mâna stângă şi care bănuiam că-1 va face pe inspector să cadă în cursă. Seara când m'am dus n'au mai venit la întâlnirea hotărâtă 1

— Fiindcă nu le-au găsit asupra lui Provian! — spuse satisfăcut Paul Morarii. Mai departe d-le Pietroşeanu!

— Când am luat cunoştinfă de conţinutul scrisorii a reînceput acesta, m'am gândit că nu ar strica să urmăresc puţin afacerea şi ducându-mă cu o ocazie la Carmen-Sylva, mă interesai de aşa zisul Panait (îrigorescu. Ceiace am aflat m'a surprins şi mai mult. Bătrânul era mort de mai bine de

zece ani. Singurul său fiu
190

Mircea, îi moştenise firma şi întreaga avere. Nu era vorba de niciun fel de testament.

Sondând mai departe, am aflat că imediat după moartea bătrânului, un incendiu a distrus casa acesiuia până în temelii. Toate hârtiile arseseră şi s'a presupus că printre ele a ars şi testamentul.

Mi-am dat imediat seama de importanta acestui fapt pe care mi-1 punea întâmplarea la dispoziţie. Dacă bătrânul nu-i pusese în curent pe cei trei cu hotărârea lui şi o făcuse numai în testament, eram singurul care ştia misterul zimbrului de argint. Poate că puneam mâna pe ei cu nimica toată dacă stăpânii lor nu le ştiau adevărata valoare...

Pietroşeanu făcu o mică pauză ştergând u-şi buzele cn o batistă, apoi reluă î

— Întors în Capitală, după ce aflasem numele celorlalte două rude ale lui Mircea Grigorescu. Rn'am pus în legătură cu Valentin Wundt.

— Cum ai făcut-o? — se interesă judecătorul – şi dece ai căutat să intri în legătură mai întâi cu el?

— M'ara dus direct la biroul său şi l-am ales pe el întâi, căci mă gândeam că este cu atât mai greu să ştie ceva fiindcă el era al doilea moştenitor al miniaturii, pe care o avea dela mama sa moartă.
181

M'am înşelat însă. După câteva întâlniri ini-am dat seama de adevărata lui fire. Sub un exterior frumos ascundea cel mai josnic suflet: şiret, lipsit cu totul de scrupule, brutal şi pe deasupra înzestrat cu o inteligenţă rară.

Mi-a ghicit dintr'odată scopul şi voia să-mi smulgă toi ce ştiam. Mi-am dat seama că acesta nu-mi va ceda niciodată miniatura, cu toate că nu ştia nimic asu-

g

ra ei. Atunci m'am hotărât să vorbesc.

lupă ce mi-a făcut promisiunea că va împărţi totul cu

mine, i-am povestit ceiace ştiam.

„Chestiunea îl interesa în cel mai înalt grad şi se plimba de colo până colo în micul pavilion unde ne întâlnisem.

Tocmai terminasem să vorbesc, când după bubuitura spăimântătoare a unui tunet, un oblon se desprinsese şi căzu cu sgomot la pământ. Cineva, fusese agăţat de el.

Wundt alergă la fereastră şi scoţând revolverul trase în noapte. A doua zi fratele meu vitreg Ovidiu era în spital; el mă urmărise şi ne spionase în noaptea aceia iar Wundt îl rănise.

N'am spus nimănui nimic şi am regretat aceasta. După cinci Iutii fratele meu ieşi din spital pentru a fi ucis în chip

192

misterios anim două seri... **Ştiu** însă că Wundt a fost demonul cel rău! Când l-am văzut pe bietul băiat la morgă, ara **fugit** îngrozit; lăcomia şi teama se bateau în mine şi n'arn voit să-mi mărturisesc de atunci că Wundt este ucigaşul. Dacă aş fi făcut-o, aceste noui crime nu ar fi avut loc...

Pietroşeanu se opri sguduit de remuşcări.

— Fratele d-tale! — făcu inspectorul genera] Rosetti gânditor. Acum toate se explică!

Intr'adevăr, moartea Iui Ovidiu „Bondocu", nu mai prezenta niciun mister. Mariana şi Jean recunoscură fotografia vagabondului venit la Wundt, iar origina celor 20.000 lei, era găsită.

Vagabondul care venise să şantajeze pe baza celor ce ştia, nu întâmpinase nicio rezistenţă, dar era condamnat! La întâlnirea ce i-o dăduse seara, Wundt U suprimase 1

Odată acestea lămurite, Pietroşeanu îşi reîncepu povestea:

— După ce Wundt a revenit în chioşc^ furios că nu l-a prins pe spion, m'a acuzat că am fost urmărit. Apoi s'a oprit în faţa mea şi m'a privit lung. Întrt. Bându-ma dacă am mai vorbit cuiva de toas

1

te acestea. Răspunsul meu negativ, îl mulţumi dar tot întunecat rămase. A luat şi a băgat în buzunar vechea scrisoare pe care i-o dădusem şi apoi privind gânditor în pumnul întredeschis îa care observai miniatura, se întoarse spre mine zicându-mi: „Vom începe cu unchiul meu: am să Văd dacă ştie ceva 1” A doua zi îmi spuse: „Co|carul bătrân ştie multe şi nu vrea să spună nimic, dar tot i-1 vom lua I” Cât despre blegul de Mircea, are să fie simplu I’

Hotărârăm ca eu să intru la Grigorescu. In schimbul unei mici sume de bani, vechiul amploiat părăsi serviciul şi mă recomandă. Grigorescu mă primi fără nicio bănuiala.

Au trecut câteva luni fără ca eu să fi putut afla ceva. Acum mă întâlneam cu Wundt chiar în casa lui căci îmi dăduse o cheie la broasca de siguranţă ca să pot veni ori când am nevoie să-l consult sau să-i spun ceva. Devenea din ce în ce mai nerăbdător că nu pot afla unde îşi tine Radu bijuteria. Îmi zicea tot felul de cuvinte.

Intr’o zi, înfuriat de brutalitatea lui,

{

jrofitai de ocazie că îşi lăsase cheile de a casa de bani în broască şi luai un tipar după ele. Mă gândeam ca poate îmi Va folosi în viitor.

194

Wun’df se Hotărî să lucreze e!, dar nu ini spuse cu in. Zilele treceau Nnm ştiut niciun moment că el este servitorul. Ştia să se prefacă perfect ticălosul I De crima hotărâtă de asemeni nu ştiam nimic. Cu o zi înainte fusesem cu el – după cum v’am spus – de tocmise pe cei doi. Nu ştiam ce urmăreşte. Ameninţarea de a doua zi m’a surprins la fel ca pe cei la I fi. Presupuneam un bluf de-al lui ca să fure miniatura. După crimă însă mi-am dat seama de seriozitatea faptelor. Eram îngrozit. Aveam dc acum certitudinea că tot el îl omorâse şi pe fratele meu. (and bătrânul Martin trecu pe lângă mine în seara crimei ca să iasă afară. Îmi şopti: „Nu te trăda idiotnle I” Rămăsei năucit. Recunoscusem vecea lui Wundt. Am voit să mă stăpânesc, să uit tot. Şi am reuşit. Ancheta dcabia sfârşită,

am plecat în grabă. Voiam să mă răfuesc cu Wundt. Imi ucisese fratele şi aci eu nu voisem să mergem până la crimă I

Am intrat şi am pătruns până în dormitor nesupărat de nimeni. M'a lovit un miros dulceag. Aprinsei lumina. Pe masă era un tampon şi alături o sticlă. Tamponul era ud de cloroform.

Mă intrigă la început lipsa lui Valentin. Hainele îi erau lângă pat. Le-am

J9&

scotocit în grabă Ani găsit scrisoarea ce i-o dădusem şi am luai o. Ochii îrni căzură pe casa de hani. Acum presupuneam unde este! Avea o secretară atât de frumoasă 1 Socotii că am timp destul să arunc o privire în lada lui de fier. Chei îmi făcusem de mult şi nu aveam de ce mă teme chiar dacă mă surprindea! II aveam doar la mână cu crimele!

Şiiam că uşa este electrizată. Am luat o foarfecă, i-ain înfăşurat mânerul cu o cârpă şi i-am tăiat un fir. Voii să scot cheia şi s'o bag în broascăIn acel moment am auzit un fipăt slab. Acesta mi-a salvat via (a. Căci eu credeam casa de bani cu totul inofensivă după ce tăiasem firul. De condensatori nu ştiam nimic.

Am stins în grabă lumina şi am ieşit pe coridor lăsând uşa deschisă. In acel moment o altă uşă se deschise şi îl auzii pe Wundt înjurând. O fată jâşni desbrăcată afară.

Mintea îmi lucra vertiginos. Nu trebuea să se afle nimic din cele prezente! Dacă eram găsit, sau se ufla că am fost Ia Valentin eram pierdut': eu amploiat, el moştenitor al victimei adevărul ar fi fost îndată ghicit. Nici nu socotisem acestea bine că mă şi trezii lucrând. Fata yoia să dea alarma! O voi împiedica I

196

Gândul îmi alerga la cloroform. Era cel mai bun mijloc. Ştiam unde este masa. O ajunsei din câteva să rituri uşoare, pipăii şi găsii tamponul. Mă aruncai afară. Nu

trecuse nici zec.. Secunde. Fata şedea încă nehotărâtă în uşă. Trecui în sbor spafiul ce ne despărţea şi îi pusei tamponul pe fata. In curând ara simjit-o moale în braţele mele şi ara lăsat-o să cadă. Am împins uşa camerei şi spre marea mea groază nu văzui nici urmă de Wundt 1

Am alergat din nou în dormitor. Ajâjarea nervoasă mă sleise. Mă gândeam să deschid casa de bani dar energia îmi lipsea. Simţii numai o fricâ -grozavă, neţărmurită! Mă temeam de Valentin mai mult ca de oricine şi îmi dădui pe loc seama de imprudenta mea. Să vin în gura lupului fără ca nimeni să o ştie 1 Dar el avea interesul să se debaraseze de mine! II cunoşteam doar, şi ştiam că n'ar fi dat înapoi dela încă o crimă! Ba încă îi ofeream un prilej atât de bun şi neaşteptat! Să scape de primul care l-ar fi putut trăda şi de singurul cu care să-şi împartă prada 1 Nu, de o mie de ori nu 1 Nu ar fi dat înapoi 1 F rica îmi era teribilă I Asudam prin fofi porii I Singurul gând îmi era la fugă. In acel moment

auzii slab' paşi „pe coridor" crezui eu. Eram paralizai. Acum va intra monstrul şi mă va ucide! Voiam însă să trăiesc 1... Să trăiesc!... Sa trăiesc!... Frica de moarte mă făcu să lucrez tot aşa de iute cum gândisem.

Stinsei lumina şi mă varii sub pat. Aproape imediat răsună o declanşare. Lumina se aprinse şi îl văzui pe Wundt punând un deget însângerat pe un relief al ramperiei. Uşa prin care intrase se închise la loc. Îmi explicai îndată pentru ce nu era în camera fetei şi nici în dormitor. Fusese într'un gang secret ce le unea pe acestea două.

Era cu totul însângerat şi înjura sălbatec. In mână avea un pachet de banc-' note. Se îndreptă spre casa de bani, scoase cheia şi voi să deschidă.

Un fulger albăstrui, şi căzu fără un strigăt. Spaima mea îşi atinse apogeul, îmi trebui mai mult de cinci minute până sa mă liniştesc puţin şi să îndrăsnesc să ies afară. Valentin era mort. Privii cu groază la afurisita de cutie de metal! Nu m'aş mai fi atins de ea nici pentru mântuirea sufletului 1

Ochii îmi căzură pe banii de jos. Acolo era o avere! Mai mult de zece milioane de lei I Le luai şi Ie strânsei la piept! Îmi ajungea atât I Voiam să fug, să uit de toată oroa

198

rea aceasta! Auzii nişte paşi pe coridor; am aflat din ziare că a fost camerista Mirai care a trecut la Ana. In groaza mea însă, mă vedeam prins, acuzat de crimă şi dus la ocnă. Frica de adineauri mă cuprinse din nou şi mă îndemnă la o acţiune necugetată! Coridorul secret! — îmi zisei eu. Apăsai pe relief şi uşa se deschise. II luai pe Wundt de umeri şi îl târâi înăuntru. Cadavrul nu trebuia să fie văzut cu niciun preţ! Aş fi fost acuzat că eu am făcut-o I Stinsei lumina şi aşteptai înfrigurat după uşa secretă să aud pe cineva intrând. Încet, încet, mă liniştii din nou şi îmi dădui seama de stupiditatea acţiunii mele. Hainele mortului, petele de sânge, secretara leşinată, erau toate acolo afară, şi dacă mai şedeam eram cu adevărat pierdut.

Tiptil şi cu mii de precauţi uni ieşii afară şi avusei norocul să ajung până în stradă cu totul neobservat. Aveam cele zece milioane şi scăpasem! Hespiraj în voe I

Pietroşeanu respiră şi acum în voe.

Sorin îl bătu amical pe spate.

— Ai făcut bine Maxime că ai spus totul, aceasta o să-ţi ajute mult! Nu eşti chiar aşa de rău cum se credea, deşi eşti cauza întregei afaceri!

CAPITOLUL XX

Taina celor trei zimbri.

Povestirea lui Pietroşeanu elucidase cu totul enigma morţii lui Valentin Wundt

?

i campleetase cât se poate de log; roul jucat de acesta în celelalte două crime. Tot misterul ce mai rămânea în această direcţie, consta în activitatea criminalului din momentul în care şi-a lăsat în agonie cea de-a treia victimă şi până ce indirect a fost el însuşi ucis.

Trebue să dăm o atenţie specială psihologiei unui astfel

de om, şi după asemenea momente.

11 vedem întorcându-se beat de triumf la mica clădire şi reluându-şi adevărata sa înfăţişare. Acestea toate în grabă, căci îi năzărise o nouă ticăloşie în cap. Totuşi zăboveşte aci mai bine de o oră.

Pasiunea lui pentru Mariana îi ardea

E

ieptul. De aceia doar o adusese în casa ii! De aceia se prefăcuse atâta timp spre a-i inspira încredere! Dar acum putea să mai rabde? N'o avea la îndemână? Mai putea să-i reziste cineva lui? Lui!? Era îmbătat de propria sa fiinţă! Se simţea capabil să învingă price 1

*00

Febril ia Hanii din valiza, lăsând-o negi ijent în pai cu toate probele care-i dovedesc crima! Ce-i pasă? Nu lucrase până acum sub nasul politiei? Nu-şi bătuse joc de un inspector dintre cei mai capabili?

Prudenta îl părăsise, – greşeala celor mai mulţi criminali de elita, – iar îndrăsneala şi sfidarea, îl făcuseră să-şi umfle pieptul şi să-şi asvârle capul pe spate I

Mai ia din valiză singura scrisoare privitoare la chestiunea găsită la Grigorescu şi pleacă acasă.

Nerăbdarea îl consuma.

Se desbrăcă, punându-şi pijamaua şi ia teancul de bani şi scrisoarea. Pe aceasta o pune în buzunarul pijamalei şi ia un flacon de cloroform îmbibând cu el un tifon. Noua lui victimă va fi adormită. Dar... se opreşte! Nu! El nu vrea un corp neînsuflejit! Vrea unul în care să palpite viaţa! Vrea să se lupte, căci a lnvă (at să învingă!

Trânteşte tifonul pe masă şi stingând lumina pătrunde în coridor, Sue fierul, pune în mica firidă de sus cheia dela casa părăsită împreună cu banii şi coboară in partea cealaltă. Ceiace a urmat ştim.

SOI

Rănii, se deşteaptă clin bej ia dată de simţuri şi prudenta îi revine. Îşi smulge pumnalul din rana, (fire nu-1 prea

supără ci numai îi sângerează abundent şi-l tine mecanic în mână. Se retrage apoi grabnic în gang unde trânteşte pumnalul aela primii paşi iar gândul i se duce la pradă.

Ajuns la drugul de fier, se suie cu multă greutate. Odată sus, ia banii şi lasă cheia care deocamdată nu-1 interesează. Coboară apoi dincolo şi întrerupe curentul spre a umbla la casa de bani.

De când ştia misterul, zimbrul sau de argint nu-1 părăsea şi acum se gândeşte să-l pună la adăpost şi pe el lângă bani, mai ales acum când îi devenise de două ori mai scump! Dar vom vedea de cel Sorin spuse toate acestea ca o corn* plectare la povestea lui Pietroşanu.

Puncte obscure mai erau puţine şi judecătorul se şi grăbi să le atace. Până acum învârtise în mână cele trei miniaturi părând foarte nedumerit. Când Lucian termină se întoarse spre el şi zise s – Toate bune, totul se înlănjue logic, dar nu pot să înţeleg nicidecum pentru ce Wundt, după ce are în mână încă una din cheile comorii, – vreau să *z'tc* încă un zimbru. — îl asvârle pur şi simplu

la picioarele victimei sale. Ucide pentru a pune mâna pe el şi totuşi îl lasă la ţaţa locului. Încerc de un ceas să-mi explic aceasta şi nu găsesc nimic I

— Pentruca acest fapt să-şi ia adevărata sa explicaţie, – spuse Sorin privindu-şi scrumul ţigării, – trebuie să şti ţi mai întâi cum poate fi zimbrul de argint cheia unei comori!

— Pentru ce este necesar acest lucru? — întrebă judecătorul.

— Pentru că atunci a {i şti că zimbrul găsit la picioarele lui Radu Grigorescu îşi pierduse valoarea sa adevărată. Lâna de aur îi fusese smulsă iar el nu mai făcea decât atât cât valorează ca obiect de artă, adică două-trei sute de lei.

— Cum, este vreo deosebire între aceşti trei zimbri*?* Voifi să spunefi că numai doi au valoare şi unul nu?

— Nu numai atât! Mai pot spune că unul are valoare dublă, şi anume acela care a fost găsit în mâna lui Wundt I

Judecătorul tot nu înţelegea; luase miniaturile şi le privea din nou cu atenţie.

— M’arrf săturat de enigme domnule! făcu el supărat. Vă rog să deveniţi mai lămurit, căci trebue să mărturisesc, nu văd deloc cum poate exista vre’o deosebire între aceste miniaturi)

— Există şi o *’deosebire vizibilă,* —* reluă Lucian. Dacă observaţi cu atenţie coama animalului, vedeţi că se deosebeşte dela unul la altul. Există o şuviţă de par spre spatele lor care ia la fiecare miniatură altă încolăcire 1

— Da, într’adevăr!... Jntr’adevăr L. Aici în dreapta, – murmură Moraru. Pe când la unul această şuviţă de argint se încolăceşte în formă de „R”, la cel de al doilea ia o formă de linie frântă; pare un „M”, La al treilea, şuviţele iau forma unui „L”. „R, M, L, ce să însemne aceasta? Să fie cheia comorii?, – sfârşi ei râzând.

— Prea vă gândiţi la lucruri complicate domnule judecător – spuse Sorin căscând uşor, – aceste litere nu fac decât să desemneze pe aceia cărora le aparţin miniaturile. R, M, L. Radu, Mircea, Laura, iată toată „cheia”.

— Da, cred că aveţi dreptate! Ce simplu!... Cum de nu ne-am gândit?

Lucian privi la Rosetti. Acesta zâmbi uşor şi el pricepu că pentru inspectorul general, zimbrii de argint nu mai aveau taine.

Procurorul asculta în tăcere şi gusta din plin deliciul rezolvării misterelor i de aceia vorbi tot Moraru {

£01

— Adineauri vorbeaţi de o „deosebire vizibilă” Aceasta denotă că există şi una „nevizibilă”, aşa este?

— Aţi dedus exact domnule; este chiar aşa I

Sorin alese o miniatură.

— Nu va mai pun curiozitatea la încercare, – continuă el. Fată o miniatură, – aceia a lui Mircea Grigorescu – care este încă în starea în care au fost toate trei.

Spunând acestea, scoase un mic cleşte din buzunar şi desjepeni cele patru picioare ale micei miniaturi. Acestea

se deşurubau şi el le scoase cu uşurinţă. Când ieşi cel din urmă, corpul se despărţi în două: spinarea cu capul rămânând deoparte, iar pântecul, – care fusese susţinut de cele patru picioare, de alta. Intre acestea era un mie gol iar în gol un minuscul sul de hârtie.

Ceilalţi rămaseră uimiţi.

— Nu in'aş fi gândit niciodată, – rupse procurorul tăcerea ieşind din mutismul său. — că fleacul acesta mic ar putea fi compus din şase piese deosebite I Părea aşa de solid şi omogen afurisitul I

Desfăcură şi celelalte miniaturi.

În **golul aceleia a lui** Radu **Grigores**eu **nu era nimic, iar în aceia** a **lui Wundt** erau **două mici suluri.**

i05

— Acum cred ca înielegefi domnule judecător de ce criminalul a asvârlit prima miniatura şi de ce am spus că cea de – a doua are valoare dublă!

— I) a domnule, totul devine logic. Criminalul care a descoperit ascunzătoarea propriei sale miniaturi, nu are decât să ia micuţa hârtie din a doua miniatura, când o posedă, şi apoi s'o asvârle. Posesia ei nu putea sa-i fie decât primejdioasă. Apoi ce ascunzătoare are mai sigură decât propria sa miniatură? Deci ia sulul şi îl pune lângă celălalt 1 Deaceia îi era acum aşa de scumpă Deaceia o purta la el I... Chiar moartea îJ surprinde cu ea în mână I...

Judecătorul vorbise inspirat.

— A ti văzut lucrurile aşa cum s*au petrecut I – confirmă doctorul Sorin

Morarii era mulţumit. Luă cele trei hârtiufe şi le desfăcu înfinzându-le pe masă înaintea sa.

Se vedea că făceau parte din aceiaş unică bucată.

Micul document reconstituit, nu opuse nicio greutate la citire. Literele mărunte cu care era acoperit erau perfect vizibile, iar Mircea recunoscu fără greutate scrisul tatălui său.

Judecătorul citi:

„V'aţi mâneai averea? Recurgeţi la ultimul refugiu?... *Păcat |... Mi-am mâncat şi eu partea mea! V'o pot da totuşi, dar mai întâi trehue să vă mai privesc odată, fie chiar cu orbitele goale ale craniului meu I"*

Atât era; nimic mai mult. Paul Moraru ridică privirea cu totul uimit. Cei d3 faţă se priveau cu nedumerire.

Dinculescu era decepţionat în fata deslegării bizare. Chiar una din teoriile sale ar fi fost mai bună decât acest sfârşit *neaşteptat.* Atâta goana şi atâta moarte numai pentru aiurările şi extravagantele unui bătrân...

Desiluzia stăpânea toate inimile iar şedinţa se ridică într'o tăcere apăsătoare.

Era curios că Sorin nu lansase nicio părere.

După plecarea celorlati, Rosetti se apropie încet de el. Pe fa fa avea un zâmbet şiret şi îl întrebă în şoaptă:

— Imi da|i impresia domnule, că ave {i de gând să faceţi o plimbare spre Constanta... mai exact la Carmen-Sy Iva...

Lucian Sorti îi întinse mâna.

— Eşti un om şi jumătate domnul* Rosetti 1

20y

CAPITOLUL XXI

O invitaţie.

Pietroşanu fusese ridirat. Panii îi ascunsese în interiorul tăiat al câtorva cărţi iar scrisoarea care îl adusese în mâna polijiei, fu găsită asupra lui. Lat-o toată:

DRAGĂ. DOMNULE PIETROŞANU,

Cunosc în întregime adevărul asupra morţii unchiului meu şi rolul jucat de d ta în aceasta crimă. Cunosc deasemni taina celor trei zimbri căci întâmplarea mi-a pus în mână o spovedanie a vărului meu Valentin. Depinde de d-ta dacă va *fi arsă sau nu.*

Vino să mă vezi mâine după zece, *te voi aştepta singur în casa lui Wundt.*

MIRCEA GRIGORESCU

Scrisul era riguros similar cu acele al lui Mircea iar când Provian rămase singur cu Sorin şi cu cei doi logodnici, nu se putu abţine să nu admire:

— Ai fost straşnic Lucian cu scrisoarea ta 1 Prin ea ni l-ai dat legat pe Pietroşanu! Dar cum ai ştiut că este el?

— Am sa-fî răspund printr'o întrebare? câte persoane grase şi scunde au mai rămas în întreaga afacere?

Ştiu, la aceasta m'am gândit şi eu, dar nu puteai fi sigur 1

— Da. Dar chiar dacă nu aş fi fost sigur. Venirea lui în urma scrisorii m'ar fi convins. Am mai avut însă grijă să ma interesez de trecutul lui ca şi de al tuuror celorlalţi şi am găsit o mulţime de femente Cari m au ajutat şi m'au făcut ă înţeleg I De pildă, nu te-a surprins de oc agilitatea şi puterea lui Wundt ca şi genialitatea lui în arta deghizării?

— Ba cât se poate de mult, dar nu am jăutat să mi le explic!

— Eu m'am refugiat tot în trecut şi iată explicaţia, am primit-o azi de dimineaţă.

Provian luă curios hârtia dată de Sorin; era o cablogramă din New-Yorb adresată lui Lucian. Citi:

7.'sul Valentin Wundt lucrat în circul Bl a kston. Întâi transformist apoi cu ***o*** *trupă de sburatori. Talent remarcabil; purtare echioocă. Relly.*

— Aceasta înainte de a-l moşteni pe tatăl său – explică Sorin. Venit aci şi

voind sa-şi îndoiască averea, făcea speeulafiuni nebuneşti. Banca lui era aproape de faliment. Deaceiy a ucis; cu moştenirea unchiului şi cu secretul zimbrului ar fi salvat toate.

Aci este momentul să adaug că afacerea ar fi fost imposibilă pentru un tip cât de inteligent dacă nu ar fi avut şi talentul natural de a se identifica' perfect Cu victima, trăind în pielea ei.

Formidabilul atu pe care l-a avut Valentin Wundt, constă tocmai în aceasta putere de transformare şi de preluare al întregului mod de exteriorizare al victimelor sale. Greutatea cca mare a venit de acolo, că el fiind inteligent-şi-a construit întreg edificiul comninajilor exact pe terenul pe

care se ştia de neînvins.

Trebue să recunoaştem însă că în toate acestea a fost ajutat şi de întâmplare. Numai datorită ei Radu Grigorescu şi Martin au fost de o înăl (ime aproximativ egală cu a lui. Presupun totuşi că dacă întâmplarea nu-i oferea această cale, el *oricum ar fi găsii altceva,* poate tot aşa de fantezist.

— Ar mai fi ceva; nu înţeleg, pentru ce mi-ai luat miniaturile şi nu mi le-ai cerut?,

aorin sultă câţiva colaci de fum

— Mai întâi, – spuse el, – era prea incomod sa ţi le cer, ţi-aş fi rănit amorul propriu căci puteai şi tu sa le păstrezi tot aşa de bine ca şi mine; apoi acest fapt, – furtul acesta neaşteptat, – îl punea în încurcătură pe Pietroşanu silindu-l să recunoască intervenjia unei forţe noi, necunoscute şi facându-l să renunţe la lupta de a le mai poseda.

— Da, bine gândit, – aprobă inspectorul, – dar zimbrul lui Mircea Grigorescu? Nu pot pricepe de loc cum de ai ştiut că are şi el unul!?

Tânărul auzindu-şi numele se întoarse curios iar Mariana aştepta răspunsul lui Sorin cu aceiaş vădită nerăbdare.

Lucian îi privi gânditor.

— Bun dragă Cesare I vorbi el rar; – de data aceasta ai atins o chestiune dintre cele mai delicate. Voi căuta totuşi să v'o explic. II bănuiam pe Wundt încă de atunci deşi nu eram sigur de nimic. Mi-am dat seama în mod vag, chiar de importanţa reală a miniaturilor căci văzusem literele depe cele două şi le interpretasem exact. Atunci am presupus, am avut mai mult intuiţia că şi Mircea trebue să aibă una şi bănuelile mele s'au adeverit. In orice caz chiar dacă nu ştiam

nimic din adevăr tot o găseam şi o lua™ căci aveam de gând dela început să-i controlez conţinutul valizei. Când ai pomenit de scrisoarea lui Wundt, – continuă Lucian întorcându-se spre Mircea, am fost sigur că acesta este criminalul 1 Altceva?

Vorbi tot Cesar Provian

— Altceva nimic. Toate sunt limpezi pentru mine. Ceva însă oarecum independent tot rămâne 1

— Ce anume?

— Chestia cu comoara 1

— Da într'adevăr, – se amestecă şi Mircea, – ce o fi voit să înţeleagă bietul tata prin scrisoarea lui ascunsă cu atâta grijă în cei trei zimbri?

Sorin nu-i răspunse direct ci zâmbind fin se uită cu înţeles la Provian.

— Ce ai zice dragă Cesare de o plimbare la Carmen-Sylva, – propuse el şiret, – am putea asista la căsătoria tine* rilor noştri prieteni I

Inspectorul rămase gânditor.

Mircea şi Mariana bătură din palme fer iţi.

— Totdeauna aveţi câte o idee genială d-le Sorin, – exclamă Grigorescu mulţumit, – acum v'am prins, nu nt mai scăpaţi, vom merge împreună J

21a

— Auzi **Cesare? — făcu** Lucian. **Ce** zici?

Provian părea că nu auzise întrebarea.

Mariana se apropie de el şi-i prinse mâna.

— Domnul Provian va merge! — decretă ea în glumă, – ori nu Voiţi să asistaţi la fericirea acelora cari vă stimează?

Inspectorul tresări ca dintr'un vis; faţa i se ilumină de o mirare fără margini şi nu se putu stăpâni să nu şoptească:

— Extraordinar!... Uimitor!... — ridică ochii spre Sorin care-i urmărise tot timpul jocului fizionomiei, – aşa dar... aceasta presupui!? Este prea fantastic Lucian ca să pot crede! Nu, nu!... — se revoltă el, – ... este de neadmis 1

— Totuşi prin forţa lucrurilor această concluzie ţi s'a impus! — râse Lucian. Apoi devenind serios; – cu toţii suntem înclinaţi să nu dăm crezare şi să denumim pură fantezie svăpăiată, ori care *fapt natural* ce depăşeşte sfera cunoştin-

I

elor noastre. Fericit acel ce poate să se epede de

prejudecăţile ce rod omenirea)
Ei mergi la nuntă sau nu?
Cesar tresări.
— Cu toată plăcerea; spuse el grăbit.
213

CAPITOLUL XXII

Ultimul mister.

Tnceput de sezon. Plaja încă umeda ’de pe urma ultimelor ploi, sorbea cu lăcomie razele calde ale soarelui strălucitor de vară. Frigul covârşit de curenţii calzi fugise clăn|ănindu-şi dinţii până dincolo de marea Nordului, privind invidios din depărtare reînsuflefirea regiunilor stăpânite şi pustiile de el numai cu câteva săptămâni mai înainte.

Marea, sglobie şi sburdalnică întocmai ca o copilă, se juca veselă rostogolindu-şi valurile delicate cu un mângâiat sfios şi repetat peste nisipul auriu al ţărmului.

Imensitatea albastră, – copie fidelă dar mai închisă a cerului, – producea prin legănarea sa lentă şi ispititoare, acea tainică dorinţă de avânt în necunoscut, – acel dor de ducă nostalgic, – care animă şi face să vibreze orice suflet înrudit puţin cu natura.

Veselia firii trecuse şi în oameni; din ochii tuturor respira fericirea de a trăij iar piepturile îmbătate cu aerul purificat de efluviile soarelui şi mării se bombau cu putere spre a sorbi elixirul vieţii oferit cu atâta belşug şi spontenaitate de natura darnică.
£14

O atmosferă He mulţumire profunda şi 3e pace plină de seninătate, plutea în intimitatea nouii clădiri ridicată aproape imediat peste ruinile aceleia ce aparţinuse odată bătrânului Panait Grigorescu.

Salonul era gătit ca de sărbătoare, iar pânza de raze a astrului zilei, pătrundea indiscretă prin geamurile mari de cristal, învăluind în mijlocul lor un grup de patru persoane.

Provian se duse la fereastră şi privi visător dealungul

falezei şerpuite ce se pierdea după un grup de arbori.

Sorin se apropie încet.

— Lumină şi viaţă! — observă el. Noi oamenii, avem sublimul la dispoziţie şi totuşi cei mai mulţi îi întoarcem spatele! Ce doreşti mai admirabil decât să ştii să trăeşti în raiul care-ţi stă la îndemână să t'-I creezi singur! Aci, ca şi în toate, este deajuns să *nrei* pentru ca în cele din urmă să fii răsplătit aşa cum năzueşti l Se înţelege că nu vorbesc decât de sentimentele şi idealurile superioare I

Părăsiră fereastra.

Când Lucian se apropie Mircea ridică privirea întrebător. Sorin, puţin mişcat, privi la spectacolul plăcut ce-l prezentau cei doi tineri plini de aceleaşi speranţe de fericire.

215

— Nu voim să vă mai răpim mult din momentele cari vă aparţin numai dvs! Aş propune însă ceva 1

Inspectorul, care între timp se apropiase, rămase tăcut pe când ceilalţi doi nu mai conteneau cu întrebările.

— Ar fi cu totul potrivit, – reîncepu Sorin, – ca dună căsătoria dvs., primul gând să vă fie la acei ce v'au dat via| ă 1 Domnul Jianu este acum sănătos, vesel şi fericit! — făcu un gest spre vrădină, unde bătrânul se odihnea; pe când Panait Grigoreseu vă aşteapiă nerăbdător în colţişorul său să veniţi să-i daţi împreună primul vostru salut! Am auzit că tatăl d-tale domnule Mircea. Este îngropat chiar aci în Carmen-Sylva. Ce afi zice de un mic pelerinaj până la cimitir? V'am însoţi cu plăcere I

Mircea era mişcat: prin ochii săi trecuse o umbră de tristele când cellalt pomenise de tatăl său. Şe ridică emoţionat şi-i s+'-ânse mâna cu recunoşiintă.

— Sunteji un om care simţiţi mai bine ca noi toti la un loc I – spuse el convins.

Drumul fu parcurs în atmosfera cea mai cordială.

Nu făcuseră nici zece minute iar ma

şina se opri numai fa câţiva paşi de poarta cimitirului.

Aceasta era deschisa.

Aleele pline de verdeaţă şi soarele ce se strecura luminos în mănunchiuri de raze printre frunzele tinere, dădeau impresia mai iute al unui lăcaş al vieţei.

Păsărelele sburdalniee pitulându-se printre crengi, riscau să-şi consume întreg repertoriul închinând imnuri de slavă Aceluia ce le dase viaţă, iar micile gângănii îmbătate de rodeşte®tarea firii sburau sglobiu de colo păna'coto ca un praf argintiu aruncat în văzduh.

Grupul intrat. _ înaijată în linişte şi după câteva mici ocotourî **âtunseră** în faţa unui mormânt vecei dar îngrijit, ce se remarca prin frumuseţea-] sobra de toate Cele din jur. Era înconjurat de un gard de bronz, iar din cadrul său încrustat în crucea cea mare de marmoră neagră, le zâmbea parcă împăcat chipul venerabil al bătrânului Grigorescu.

Toţi înţelegeau solemnitatea momentului aşa că rămaseră privind tăcuţi în gol, fiecare fiind cufundat în propriul său suflet; şi în gândurile ce le curgeau prin conştiinţă, – cu aceiaş alunecare lină de apă adâncă, – era o oarecare unitate: „O viaţă, o luptă, un sfârşit 1 Un sfârşit? Nul Ci un început, un reînceput 1".

Sorin se reculese primul şi vorbi tot eis

— Acum nu ai voi d-le Mireea să îndeplineşti ultima dorinţă a tatălui d-ta'e?

Mariana, răpită de gânduri, îl privi mirată. Apoi ochii ei limpezi străluciră şi printre buze i se strecură un suflu dp uimire. Sorin văzu că ea l-a înţeles.

Mireea, ridică privirea nedumerit.

— De ce dorinfă vorbiţi? — întrebă el încet.

— Este vorba de hârtiile găsite în miniaturile de argint, dragul meu 1 Nu fusese ultima lui dorinţă să vă mai vadă odată pe tofi fie chiar cu orbitele lui lipsite de ochi? Acum ai rămas numai tu să-i împlineşti această rugare!

Mariana fusese aceia care vorbise.

Pe fafa lui Mireea îşi făcea loc încet, încet, mirarea cea mai prfifundă; se uită lung la Sorin şi murmură:

— Adică credeţi că…

— Da 1 II încurajă acesta. Totul pledează pentru 1… începem?

Mireea încuviinţă tăcut

În schimbul unui bacşişi bun, administratorul cmitiriului se duse să scoată o autorizaţie de desgropare şi se întoarse în curând urmat de doi oameni. Pământul înmuiat de apă, se săpa relativ uşor şi peste vreo oră sicriul apăru. Era încă

SIS

Hesful rle solie] cu foţi cei opt ani scurşi peste el, iar înclieeturile trosniră înăbuşit când fu ridicat capacul.

Aşteptaseră mişca {i sfârşitul operaţii **ş** acum se uitau tăcufi în fundul gropii. Acolo, jos, erau oasele şi avură impresia netă că sufletul blând al mortului pluteşte prin jur binecuvântându-i.

La început nu le atrase aten|ia nimic special, până când Mircea arătă intrigat spre interiorul cosciugului. In fundul lui, printre reflexele mate date de oase, se t vedeau două puncte ce scânteiau feeric redând astfel aproape cu totul lumina albă în care se scăldau.

Unul dintre cei doi săpători, intră şi scoase micile obiecte strălucitoare ce intrigaseră pe cei de sus, iar Provian se grăbi să ia unul. Era un briliant şlefuit artistic şi de o puritate neîntrecută. Valora cel puţin un milion de lei.

Căutând bine, găsiră în total şase bucăţi, unul mai frumos decât altul. Mortul îşi ţinea astfel cuvântul dat; înapoia ce *mâncase* sau mai bine zis ce înghiţise când îşi simţise sfârşitul apropiat.

Ultimul mister din lan] era consumat.

Mircea Grigoreseu cuprinzându-şi tânăra so (ie neste umeri zise simplu fără să-şi ascundă deloc admiraţia:

— Ca să vă muljumesc domnule So

rin, ar fi prea puţin Incro raci vă datorăm totul! De aceia, ca să vă amintiţi totdeauna de noi vă rog mult sa primiri aceasta 1

Era cel mai frumos diamant din colecţie şi Lucian îşi dete seama că refuzul său ar fi însemnat o jignire. Deaceia îl primi, mulţumi şi îi strânse mâna cu putere, iar Mircea înţelese că această strângere valora pentru celalalt mai mult decât mica avere pe care i-o dăruise...

Intr'un compartiment de clasa I-a a unui tren rapid ce gonea spre Cap'fală, ' călătoreau doi bărbaţi ce tocmai părăsiseră Carmen-Sylva.

Unul din ei. Înalt, cu trăsături fine şi cu ochii albaştri pătrunzători, dădu la iveală pe neaşteptate un obiect micuţ pe care îl îndesă în mâna celuilalt zâmbind uşor.

Al doilea călător, un tip bine construit şi cu aparenţe de inspector de poliţie, protestă delicat în faţa acestui gest, dar argumentele celuilalt se pare că erau prea tari pentru ca el să-i poată refuza darul. La urmă, învins, privi cu plăcere la noua sa proprietate şi gândul său stabilise rapid destinaţia ce o va avea cel mai frumos dintre briliantele lui Grigorescu.

220

Tăcerea se restabili, iar trenul înainta în acelaş ritm lin şi monoton. Se scurse astfel mai mult de o oră şi primul călător căscând plictisit, scoase din buzunar un ceas de aur, cu lanţ gros tot de aur pe care după ce-l consultă puţin, începu să-l întoarcă sgomotos.

Al floilea călător, deşteptat din reveria în care căzuse, privi la această operaţie cu interes crescând. Părea cuprins de **o** uiimre fără margini, care ajunse la maximum când îl văzu pe celălalt scoţând o serie întreagă de alte noui obiecte; îşi recunoscu pe rând portmoneul, revolverul, bricheta, precum şi celelalte toate.

Cum au ajuns lucrurile sale în posesia celuilalt? Le răscumpărase? I le dăduse cei ce le-au furat? Nu putea pricepe nici decum 1

Le luă totuşi mulţumit şi băgându-le în buzunare pe la locurile lor, renunţă să mai rezolve acest ultim mister pe care i-1 mai punea ZIMBRII de ARGINT.

SFÂRŞIT

„ZIMBRII DE ARGINT“

Constituesc povestea uimitoare a trei miniaturi misterioase în jurul cărora se ţese cea mai bizară intrigă poliţistă ce s'a scris vreodată.

O serie de tragedii inexplicabile în aparenţă, se leagă întocmai ca verigele unui lanţ, spre a se ajunge la un desnodământ dintre cele mai neaşteptate.

Cititorul, ia parte împreună cu personagiul principal la căutarea adevărului şi descoperă, spre uimirea sa, că fapte în aparenţă **imposibile**, se explică prin cea mai perfectă logică.

In plus, întocmai ca în operile marelui **Edgar Wallace**, cititorul va urmări pasionat romanul de dragoste curată a doi tineri cari învingând orice obstacole ajung...

Dar dece să vă răpim farmecul surprizei ?

Imprimeriile „CURENTUL”
Strada Belvedere Nr. 6
BUCUREŞTI

Preţul anului: 15 lei

cu adaus de timbrul obligatoriu pentru „Casascriitorilor“

Total: 16 lei